

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.
Att. Kis Thuesen

Dato: 21. december 2004 / NIS

Høringssvar til DUT-sag vedrørende lov om regionernes finansiering

Københavns Kommune har 8. december modtaget lovforslag om Forslag til lov om regionernes finansiering.

Københavns Kommune bemærker, at Indenrigs- og Sundhedsministeriets DUT-notat ikke indeholder eksplicitte bemærkninger om og beregninger af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget for kommunerne.

Således fremgår det ikke af dut-notatet, hvilke udgifter og indtægter kommunerne skal afholde som følge af omlægningen af finansieringen til regionerne.

Københavns Kommune opfordrer på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriet til at tilvejebringe grundlaget herfor i DUT-notatet.

Københavns Kommune forbeholder sig på baggrund heraf ret til at vende tilbage med yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Rasmus Bjerregaard

/ Nick Skovgaard

ØF 2. kt.

Rådhuset
1599 København
V

Telefon
33 66 33 66

Direkte telefon
33 66 26 79

Telefax
33 66 70 13

E-mail
nis@okf.kk.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.
Att. Kis Thuesen

Dato: 21. december 2004 / NIS

Høringssvar til vedrørende Forslag til lov om et kommunalt evalueringstinstitut for kommuner m.v.

Københavns Kommune har den 8. december 2004 modtaget en DUT-høring vedrørende Forslag til lov om et evalueringstinstitut for kommuner mv.

Københavns Kommune betragter lovforslaget om etablering af et evalueringstinstitut for kommuner som et positivt skridt hen imod at skabe en mere effektiv offentlig sektor. Københavns Kommune ser dog med bekymring på den arbejdsbyrde, instituttet vil kunne pålægge kommunerne. Det er kommunens erfaring, at analyser, udarbejdelse af nøgletal, benchmarking m.m. er meget ressourcekrævende for de involverede enheder.

I lovforslagets § 13 gives instituttet en meget vid adgang til at forlange oplysninger fra kommunerne m.v.. Københavns Kommune er ikke enig i, at der skal gives denne brede adgang. Adgangen bør være begrænset til de oplysninger, som kommunen i forvejen registrerer. Andre oplysninger kan indhentes efter aftale med den kommune, der evalueres eller som skal levere data til nøgletal m.m..

Kommunen finder endvidere, at instituttet skal forpligtes til ved indsamling af data, at anvende de data som kommunerne i forvejen indberetter til Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Yderligere indsamling af data skal eksplicit begrundes. Hvis instituttet pålægger en kommune en meget stor arbejdsbyrde, bør kommunen kunne fremsende en regning til evalueringstinstitutet for udført arbejde.

Ressourceforbruget for kommunerne ved en yderligere indsamling af data m.m. skal således altid stå i rimeligt forhold til de forventede resultater af analysen i form af mulige effektiviseringsgevinster m.m. for den enkelte kommune.

Ovenstående bør præciseres i lovteksten og i bemærkningerne til lovforslaget.

ØF 2. kt.

Rådhuset
1599 København
V

Telefon
33 66 33 66

Direkte telefon
33 66 26 79

Telefax
33 66 70 13

E-mail
nis@okf.kk.dk

Københavns Kommune finder på baggrund af ovenstående bemærkninger, at lovforslaget vedrørende et evalueringsinstitut for kommuner kan medføre merudgifter for kommunerne, der i så fald bør kompenseres efter DUT-princippet.

Med venlig hilsen

Rasmus Bjerregaard

/ Nick Skovgaard

Fra T.K.

Bianca Lund Sørensen

Kopi til TO
IV
VN
HBT

Fra: Charlotte Bidsted

Sendt: 5. januar 2005 14:08

Til: Bianca Lund Sørensen

Emne: VS: Høring over forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Julie Iben Rothe

Sendt: 5. januar 2005 14:07

Til: Charlotte Bidsted

Emne: VS: Høring over forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Lina Bertelsen

Sendt: 8. december 2004 13:19

Til: Julie Iben Rothe

Emne: VS: Høring over forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

Første høringssvar til fru Rothe.

Lina

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Hans Peitersen [mailto:hap@inm.dk]

Sendt: 8. december 2004 13:13

Til: Lina Bertelsen

Emne: Høring over forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

Kære Lina Bertelsen,

Integrationsministeriet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Mvh

Hans Peitersen

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465

- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 44

DANSK HANDEL & SERVICE

Fra HK
Kopi til IV
VN
HBT
TO

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Lina Bertelsen
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

30. december 2004
JML/ksj

Vedr. høring af forslag til lov om revision af den kommunale inddeling.

Tak for Deres forespørgsel vedr. ovennævnte.

Dansk Handel & Service har umiddelbart ingen kommentarer til det fremsendte.

Med venlig hilsen
Dansk Handel & Service

Jacob Michael Lund
Udviklingschef

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465
- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 45

Fra TK

DANSK INDUSTRI

H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377 · Fax 3377 3300
di@di.dk · www.di.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Lina Bertelsen
1. Kommunekontor
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

4. januar 2005
MBA

Deres sagsnr.:
2004-2000-8

Kopi til IV
VN
TJ
HBT

**Høringssvar: Lovforslag til udmøntning af
kommunalreformen på indenrigs- og
sundhedsministeriets område,**

Vi har modtaget Jeres anmodning om en udtalelse af udkast til forslag til lov om revision af den kommunale inddeling.

Det fremsendte udkast til lovforslag giver ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mette Bjørn-Andersen
Erhvervspolitik Konsulent

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-243-465

- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 46

Fra HK

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Kopi til IV
VN
FIBT
TJ

22. december 2004

Udkast til lovforslag om revision af den kommunale inddeling

KL har den 1. december 2004 modtaget ministeriets udkast til ovennævnte lovforslag med anmodning om en udtalelse.

KL skal i den anledning udtale, at man i alt væsentligt kan tiltræde de principper for revision af den kommunale inddeling, som udkastet indeholder. KL er således bl.a. tilfreds med, at det i udkastets § 3, stk. 2 er fremhævet, at ministeren (i videst muligt omfang) skal tage hensyn til kommunalbestyrelsernes ønsker om sammenlægninger og om indgåelse af aftaler om forpligtende kommunale samarbejder i medfør af den særlige lov herom. Det samme gælder vedrørende navngivning af de nye kommuner, jfr. bemærkningerne til forslaget § 4.

Reglerne om valg til sammenlægningsudvalg og forslaget om at forlænge de siddende kommunalbestyrelseres funktionsperiode med 1 år (2006) giver ikke KL anledning til bemærkninger.

Til udkastets § 6 om antallet af medlemmer i sammenlægningsudvalgene og de nye kommunalbestyrelser (i disses første valgperiode) sammenholdt med forslaget til ændring af den kommunale styrelseslovs § 5 om antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer i kommuner med over 20.000 indbyggere efter den 1. januar 2010 skal KL henstille, at forslaget vedrørende medlemsantallet i sammenlægningsudvalgene udformes på samme måde som forslaget vedrørende ændring af styrelseslovens § 5, således at medlemsantallet i begge organer kan fastsættes til et ulige antal mellem 19 og 31.

Efter KL's opfattelse vil det foreliggende forslag i praksis kunne medføre væsentlige vanskeligheder med hensyn til at gennemføre en i øvrigt ønsket reduktion i antallet af medlemmer.

KL finder ikke anledning til at modsætte sig de foreslåede særregler vedrørende medlemsantal i kommunalbestyrelserne m.v. i kommunerne i Sønderjylland, henset til disse forslags udenrigspolitiske baggrund.

IM 1. Ø.kt.

J.nr.

2005-243-465

- 5 JAN. 2005

Antal bilag

1 Aktnr. 43

Den

Jnr 01.12.00 P19
Sagsid 000149226

Ref høj
høj@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

Med hensyn til udkastets forslag om vederlag til medlemmer af sammenlægningsudvalg skal KL opfordre til, at hele regelsættet om vederlæggelse, pension m.v. til kommunalbestyrelsesmedlemmer, herunder sammenlægningsudvalgsmedlemmer, snarest tages op til generel revision med baggrund i den kommende reform i et samarbejde mellem ministeriet og de kommunale parter. KL finder det derfor uheldigt, hvis man for sammenlægningsudvalgsmedlemmerne på forhånd (i bemærkningerne til lovforslaget) lægger sig fast på helt bestemte løsninger.

KL har noteret sig, at forslaget indeholder en række bemyndigelser til at fastsætte regler, hvorefter sammenlægningsudvalgene i en række situationer kan forhindre eller gribe ind i økonomiske dispositioner truffet af de før sammenlægningen siddende kommunalbestyrelser.

Et eventuelt behov for sådanne regler kan efter KL's opfattelse alene begrundes med de helt særlige forhold, som reformen medfører. KL forudsætter under alle omstændigheder at blive inddraget i vurderingen af behovet for sådanne regler og disses nærmere udformning.

Til udkastets personalejuridiske bestemmelser (§§ 37-39) skal KL udtale, at de nævnte bestemmelser efter KLs opfattelse udgør et hensigtsmæssigt grundlag for overførslen af personale fra kommuner, der sammenlægges, til de nye (sammenlagte) kommuner

KL skal til forslagens § 41 bemærke, at KL lægger vægt på, at bestemmelsen også bør kunne anvendes til at rydde eventuelle hindringer af vejen for, at kommuner, der ønsker at gennemføre sammenlægning af deres it-systemer i løbet af 2006, vil kunne gøre dette.

Det er KL's opfattelse, at det vil være yderst risikabelt først at påbegynde så stor en opgave den 1. januar 2007 (hvor hele CPR planlægges konverteret) med henblik på sammenlægning og datakonvertering af alle kommunale IT-systemer umiddelbart herefter. KL har for nærværende ikke et konkret overblik over, hvilke barrierer, der kan være for en tidligere tilrettelæggelse af it-sammenlægningerne, men opfordrer som nævnt til, at § 41 kan bringes i anvendelse, når/hvis sådanne barrierer viser sig.

Endelig skal KL generelt bemærke, at den kommende reform efter KLs vurdering også kan medføre en stigende interesse i kommunerne for anvendelse af alternative styreformer, herunder fravigelse af nogle af de regler, der gælder for det almindelige udvalgsstyre. KL tillader sig at forudsætte, at ministeriet i fornødent omfang vil være indstillet på at imødekomme sådanne ønsker gennem dispensationer med hjemmel i styrelseslovens § 65 c.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget forhandles særskilt. Vedrørende KL's bemærkninger til de økonomiske konsekvenser henvises derfor til de igangværende DUT-forhandlinger af lovforslaget. Der henvises i øvrigt til vedlagte brev til finansministeren vedr. DUT-forhandlingerne om strukturreformen.

Kopi af dette brev er sendt til Amdsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg kommuner.

Med venlig hilsen

Ejgil W. Rasmussen

Peter Gorm Hansen

Finansminister Thor Petersen
Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

DUT-forhandlingerne om strukturreformen

KL har d.d. afgivet de fleste høringssvar vedr. lovforslagene, der udmønter strukturreformen. De økonomiske konsekvenser drøftes fortsat bilateralt med fagministerierne lovforslag for lovforslag. Under forhandlingerne har der imidlertid vist sig en række generelle problemstillinger, som KL skal henlede opmærksomheden på.

Overordnet er det efter KL's opfattelse helt centralt, at kommunerne med strukturreformen får tilstrækkelige økonomiske ressourcer til at løfte de opgaver, de skal overtage. Der er tale om den beløbsmæssigt væsentligste DUT-sag i nyere tid. Reformen indebærer på flere områder helt nye opgaver, engangsomkostninger, overførsel af passiver og nye anlægsbehov. Det er vigtigt, at kommunerne sikres finansiering til de nye udgifter også i de tilfælde, hvor merudgifterne ikke modsvares af mindreudgifter andetsteds.

Som led i strukturreformen vil en lang række ikke-forsikrede amtslige tjenestemænd skulle overgå til bl.a. kommunal ansættelse. KL har i forbindelse med DUT-forhandlingerne forstået, at det er Finansministeriets udgangspunkt, at den fulde pensionsbyrde vedr. disse tjenestemænd skal bæres af de kommuner, hvortil tjenestemændene overgår. Det er Finansministeriets synspunkt, at der er tale om en særlig situation når en offentlig myndighed (amterne) nedlægges, hvilket forudsætter en løsning vedr. tjenestemandspensioner, der afviger fra de løsninger, man hidtil har valgt i forbindelse med opgaveflytninger, og som indgår i DUT-vejledningen.

KL er ikke enig i dette synspunkt.

Efter KL's opfattelse må den løsning som vælges vedr. tjenestemandspensioner ikke påføre kommunerne væsentlige ufinansierede byrder. Løsningen bør endvidere tage højde for byrdefordelingsproblematikken mellem kommuner og bør udformes på en måde, så fordelingen af de amtslige tjenestemænd på kommuner kan forløbe så smidigt som muligt.

Den 22. december 2004

Ref OCO
oco@kl.dk
Dir 3370 3382

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

Flytningen af opgaver i forbindelse med strukturreformen indebærer, at der generelt skal tages stilling til, hvad der skal ske med de tilhørende aktiver og passiver. Af udkastet til lovforslaget om visse proceduremæssige spørgsmål fremgår det bl.a., at den eller de myndigheder, som en opgave overføres til, overtager de af den afgivende myndigheds aktiver og passiver samt rettigheder og pligter, der udelukkende knytter sig til den opgave, der overføres.

Det er i den forbindelse KL's opfattelse, at det også i denne sammenhæng bør sikres, at kommunerne ikke overtager en væsentlig ufinansieret gældsbyrde, ligesom der bør tages hensyn til den mellemkommunale byrdefordeling.

KL har konstateret, at der i flere af de modtagne DUT-notater vedr. strukturreformlovforslagene indgår væsentlige kommunale besparelser som følge af postulerede synergi- og stordriftsfordele. Det vurderes typisk, at de engangsomkostninger, der erkendes at være en konsekvens af lovforslagene skønnes at blive modsvaret af synergi- og stordriftsfordele, der dog i vid udstrækning hverken er beskrevet eller nærmere dokumenteret. Det skal hertil bemærkes, at fremgangsmåden efter KL's opfattelse ikke er i overensstemmelse med DUT-princippet. Såfremt DUT-princippet kan fortolkes således, at dokumenterbare udgifter kan modsvares af mere eller mindre elastiske beregninger af eller postulater om besparelspotentiale, er der en risiko for, at hensigten med DUT-princippet fortabes.

Det er generelt vigtigt, at der sikres sammenhæng mellem den økonomi, der bliver resultatet af forhandlingerne om strukturreformen og det personale, som overføres, således at kommunerne kan finansiere det personale, der overgår til kommunal ansættelse. KL har forstået, at forhandlingerne om fordelingen af overhead/amternes hovedkonto 6 først vil finde sted i løbet af 2005. I den forbindelse skal KL gøre opmærksom på, at det for KL er væsentligt, at det ved fordelingen af amternes hovedkonto 6 på modtagende myndigheder sikres, at kommunerne kan finansiere det hovedkonto 6 personale, som de skal overtage.

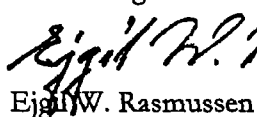
KL modtog ultimo oktober 2004 størsteparten af lovforslagene vedr. strukturreformen med tilhørende DUT-notater. DUT-forhandlingerne blev påbegyndt umiddelbart herefter.

Det er en meget omfattende reform. Det er derfor vigtigt, at de økonomiske konsekvenser er veldokumenterede og gennemanalyserede. I første omgang for kommunerne under ét, men derefter som led i en kommende udlignings- og finansieringsreform også for enkeltkommuner. De hidtidige drøftelser af DUT har været præget af, at dele af datagrundlaget er tilvejebragt forholdsvis sent i forløbet og i mange tilfælde endnu ikke er analyseret til bunds af parterne.

Strukturreformen er den beløbsmæssigt væsentligste DUT-sag i nyere tid. Et betryggende og fuldstændigt datagrundlag er derfor af særlig betydning og for KL en afgørende forudsætning for, at der kan skabes opbakning til at gennemføre den samlede reform. Viser det sig, at DUT-kompensation, personale og opgaver ikke passer sammen, når de mange love, der tilsammen udgør grundlaget for reformen, skal føres ud i livet, vil opgave- og struktur-reformen ikke kunne leve op til de politiske mål, den skal opfylde.

Det er på den baggrund KL's opfattelse, at det ikke vil være muligt allerede medio januar 2005 at nå til enighed om reformens økonomiske konsekvenser, hverken på de konkrete opgaveområder eller vedrørende de mere overordnede principielle spørgsmål.

Med venlig hilsen

Ejgil W. Rasmussen

Peter Gorm Hansen

Kopi:

Indenrigs- og sundhedsministeren

Økonomi- og erhvervsministeren

Samtlige fagministre med ansvar for strukturreformlovforslag

Amtsrådsforeningen

Københavns Kommune

Frederiksberg Kommune

fra TK

Indgået i
Kommunalfordelingen

17 DEC. 2004

Miljøcenter
Nordjylland I/S

www.milnord.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
1. Kom. kt.
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K.

JRo
Tsk / CS

Dato: 16. december 2004
Vor ref.: le /
E-mail: le@milnord.dk
Sagsnr.:
CVRnr.:

Vedr. Forslag til Lov om revision af den kommunale inddeling.

Miljøcenter Nordjylland I/S skal herved foreslå følgende tilføjelse til lovforslaget:

I § 39 indsættes:

Stk. 2. §§ 37 og 38 gælder tilsvarende for tjenestemænd henholdsvis personale, der er ansat i henhold til overenskomst eller individuel aftale, i øvrige kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, der ophører eller indskrænkes som følge af kommunesammenlægninger.

Thulebakken 22
9000 Aalborg

Tlf. 70 22 04 12
Fax 98 18 66 88
milnord@milnord.dk
CVR 2525 4643

Telefontid:
man.-tor. kl. 8.30-15.30
fre. kl. 8.30-15.00

Begrundelse for forslaget.

Miljøcenter Nordjylland I/S (MCN) er et fælleskommunalt interentskab, som er godkendt i henhold til § 60 i lov om kommunernes styrelse. Selskabet er oprettet i år 2000 til varettagelse af en række af kommunernes myndighedsopgaver på miljøområdet, i øvrigt efter stærk tilskyndelse fra ikke mindst Indenrigsministeriet efter flytningen af fødevarekontrollen til staten. Interessenterne er 19 kommuner, som nu har besluttet sig for sammenlægninger til følgende nye kommuner, hvor MCN's kommuner er understreget:

Kopi til
IV
VN
HBT
TD

- Aalborg + Nibe + Sejflod + Hals
- Dronninglund + Brønderslev
- Frederikshavn + Skagen + Sæby.
- Aabybro + Brovst + Pandrup + Fjerritslev
- Løgstør + Farsø + Aars + Aalestrup
- Nørager + Støvring + Skørping
- Hobro + Hadsund + Arden + Mariager

Miljøcenter Nordjylland I/S er et samarbejde mellem 19 nordjyske kommuner. Samarbejdet skal medvirke til at styrke den kommunale miljøindsats. De samarbejdende kommuner er: Arden, Brovst, Dronninglund, Farsø, Fjerritslev, Frederikshavn, Hadsund, Hals, Hobro, Løgstør, Nibe, Nørager, Sejflod, Skørping, Støvring, Sæby, Aabybro, Aalborg og Aars.

Im. / KKT. j.nr. 2004-2000-8

17 DEC. 2004

Akt.nr. 4 / Antal bilag

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2113465

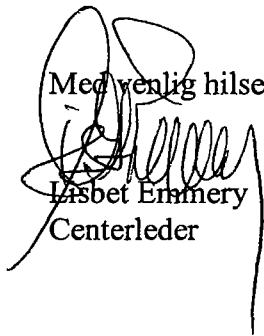
- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 48

Med denne konstellation må vi desværre konstatere, at MCN og det ansatte personale ikke i sin helhed er omfattet af lovforslagets § 39, der jo - jf. bemærkningerne - kun gælder for fællesskaber, der alene har deltagelse af kommuner, der indgår i én sammenlagt kommune. Det er ganske vist endnu ikke afgjort, hvorledes de ovennævnte nye kommuner vil forholde sig til varetagelsen af deres myndighedsopgaver på miljøområdet, men én af mulighederne kunne være hjemtagelse, hvorved MCN indskrænkes eller nedlægges. I dén situation vil MCN's personale, som konsekvens af lovforslaget, være ringere stillet end alle andre offentligt ansatte.

Vi finder derfor, at den foreslåede tilføjelse er nødvendig til genskabelse af personaletryghed og arbejdsro i sådanne kommunale fællesskaber.

Med venlig hilsen

Lisbet Emmery
Centerleder

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
1. Kom. kt.
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K.

Indgået i
Kommunalafdelingen

10 DEC. 2004

MiljøCenter Horsens I/S
Robert Holms Vej 3
8700 Horsens
Telefon: 76 29 27 60
Telefax: 75 62 07 40

Kopi til IV
VN
HBT
FD

9. december 2004

Vedr. Forslag til Lov om revision af den kommunale inddeling.

MiljøCenter Horsens I/S skal herved foreslå følgende tilføjelse til lovforslaget:

I § 39 indsættes:

Stk. 2. §§ 37 og 38 gælder tilsvarende for tjenestemænd henholdsvis personale, der er ansat i henhold til overenskomst eller individuel aftale, i øvrige kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, der ophører eller indskrænkes som følge af kommunesammenlægninger.

Begrundelse for forslaget.

MiljøCenter Horsens I/S (MCH) er et fælleskommunalt interessentskab, som er godkendt i henhold til § 60 i lov om kommunernes styrelse. Selskabet er oprettet i år 2000 til varetagelse af en række af kommunernes myndighedsopgaver på miljøområdet, i øvrigt efter stærk tilskyndelse fra ikke mindst Indenrigsministeriet efter flytningen af fødevarekontrollen til staten. Interessenterne er 8 kommuner, som nu har besluttet sig for sammenlægninger til følgende 4 nye kommuner, hvor MCH's kommuner er understreget og nævnt i alfabetisk orden:

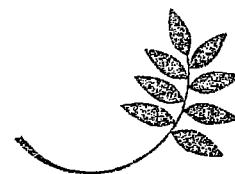
- Brædstrup + Gedved + Horsens.
- Hedensted + Juelsminde + Tørring-Uldum.
- Nørre-Snede + Brande.
- Ry + Galten + Høring + Skanderborg

Im. 1 KKT. j.nr. 2004-2000-8
10 DEC. 2004

Akt.nr. 3 Antal bilag

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465
- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 49

Med denne konstellation må vi desværre konstatere, at MCH og det ansatte personale ikke er omfattet af lovforslagets § 39, der jo - jf. bemærkningerne - kun gælder for fællesskaber, der alene har deltagelse af kommuner, der indgår i én sammenlagt kommune.

Det er ganske vist endnu ikke afgjort, hvorledes de ovennævnte 4 nye kommuner vil forholde sig til varetagelsen af deres myndighedsopgaver på miljøområdet, men én af mulighederne kunne være hjemtagelse, hvorved MCH indskrænkes eller nedlægges. I dén situation vil MCH's personale, som konsekvens af lovforslaget, være ringere stillet end alle andre offentligt ansatte.

Vi finder derfor, at den foreslåede tilføjelse er nødvendig til genskabelse af personaletryghed og arbejdsro i sådanne kommunale fællesskaber.

Med venlig hilsen

C.E. Lund Petersen

direktør

Fra TK

Kommunernes Revision

Indgået i
Kommunalafdelingen

20 DEC. 2004

Kopi til IV
VN
HBT
TDIndenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Christian Schønau
Slotsholmsgade 10 -12
1216 København K

90.01-3183

MR/AL

J.nr.: 2004-
2000-8

17. december 2004

Høring vedrørende udkast til forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

I brev af 1. december 2004 har ministeriet anmodet os om at fremkomme med bemærkninger vedrørende udkast til forslag til lov om revision af den kommunale inddeling.

I den anledning kan vi oplyse følgende:

ad § 28

Det fremgår af stk. 2, at sammenlægningsudvalgets kasse- og regnskabsvæsen udøves i overensstemmelse med kasse- og regnskabsregulativet for en af de kommuner, der indgår i sammenlægningen. Sammenlægningsudvalget træffer beslutning om, hvilken kommunes kasse- og regnskabsregulativ, som kasse- og regnskabsvæsenet skal udøves i overensstemmelse med.

Tilsvarende fremgår af stk. 3 i forhold til revisionsregulativ, som sammenlægningsudvalgets regnskab skal revideres efter.

Efter bestemmelserne kan sammenlægningsudvalget vælge at følge kasse- og regnskabsregulativ for én kommune og revisionsregulativet for en anden kommune.

På grund af de naturlige sammenhænge der er mellem de to typer, finder vi ikke denne valgmulighed hensigtsmæssig.

Vi skal derfor foreslå, at bestemmelserne evt. sammenskrives og at det samtidig præciseres, at sammenlægningsudvalget ved valg af kasse- og regnskabsregulativ fra en af de kommuner, der indgår i sammenlægningen, samtidig tilvælger denne kommunes revisionsregulativ.

HovedkontoretKrumtappen 2
2500 Valby
Telefon: 33 12 65 45
Telefax: 33 14 85 00
E-mail: kr@kr.dk
Web: www.kr.dk

Im. 1 KKT. nr. 2004-2000-8

20 DEC. 2004

Akt. nr. 5 Antal bilag

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-

- 5 JAN. 2005 465

Antal bilag 0 Aktr. 50

Herudover har vi ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Michael Rasmussen
direktør

Fra TK

FORENINGEN AF STATSAMTMÆND

Den 21. december 2004

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Kommunalafdelingen

22 DEC. 2004

Kopi til IV
VN
HBT
TJ

Vedrørende udkast til forslag til lov om revision af den kommunale inddeling, 1.k.kt. j.nr. 2004-2000-8

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ved brev af 1. december 2004 anmodet Foreningen af Statsamtmænd om eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag. Statsamtmændsforeningen har følgende bemærkninger til forslaget.

Ad § 33.

Statsamtmændsforeningen har noteret sig § 33, stk. 2, hvorefter tilsynet med sammenlægningsudvalgene for de nye kommuner varetages af vedkommende statsamtmand.

Ad § 15.

Foreningen skal i den forbindelse pege på forslaget § 15, hvorefter kommunalbestyrelserne i de kommuner, der indgår i en sammenlægning skal yde sammenlægningsudvalget den bistand til forberedelsen af sammenlægningen, sammenlægningsudvalget måtte forlange, herunder tilvejebringe og meddele de oplysninger, sammenlægningsudvalget måtte forlange, samt lade sig repræsentere ved de møder, sammenlægningsudvalget måtte indkalde til. Det fremgår endvidere, at sammenlægningsudvalget kan fastsætte frister herfor.

Bestemmelsen rejser spørgsmål om tilsynets rolle, såfremt de pågældende kommuner ikke yder den deltagelse eller bistand, som sammenlægningsudvalget forlanger, herunder overholder fristen. Det kan således give anledning til tvivl, om tilsynsmyndigheden i forbindelse med sammenlægningsudvalgets eventuelle forelæggelse af sagen for tilsynet skal kunne lægge sammenlægningsudvalgets forlangende uprøvet til grund og kunne pålægge tvangsbøder, såfremt myndigheden ikke lever op hertil. Det bemærkes i den forbindelse, at omfanget af tilsynsmyndighedens legalitetsprøvelse kan give anledning til tvivl, når omfanget af den bistand som kommunerne er forpligtet til at yde ikke er nærmere defineret i loven.

Det er dog Statsamtmændsforeningens umiddelbare vurdering, at bestemmelsen ikke bør give anledning til mange konflikter i og med, at sammenlægningen hviler på et fælles kommunalt beslutningsgrundlag, hvorfor kommunerne vil have en fælles interesse i at leve op til sammenlægningsudvalgets forlangender.

Økonomiske konsekvenser.

Det er på det foreliggende vanskeligt at vurdere, om forslaget på længere sigt har økonomiske konsekvenser for statsamterne/statsforvaltningerne. Man må dog

Im.

KKT. j.nr.

2004-2000-8

22 DEC. 2004

IM 1. Ø.kt.

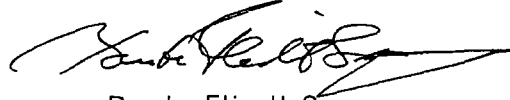
J.nr.

2005-2413-465

- 5 JAN. 2005

påregne, at der i hvert fald i overgangsårene 2006 og 2007, hvor statsamterne/statsforvaltningerne skal varetage tilsynet med såvel kommunerne som sammenlægningsudvalgene vil blive tale om en større vejledningsindsats og et betydeligt antal flere sager, der vil stille krav om øgede ressourcer til tilsynet.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bente Flindt Sørensen', written in a cursive style.

Bente Flindt Sørensen

Fra JK
**Registrerede
Revisorer
FRR**

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att. : Christian Schønau

Indgået i
Kommunalafdelingen

21 DEC. 2004

Kopi til IV
VN
HBT
TJ

20. december 2004

Høring over lov om revision af den kommunale inddeling

Vi takker for muligheden for at kommentere forslaget.

FRR har ud fra det tilsendte materiale pt. ingen kommentarer til forslaget.

Med venlig hilsen

Henrik Friis
afdelingschef

Im. / KKT. j.nr. 2004-2000-8

21 DEC. 2004

Akt.nr. 8 Antal bilag

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-243-465

- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 52

Fra JK

DANSK INDUSTRI
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377 · Fax 3377 3300
di@di.dk · www.di.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Lina Bertelsen
1. Kommunekontor
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

4. januar 2005
MBA

Deres sagsnr.:
2004-2000-8

Kopi til IV
VN
HBT
TJ

Høringssvar: Lovforslag til udmøntning af og kommunalreformen på Indenrigs- Sundhedsministeriets område,

Vi har modtaget Jeres anmodning om en udtalelse af udkast til forslag til lov om revision af den kommunale inddeling.

Det fremsendte udkast til lovforslag giver ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mette Bjørn-Andersen
Erhvervspolitik Konsulent

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465

- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 53

DANSK HANDEL & SERVICE

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Lina Bertelsen
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

30. december 2004
JML/ksj

Indgået i
Kommunalafdelingen

03 JAN. 2005

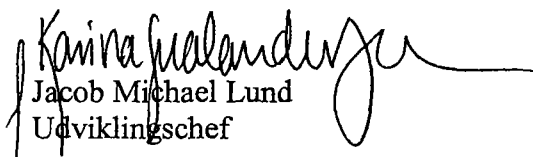
Kopi til IV
VN
HBT
TJ

Vedr. høring af forslag til lov om revision af den kommunale inddeling.

Tak for Deres forespørgsel vedr. ovennævnte.

Dansk Handel & Service har umiddelbart ingen kommentarer til det fremsendte.

Med venlig hilsen
Dansk Handel & Service

Jacob Michael Lund
Udviklingschef

Im. 1 KKT. j.nr. 2004-2000-8

- 3 JAN. 2005

Akt.nr. 9 Antal bilag

IM 1. Ø.kt. J.nr.

2005-2413-465

- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0

Aktnr. 54

Dansk Handel & Service
Tlf.: +45 3374 6000

Postbox 500
Fax: +45 3374 6080

Vester Farimagsgade 19
e-mail: dhs@dhs.dk

DK-1506 København V
www.dhs.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Sagsnummer
94824-497837

Sagsbehandler MGL
Direkte 36 13 15 01
Fax 36 13 18 96
MGL@hur.dk

17. december 2004

Kopi til IV
VN
HBT
TJ

Høringsvar vedr. Forslag til lov om revision af den kommunale inddeling

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fremsendt udkast til "Forslag til lov om revision af den kommunale inddeling".

Hovedstadens Udviklingsråd har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Venlig hilsen

Johannes Sloth
administrerende direktør

Im. 1 KKT. j.nr. 2004-2000-8
- 3 JAN. 2005

Akt.nr. 10 Antal bilag

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-465
- 5 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 55

Bianca Lund Sørensen**Fra:** Indenrigs- og Sundhedsministeriet**Sendt:** 4. januar 2005 14:28**Til:** Kontorpostkasse 1 økonomiske kontor; Charlotte Bidsted**Emne:** VS: Nordjyllands Amts bidrag til Amtsrådsforeningens hørings svar vedr. lovforslag til gennemførelse af strukturreformen

Kopi til Helle, tk

Mau, 20

NM, 20

Lina+Lise, t.

Lisa, 25

IV
VN

HBT

TD

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Amter - Nordjyllands Amt**Sendt:** 4. januar 2005 14:12**Til:** Amtsrådsforeningen i Danmark; Indenrigs- og Sundhedsministeriet**Emne:** Nordjyllands Amts bidrag til Amtsrådsforeningens hørings svar vedr. lovforslag til gennemførelse af strukturreformen

Hermed fremsendes vedhæftet Nordjyllands Amts hørings svar, som det blev vedtaget af et flertal på 17 medlemmer i amtsrådet den 3. januar 2005 bestående af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Knud Størup (Liste T) og Kurt Borregaard (løsgænger).

Venstre og Konservatives amtsrådsgrupper, som stemte imod, ønsker at tilkendegive, at den nye struktur indebærer en lang række af fordele og, at det nu er vigtigt, at det i forbindelse med vedtagelse af de nødvendige følgelove sikres, at strukturreformen får en så hensigtsmæssig udformning som overhovedet muligt, så en positiv overgang til den nye struktur i videst mulig omfang sikres. Udskrift af Amtsrådets behandling vedlægges.

Endvidere vedlægges kommentarer til lovforslagene, som de har været forelagt Økonomiudvalget og de stående udvalg og udvalgenes egne supplerende kommentarer jf. udskrift fra møderne. Amtsrådet har ikke forholdt sig i detaljen til denne del, men der peges her mere præcist på eventuelle uhensigtsmæssigheder og specielle nordjyske forhold, som der bør tages højde for i den videre lovgivningsproces.

Skulle amtets hørings svar og kommentarer til lovforslagene i øvrigt give anledning til spørgsmål, er man naturligvis velkommen til at kontakte amtet.

Med venlig hilsen

Orla Hav
Amtsborgmester

165

IM 1,

Antal L

Høringssvar fra Nordjyllands Amt vedr. lovforslag som følge af kommunalreformen

Nordjyllands Amt afgiver hermed høringssvar vedr. de fremlagte lovforslag som følge af kommunalreformen.

Høringssvaret er disponeret således, at der indledningsvis knyttes en række overordnede/generelle bemærkninger til det samlede lovkompleks. Herefter følger høringssvarene til lovforslagene på de enkelte sektorområder.

Det skal indledningsvis bemærkes, at høringssvarene vedr. lovforslagene på de enkelte sektorområder er udarbejdet med baggrund i de enkelte lovforslags egne præmisser og med afsæt i situationen for det nuværende Nordjyllands Amt og den fremtidige Region Nordjylland.

1.0 Overordnede betragtninger vedr. det samlede lovkompleks

Det samlede lovkompleks indeholder meget store ændringer af den kommunale struktur, der har eksisteret siden kommunalreformen i 1970.

Samtidig indebærer forslagene mere statslig styring, snærende økonomiske bindinger og kontrol og mindre lokal og regional selvbestemmelsesret.

I forhold til det regionale niveau vil det være vanskeligt indenfor lovforslagets rammer for regionerne at kunne fungere som regionale dynamoer. Vanskelighederne knytter sig navnlig til den fremtidige finansieringsmåde samt indskrænkningerne i regionernes indholdsmæssige råderum (kommunalfuldmagten).

For store dele af opgaveløsningen indebærer forslagene, at borgernes muligheder for frit valg og individuelt tilpassede tilbud reduceres væsentligt.

En anden konsekvens er, at "Offentlige-Private Partnerskaber" bl.a. på sundhedsområdet bliver vanskelige at etablere i fremtiden.

På det sociale område har regionerne på den ene side en forsynings- og udviklingsforpligtelse, men på den anden side er der ingen sikkerhed for, at regionen har de fornødne værktøjer til at opfylde denne forpligtelse, hvis institutioner på kort eller længere sigt overgår til kommunerne.

Dette vil kunne ramme en række svage sociale grupper i vores samfund, som fremtidigt risikerer et afsvækket serviceniveau og mindre specialiserede og målrettede tilbud.

I forhold til miljøet er der risiko for en udvanding af faglighed, specialisering og sammenhæng ved en opsplitning i en række nye kommuner og ikke mindst i en række mindre statslige kontorer.

Reformen vil medføre et betydeligt demokratisk underskud og brud på principperne om at løse opgaverne så tæt på borgerne som muligt.

Det anses også for uheldigt, at en så stor reform alene gennemføres med et spinkelt flertal, som ikke sikrer den fremtidige kommunale struktur den arbejdsro og enighed, som er nødvendig i fremtiden, samtidig med at lovforslagene i for høj grad bærer præg af, at de ikke er tilstrækkeligt gennemarbejdede og gennemtænkte. Sidstnævnte giver sig blandt andet udslag i en række uhensigtsmæssigheder, indbyrdes modsigelser og vidtgående bemyndigelser til forskellige ministre.

De vidtgående bemyndigelser i lovforslagene er et særskilt problem, fordi det flytter reformprocessen fra det åbne og demokratiske rum, nemlig Folketinget til det lukkede og administrative niveau, ministerierne.

Afslutningsvis skal Amtsrådet give udtryk for den altoverskyggende usikkerhed reformen efterlader på det økonomiske område. De økonomiske virkninger nationalt, regionalt, kommunalt og for den enkelte borger kendes ikke – hverken på kort eller lang sigt.

2.0 Høringssvar vedr. de enkelte lovforslag/sectorområder

I det følgende redegøres der først for høringssvarene vedr. de mere overordnede/generelle lovforslag. Herefter følger høringssvarene vedr. lovforslagene på de enkelte sectorområder.

2.1 Forslag til lov om visse procedurermæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen

Konsekvenser i forhold til overførsel af aktiver og passiver

Med udgangspunkt i lovforslaget skal samtlige aktiver og passiver i amterne værdisættes og fordeles efter et nettoprincip i forhold til, hvor stor en andel regioner, kommuner og stat overtager af amternes opgaveportefølje.

Problemer i den forbindelse vil bl.a. være at gennemføre en værdifastsættelse af aktiver som veje, bygninger mv. der ikke hidtil har været værdisat til sådanne formål.

Det er vigtigt, at de endnu ikke foreliggende retningslinier for denne værdifastsættelse bliver gennemskuelige og retfærdige i den forstand, at der for den afgivende myndighed, som skal "pakke" aktiver og passiver, bliver mulighed for at foretage en rimelig afvejning.

I praksis vil det blive sådan, at de fleste fysiske aktiver kan henføres til opgaver, mens passivside må fordeles forholds-mæssigt efterfølgende. Dette rejser spørgsmålet om, hvilken fordelingsnøgle der skal anvendes for at få en ligelig fordeling. Efter lovbemærkningerne er det forudsat, at fordelingen mellem myndigheder på forskellige niveauer sker efter udgiftstyngden. Det fremgår dog ikke, om der skal anvendes brutto- eller nettodriftsudgifter ved fastlæggelsen af udgiftstyngden. Det mest nærliggende er formodentlig, at der anvendes bruttodriftsudgifter, da der skal overføres aktiver til de driftsopgaver, som skal varetages på de forskellige områder. Hvis der anvendes nettodriftsudgifter, vil regionernes andel af socialområdet f.eks. ikke veje med, da området skal takstfinansieres.

Et særligt problem vil i øvrigt opstå i forbindelse med den del af de sociale institutioner, der i lovforslaget forudsættes drevet regionalt i en overgangsperiode, mens ressourcerne straks overføres til kommunerne. Finansieringen forudsættes herefter at ske ved takstbetalinger fra kommunerne til regionen. Hvordan skal fx bygningsværdien i denne situation håndteres i forhold til den forudsatte 100% fordeling af aktiver og passiver?

Som alternativ til fordeling efter "nettometoden" skal en enklere metode foreslås:

- Amternes låneportefølje i sin helhed bør overdrages til regionerne, som så får refunderet den statslige og kommunale andel af låneydelserne. Modellen har den betydelige fordel, at

regionerne bevarer amternes nuværende relationer til långiverne, og at regionerne vil blive udstyret med en vis startvolumen i låneporteføljen.

- Regionerne bør overtage amternes pensionsforpligtelser fuldt ud. Modellen forudsætter, at der skaffes finansiering til at dække forpligtelserne. Modellen vil umiddelbart lette en del af problemstillingen nævnt ovenfor med værdisætning og fordeling.
- Deponerede midler bør frigives og indgå i amternes likvide midler ved regnskabsafslutningen i 2006. Der bør være deponeringsfritagelse for de myndigheder, som overtager leje- og leasingkontrakter.

Ansættelsesretlige konsekvenser

Det er Nordjyllands Amts mål at personaleoverdragelsen sker ud fra:

- At alle medarbejdere er ligeværdige og stilles ens uanset hvor man er ansat i dag
- At sikre medarbejderinddragelse i processen
- At medarbejderne så tidligt som muligt i processen får afklaret hvilket job de har 1. januar 2007.

Af hensyn til ligeværdigheden er det væsentligt, at lovgivningen udformes således, at alle medarbejdere der overgår til nye enheder er omfattet af regler, der sikrer alle samme information og indflydelse. Det vil fx sige at de medarbejdere der overdrages fra amtet til kommuner og som dermed er omfattet af lov om proceduremæssige spørgsmål i hele processen inddrages på samme måde og i samme omfang som de medarbejdere der i forvejen er ansat i kommunerne, og som dermed er omfattet af lov om kommunal inddeling (hvis kommunen indgår i en kommunesammenlægning).

Af hensyn til medarbejderinddragelsen og en tidlig afklaring er det væsentligt, at lovens bestemmelser om fortrolighed præciseres således at den enkelte medarbejder under hele forløbet kan inddrages i processen.

Af hensyn til en så tidlig afklaring som muligt bør det overvejes om processen kan fremrykkes således at alle personalemæssige spørgsmål er afklaret i maj 2006 også i de tilfælde, hvor delingsrådene kommer i funktion. En tidlig afklaring er væsentlig ud fra en personalepolitisk betragtning og af hensyn til fastholdelse af medarbejderne således at amtets opgaver kan løses frem til udgangen af 2006.

2.2 Forslag til lov om regionernes finansiering

I lovforslaget er forudsat, at regionernes økonomi opdeles skarpt i tre kasser, hvoraf de to, nemlig sundhedsområdet og "øvrige udviklingsopgaver", finansieres af bloktilskud fra staten, aktivitetsbaseret tilskud fra stat og kommuner og endelig faste tilskud fra kommunerne. Socialområdet forudsættes hovedsageligt takstfinansieret.

Selvom det ikke er nærmere uddybet i lovforslaget, forudsættes det formodentlig, at både drift og anlæg finansieres indenfor disse samlede økonomiske rammer. I forbindelse med opretholdelse af en hensigtsmæssig anlægsaktivitet, vil det være nødvendigt med en adgang til lånoptagelse. For at sikre kalkulationerne i forbindelse med tilbagebetaling af lån, er det endvidere nødvendigt med forudsigelighed i finansieringen, og herunder efterregulering af finansieringskilderne i forbindelse med fx ændrede løn- og prisforudsætninger eller i forbindelse med ændringer i de kalkulatoriske udgifter.

Det forekommer ulogisk, at bidragene fra kommunerne – fastsat som beløb pr. indbygger – ikke kan forhøjes udover den fastsatte ramme for det enkelte år, uden økonomiske straffesanktioner. Der bør være mulighed for at regionerne kan øge det kommunale bidrag uden efterfølgende sanktioner.

I lovforslagets bemærkningsdel anføres det, at driften af institutioner på social- og undervisningsområdet skal finansieres fuldt ud af kommunerne, bortset fra nogle særlige administrative opgaver. Det fremstår uklart, hvordan disse særlige administrative opgaver skal

nistrative opgaver. Det fremstår uklart, hvordan disse særlige administrative opgaver skal finansieres.

I lovforslagets bemærkningsdel anføres det, at administrationen af regionernes likvide beholdninger evt. skal adskilles mellem regionens tre opgaveområder. Dette vil være særdeles vanskeligt at håndtere i praksis, ligesom det vil medføre unødige omkostninger, såfremt et likviditetsmæssigt underskud indenfor ét område ikke kan dækkes af et likviditetsmæssigt overskud på et andet område.

I de opstillede beregninger vedr. bloktilskuddet til regionernes udviklingsopgaver i lovforslagets bemærkningsdel, bør der ske en opsplitting af bloktilskuddet til kollektiv trafik og finansieringen af øvrige udviklingsopgaver, idet der er tale om vidt forskellige driftsområder.

Finansieringen på sundhedsområdet anses for unødigt kompliceret, uden af man opnår den ønskede incitamentsvirkning, på grund af det beskedne niveau for den kommunale aktivitetsmæssige medfinansiering.

2.3 Forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, HUR og HS

Det er vigtigt, at den fremtidige politiske struktur for regioner tager hensyn til regionens nye rolle og opgaver. I den forbindelse anses de antalsmæssige bestemmelser vedr. forretningsudvalget for problematiske. Forretningsudvalgstanken findes hensigtsmæssig, men et forretningsudvalg på op til 19 medlemmer vil i praksis blive en form for mini-regionsråd og vil dermed ikke kunne fungere som et effektivt forretningsudvalg. Der er dermed tillige en risiko for, at den egentlige magt flytter fra regionsrådet til forretningsudvalget, og at en stor del af regionsrådet reelt efterlades uden større indflydelse.

Det foreslås, at man i stedet overvejer at begrænse forretningsudvalgets medlemsantal til 11 eller færre og at give de øvrige regionsrådsmedlemmer mulighed for at sikre deres politiske indflydelse via deres deltagelse i forskellige udvalg.

Det må anses for vigtigt, at det fortsat vil være politisk attraktivt at deltage i de kommende regionsråd, også for menige regionsrådsmedlemmer. Den begrænsede opgaveportefølje, det mere begrænsede politiske råderum, vægten flyttet fra regionsråd til forretningsudvalg og vederlagsreglerne gør, at det kan være tvivlsomt, hvorvidt det fortsat vil være interessant for alle grupper i samfundet at opstille til regionsrådet.

Det foreslås, at der åbnes mulighed for at yde vederlag til andre politiske aktiviteter, således at det dels vil være mere attraktivt at stille op til regionsrådene og også lettere at udpege regionsrådsmedlemmer til fx 4 udvalg. Den samlede honorering bør derfor hæves.

Tilsvarende gør sig gældende for medlemmer af forberedelsesudvalget, hvis arbejde – med det opgavesæt, som ligger i loven – må forventes at blive ganske omfattende. Dette afspejler sig desværre ikke i honoreringsreglerne. I denne sammenhæng forekommer det tillige problematisk, at vederlaget for medlemmer af forberedelsesudvalget, som også er medlemmer af amtsrådet reduceres med 75 pct.

Der synes ikke at være overensstemmelse mellem denne honorering og arbejdsbyrden i forberedelsesudvalget. Det foreslås derfor, at honoraret for medlemmerne i forberedelsesudvalget forhøjes, og at der ikke sker en så væsentlig reduktion i forhold til medlemmer, som både fungerer som amtsrådsmedlemmer og medlemmer af forberedelsesudvalget.

Det forudsættes, at såvel forretningsudvalget og kontaktudvalgsmøderne skal være lukkede. Det foreslås, at det overvejes, hvorvidt udvalgsmøderne helt eller delvist kan åbnes for offentligheden.

Reglerne omkring ansættelse af personale i overgangsperioden forekommer uklare og vanskelige at praktisere. Det er vigtigt, at der hurtigst muligt i processen åbnes mulighed for, at forberedelsesudvalget kan ansætte en ledelse, som i god tid kan iværksætte de nødvendige tiltag, som sikrer, at regionen kan fungere fra dag 1 den 1. januar 2007.

2.4 Forslag til lov om trafikskaber

Lovforslaget åbner adgang til, at der kan indgås aftale med en kommune om, at trafikskabet varetager opgaver vedr. indkøb af trafik, som en kommune skal varetage efter anden lovgivning. Der bør være mulighed for at indgå tilsvarende aftale med regionen om varetagelse af patienttransport og kørsel til specialinstitutioner. NTs nuværende model for samordnet kørsel vil kun kunne fortsætte, såfremt denne mulighed sikres.

Det er vurderingen, at den nye lovgivning ikke hindrer, at de nuværende tværgående samarbejder (X-bus, Titsam og Bektra) kan fortsætte, men der bør ske en nærmere afklaring heraf.

Det virker urimeligt, at hver kommune kun får en repræsentant i repræsentantskabet, uanset indbyggertal. Størrelsesforholdet bør indgå i et eller andet omfang.

Trafikskabernes økonomiske handlemuligheder vil blive stærkt begrænset med bindinger på, hvor meget taksterne må stige, og snævre økonomiske rammer for regionerne. Trafikskaberne får hermed ikke store muligheder for at agere ved bristede forudsætninger i budgetlægningen (større passagerfravid end forventet, uforudsete stigninger i tilbudspriserne o. lign.). Det kan give et økonomisk styringsproblem og en forkert prioritering.

2.5 Forskellige lovforslag på erhvervs- og beskæftigelsesområdet

Forslag til lov om erhvervsfremme og ophævelse af lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter

Overordnet set er det positivt, at de fremtidige regioner får kompetencen på erhvervsfremmeområdet i forhold til den regionale udvikling, men reglerne for yderligere kommunal bør gøres mere klare og automatiske.

For at regionerne skal kunne varetage denne opgave er det derfor nødvendigt, at regionerne får stillet de nødvendige ressourcer til rådighed. Som følge heraf er det kritisabelt, at de beregninger, der foreligger i lovforslaget omkring regionernes administration af EU's Socialfonde ikke tager hensyn til de konkrete opgaver, regionerne fortsat skal udføre i forbindelse med vejledning og indstilling til nationalt niveau. Det er derfor uforståeligt at 2/3 af de ressourcer Amtene i dag anvender på denne opgave overgår til staten og kun 1/3 af de amtslige ressourcer på dette område overgår til de fremtidige regioner.

Regional vækst og erhvervsfremme er en meget bred opgave, hvorfor det på ingen måde er tilfredsstillende, at § 9 i lovforslaget er en udtømmende liste over de aktiviteter regionerne kan medfinansiere på erhvervsfremmeområdet. Desuden er det ikke tilfredsstillende, at regionerne kun kan medfinansiere aktiviteter på erhvervsfremmeområdet, og ikke har mulighed for at kunne egenfinansiere disse. Endelig er det uacceptabelt, at regionerne ikke må have ejerskab af selskaber, anpartner eller bestyrelsesposter.

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

De fremtidige regionale Beskæftigelsesråd tager ikke hensyn til de meget store offentlige arbejdsgivere, som de fremtidige regioner vil være på arbejdsmarkedet. Regionerne vil oven i købet være en af de arbejdsgivere, der også fremadvendt vil opleve flaskehalse på arbejdsmarkedet. Specielt på sundhedsområdet. Derfor bør regionerne også have en større indflydelse i de regionale Beskæftigelsesråd end den ene plads lovforslaget stiller i udsigt.

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love

De fremtidige regioner overtager den 1. januar 2007 amternes rettigheder og pligter i forhold til arbejdsskadesager for perioden før den 1. januar 2007. Dette er en direkte uoverensstemmelse med det generelle princip om, at aktiver og passiver følger opgaven. De myndigheder, der overtager ansvaret for medarbejdere, bør principielt også overtage samtlige rettigheder og pligter i forhold til disse. Hvorfor ansvaret for arbejdsskader – også arbejdsskader for perioden før 1. januar 2007 – fuldt ud overføres til de nye myndigheder.

2.6 Forskellige lovforslag på teknik- og miljøområdet

Indenfor miljø-, planlægnings- og vejområdet er hovedindtrykket, at reformen giver en øget opsplitning af en række opgaver, hvor det bliver betydeligt sværere at sikre den faglige kvalitet. Der vil derudover skulle bruges mange ressourcer på at sikre koordination og sammenhæng i opgaveløsningen i den nye struktur.

Staten overtager ansvaret for alle overordnede planer. Men det bliver kommunerne, der får ansvaret for den praktiske indsats, der skal til for at nå miljømålene. Det giver en stor risiko for manglende sammenhæng f.eks. i forvaltningen af afstrømningsoplandet til Limfjorden og i indsatsen overfor grundvandsressourcer på tværs af kommuneskel.

Amtsrådet finder at det vil være betydeligt bedre for opgaveløsningen at tillægge regionerne amternes nuværende opgavesæt, så overvågning, planlægning og indsats ligger hos samme myndighed. Herved placeres opgaven hos en myndighed, der både administrerer et langt større sammenhængende areal end kommunerne og har mulighed for at sikre fagligheden på områder, der kræver stor specialviden.

Kommunerne vil kunne løse en del af problemet med den faglige specialviden gennem kommunale fællesskaber – men det giver samtidig en betydelig risiko for demokratiske underskud som påpeget af Strukturkommissionen.

Amtsrådet hilser det velkomment, at regionerne fremover skal udarbejde udviklingsplaner. Men det må fremhæves at planerne i den skitserede form let bliver alt for uforpligtende - et forhold der også understreges af de alt for begrænsede ressourcer, der afsættes til arbejdet med planer og koordinerende opgaver.

2.7 Forskellige lovforslag på undervisnings- og kulturområdet

Kulturområdet

Kultur bliver en del af den regionale udviklingsplan. Det er derfor væsentligt, at regionerne på kulturområdet rent faktisk får tilstrækkelig med kompetence og midler til også på det strategiske niveau at udvikle og iværksætte kulturbegivenheder og -tilbud, samt på det taktiske og operationelle niveau sikre handling bag ordene. Det er i det foreliggende ikke klart, hvem der har initiativretten, ligesom størrelsen af midler til udviklingsopgaverne er uklar.

Generelt er det altafgørende, at partnerskaber mellem kultur- og erhvervsliv samt initiativer og netværkssamarbejder inden for dels triangelen kultur-erhverv-turisme, dels triangelen kultur-erhverv-undervisning fortsat kan være strategiske indsatsområder.

Der er imidlertid ikke umiddelbar sammenhæng mellem strukturaftalens intentioner om regionernes rolle som udviklingsdynamoer og koordinatorende inden for kulturområdet på den ene side og lovudkastene på kulturområdet på den anden side. Skal regionerne i praksis kunne agere som

dynamo og koordinator, skal de nødvendige værktøjer og midler være til stede, herunder hjemmel til at udarbejde strategier og planer, samt kompetence og økonomi til at initiere kulturdelen.

Det er endvidere meget uklart, om og i givet fald hvordan, de kulturtiltag og hertil afsatte midler, der har været gennemført i kraft af kommunalfuldmagten og således ikke er institutionsbundne, tænkes videreført i den nye struktur. Der er i høj grad tale om midler, der har understøttet den lokale kulturudvikling også i tyndt befolkede dele, samt større tværregionale udviklingsprojekter og tiltag, som kræver større kritisk masse end kommuneniveauet at gennemføre med tilstrækkelig kvalitet og rationalitet.

Ungdoms- og voksenuddannelser

Nordjyllands Amt har i dag en meget decentral gymnasie- og VUC-struktur med mange lokale afdelinger og undervisningssteder, hvilket i en tyndtbefolket egn med lavt uddannelsesniveau er altafgørende for at sikre et reelt uddannelses tilbud til alle og dermed det nødvendige uddannelsesmæssige kompetenceløft for at sikre både beskæftigelse og omstilling til netværks- og videnssamfundet.

Det er derfor afgørende, at dels det kommende taxameter, dels ansvars- og kompetencefordeling mellem selvejende institutioner, region og stat (UVM), udtænkes på en sådan måde, så det ikke i praksis medfører nedlæggelse af en række institutioner/afdelinger og/eller et mindre varieret og kvalificeret udbud af studieretninger, valgfag etc.

De foreliggende lovudkast er meget uklare på disse punkter. En statslig selveje-model kombineret med en regional koordinering uden tydelige midler og beføjelser vil næppe kunne fungere optimalt – og efter hensigten. Dette, sammenholdt med det forhold, at der er en række ubeskrevne ministerbemyndigelser, gør det uklart, om systemet i sin helhed vil kunne fungere. Således fastsættes både taxameter, bestyrelsessammensætning samt retningslinier for de forpligtende samarbejder ved ministerbeføjelse.

En af intentionerne med en anden igangværende reform, nemlig gymnasium- og HF-reformen, har været at sidestille alle fire gymnasiale ungdomsuddannelser. Det er derfor væsentligt, at denne sidestilling bliver reel også i forhold til strukturreformens lovgivning, fx i forhold til regionernes koordinerende rolle, bestyrelsessammensætning, selvejets udstrækning, frihedsgrader og bindinger etc. Det er derfor næppe hensigtsmæssigt, at regionernes rolle ift. elevfordeling og forpligtende samarbejder ikke er ens for de stx, hf, hhx og htx. Regionernes koordinerende rolle bør desuden udvides til ikke kun at omfatte de almene voksenuddannelser, men voksenuddannelsesområdet bredt - dette ikke mindst i relation til den regionale udviklingsplan og erhvervs- og arbejdsmarkedsudviklingen.

Det konstateres endvidere, at det kan være vanskeligt for institutionerne at finde nok bestyrelsesrepræsentanter, ikke mindst til de midlertidige bestyrelser, der både har den rette profil og ikke er inhabile.

Specialundervisningsområdet

Der er lagt op til en ren takstfinansiering af kommunikationsinstitutterne. En mere hensigtsmæssig finansiering, hvis tilbuddene ønskes bevaret på længere sigt, vil være den finansieringsmodel, der er lagt op til for de lands- og landsdelsdækkende institutioner, idet problematikken er nøjagtig den samme. En kombination af objektiv basis-finansiering og takstbetaling vil i højere grad sikre borgerne behov for ydelser og tilbuddenes bæredygtighed, ligesom der sikres mere ensartede tilbud landet over uanset økonomisk niveau hos de enkelte kommuner.

Der kan næppe opnås faglig og økonomisk bæredygtighed på voksenspecialundervisningsområdet i kommunerne. For at sikre bevarelsen af tilbuddene og et sammenhængende tilbud for den voksne målgruppe uden delt myndighedsansvar og dermed risikoen for "gråzoner" forslås en regional forankring. Voksenspecialskolernes virke hører i virkelighedens verden tæt sammen med

kommunikations-institutternes virke, hvor personer på skift har brug for bistand fra en skole og et institut.

Modellen fra det sociale område, hvor institutionerne i udgangspunktet overføres til regionerne, og at der senere i samarbejde med kommunerne drøftes om og hvorvidt de bør være kommunale, vil med fordel og samme argumentation kunne gælde også for specialundervisningen – både børne- og voksenområdet.

Der indgår en udvidelse af klageadgangen til også at gælde den nuværende kommunale specialundervisning for børn samt også at gælde for voksenspecialundervisningen. Men for specialundervisning for voksne videreføres den nuværende klageadgang – det vil sige, at der udelukkende kan klages over retslige forhold. For at sikre borgernes retssikkerhed bør der være klageadgang, som for børnespecialundervisningen, både over manglende henvisning og over selve foranstaltningen. Det skønnes at være uhensigtsmæssigt, at Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages.

I forhold til børnespecialundervisningen er det vigtigt, at flest mulige børn og unge undervises i nærmiljøet og i bedste fald i regi af den almene folkeskole. Større kommuner end i dag kan og bør derfor også løfte en større del af den vidtgående specialundervisning, som i dag er et amtsligt ansvar, f.eks. de nuværende enkeltintegrerede elever, specialklasser mv. Der gøres dog opmærksom på, at der vil være 1-2% af børnene, som fortsat vil have brug for de højt specialiserede tilbud, der i dag varetages af primært de amtslige specialskoler, som i følge lovforslaget overgår til beliggenhedskommunen. Bortset fra de allerstørste kommuner vil de nye og større kommuner fortsat ikke selv have den nødvendige, kritiske masse, hvorfor der vil skulle laves aftaler over kommunegrænser for at sikre det nødvendige elevgrundlag til de højt specialiserede og omkostningstunge tilbud. Børn og unge vil således enten blive undervist på kryds og tværs af kommunegrænser, hvilket ikke giver den entydige ansvarsplacering og gennemsigtighed, der er ønsket, eller der vil blive forsøgt etableret tilbud lokalt, men uden den nødvendige specialisering og høje faglighed. Specialskolerne foreslåes derfor i udgangspunktet overført til regionerne.

2.8 Forskellige lovforslag på sundhedsområdet

Genoptræning (§140)

Definition af genoptræningsbegrebet er i lovforslaget generelt uklar. Loven lægger op til et fremtidigt samarbejde på tværs af sektorer om genoptræningsopgaven. En klar og entydig definition er en afgørende forudsætning for at etablere et konstruktivt samarbejde om genoptræningsopgaven, herunder afklaring af finansieringsforhold.

Et eksempel er RehabiliteringsCenter Dallund, som er Kræftens Bekæmpelses tilbud til kræftpatienter, der er færdige med behandlingen. I dag er rehabilitering på Dallund finansieret af amtet, men hvis Dallund defineres som et genoptræningssted må det formodes at ophold på Dallund vil være omfattet af kommunal finansiering.

Dette er kun et enkelt eksempel, men for mange andre tilbud er der brug for en nærmere definition af genoptræningsbegrebet.

Der er ligeledes behov for en klar definition af hvornår der er tale om genoptræning under indlæggelse og hvornår der er tale om behandling. Også her er en klar og entydig definition af genoptræningsbegrebet en afgørende forudsætning for et konstruktivt samarbejde om patienterne, herunder afklaring af finansieringsforhold.

Specialeplanlægning (§§202-204)

Det er afgørende for opretholdelsen af lands- og landsdelsfunktioner på Aalborg Sygehus, at Sundhedsstyrelsen aktivt sikrer det nødvendige optageområde/patientunderlag for disse funktioner.

Den kommende Region Nordjylland vil - med sine knap 600.000 indbyggere være for lille til at udgøre patientunderlag for en række af de højt specialiserede funktioner, der i dag varetages på Aalborg Sygehus, og hvor patientunderlaget i dag udgøres af Nordjyllands Amt og store dele af Viborg Amt.

Forebyggelse og sundhedsfremme (§119)

Lovforslaget lægger klart op til at kommunerne skal varetage ansvaret på dette område. Dog står der i § 119 stk 3 at regionen tilbyder rådgivning mv. i forhold til kommunernes indsats. I bemærkningerne uddybes dette og der nævnes en række områder som begrundet eller giver hjemmel til en fortsættelse af en stor del af den igangværende og hidtil højt prioriterede amtslige indsats på sundhedsfremmeområdet (sygehusenes indsats, praksissektoren, samarbejdet med kommunerne, de mange koordinerings- og udviklingsprojekter om røg, motion mv.).

Det forekommer uklart, hvorledes regionernes fremtidige opgaver på sundhedsfremmeområdet vil skulle fastlægges og finansieres. Eksempelvis er det uklart, hvorvidt regionerne vil have en forsyningspligt på området.

Sundhedsberedskab (§ 156)

Der savnes klarhed over hvilket ansvar vedr. den overordnede og konkrete koordinering af det samlede sundhedsberedskab, som regionerne vil have. Eksempelvis udtrykker Sundhedsstyrelsen i skrivelser til amter og kommuner meget store forventninger, eksempelvis at det amtslige Akutte Medicinske Koordineringscenter (AMK) skal have en direkte ledelsesmæssig kompetence i forhold til hele sundhedssektoren uanset de enkelte delelementers forankring i amt eller kommune. (Skr. af 17.8.04).

2.9 Forskellige lovforslag på social- og psykiatriområdet

Der ses i lovforslagene nogle barrierer, som kan få betydning for brugerne af regionale Social- og psykiatritilbud. Det er barrierer, som ikke vurderes at være betinget af teksten i "Aftale om strukturreform". Psykiatriske patienter og øvrige brugeres adgang til specialiserede sociale tilbud kan derfor bedres betydeligt indenfor aftalen med justering af lovgivningen.

Først og fremmest kan man give brugerne bedre sikkerhed for højt specialiserede tilbud i en model, hvor samarbejdet mellem kommuner og region er baseret på behov, frem for som foreslået i lovforslagene på aftaler. Den foreslåede aftalemodel virker som snærende bånd i forhold til at sikre alle borgere lige adgang til tilbud, der på højt specialiseret niveau er tilpasset borgerne. De bånd kan løses med en samarbejdsmodel baseret på brugernes behov.

Der ses også barrierer for de tværsektorielle indsatser, der i dag præger samarbejdet mellem socialområdet, undervisningsområdet og sundhedsområdet. Det tværsektorielle samarbejde har især betydning til stærkt marginaliserede grupper, som f.eks. dobbeltdiagnostiserede psykiatriske patienter og for gruppen med kommunikationshandicap. Barrieren er især et spørgsmål om hjemmel, en begrænsning som også vil hæmme udviklingen af nye tilbud på tværs af sektorer.

Manglende hjemmel er ligeledes en væsentligt begrænsning for brugerne i relation til omsorg, nærhed og samarbejde med den regionale organisation, der – for mange – leverer og producerer deres tilbud 24 timer i døgnet gennem et helt liv. Det giver problemer i muligheden for hurtigt og fleksibelt at kunne handle i relation til blandt andet omsorgspligten og magtanvendelser, ligesom det manglende daglige samarbejde omkring f.eks. en socialpsykiatrisk boform må ses som et tilbageskridt for beboerne i regionale tilbud.

For kommunerne i den Nordjyske region giver det specielt grund til overvejelse, at en enkelt kommune størrelsesmæssigt bliver så dominerende. En så stor kommune i relation til regionens samlede størrelse kan fjerne bæredygtighed fra de specialiserede tilbud i de øvrige kommuner. Hvis den dominerende kommune får mulighed for og vælger at løse alle de nuværende amtslige opgaver selv, samtidig med at man trækker sine borgere hjem fra de Nordjyske nabokommuners tilbud, er der stor risiko for, at eksisterende specialiserede tilbud i de øvrige kommuner mister det underlag af brugere, der gør dem til bæredygtige og rentable tilbud. Det er nok en udvikling, der ikke vil komme i 2007, men glidende over år, men der er i lovgivningen skabt incitament til, at hver kommune klarer sine specialiserede sociale opgaver med risiko for en afspecialisering til skade for borgerne. Det kan løses inden for teksten i "Aftale om strukturreform" med justering af lovforslagene.

Nordjyllands Amt ser det som vigtigt for brugerne, at man sikrer en glidende overgang til kommunerne. En alt for hovedkulds overgang af institutioner fra amt til kommune 1. januar 2007 indebærer en risiko for, at fagligheden til at overtage opgaven ikke er bygget op. Der kan således være fornuft i en model, hvor regionen for en periode løser opgaver, som kommunerne efter en konsoliderings periode selv kan løse.

For almene boliger gør det sig gældende, at lovgivningen i sin udformning udgør en barriere for fortsat fornyelse af boligerne til handicappede på det meget specialiserede område. Det hænger sammen med, at regionen typisk løser opgaver for flere kommuner, mens kapital indskuddet skal betales af den kommune, hvor institutionen bliver beliggende. Beliggenhedskommunen vil således skulle afholde udgifter for andre kommuners borgere.

Specielt for de psykiatriske patienter og brugere er det yderst uheldigt, at fokus på sammenhæng i psykiatrien, som har været kendetegnende for de sidste 15 års udvikling af dansk psykiatri, er væk i lovforslaget. Det, kombineret med de meget uheldige incitament i finansieringen af psykiatrien, vil være til stor skade for de svageste patientgrupper i psykiatrien.

J.nr. 1-10-0013-04

1 Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af struktur- reformen.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Kommentarerne er behandlet politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Udskrift af udvalgenes beslutninger med bilag vedlægges.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- At Økonomiudvalget drøfter de afgivne kommentarer og udkast til endeligt udkast til bidrag til høringssvar, og
- At Økonomiudvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Amtsrådet.

* *Økonomiudvalget traf på mødet den 3. januar 2005 følgende beslutning:*
Økonomiudvalget drøftede kommentarerne og udkastet til høringssvar.

Lea Schnoor deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag:

- Social- og Psykiatriudvalgets beslutning den 16. december 2004 med bilag.
- Sundhedsudvalgets beslutning den 16. december 2004 med bilag.
- Økonomiudvalgets beslutning den 20. december 2004 med bilag.
- Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 21. december 2004 med bilag.
- Undervisnings- og Kulturudvalgets beslutning den 22. december 2004 med bilag.
- Endeligt udkast til samlet bidrag til høringssvar fra Nordjyllands Amt udarbejdet på baggrund af den hidtidige politiske drøftelse.

* *Amtsrådet traf på sit ekstraordinære møde den 3. januar 2005 følgende beslutning:*

Der var fremsat tre ændringsforslag til forslaget til høringssvar:

Under punkt 1.0 indføjes efter afsnit tre følgende: "For store dele af opgaveløsningen indebærer forslagene, at borgernes muligheder for frit valg og individuelt tilpassede tilbud reduceres væsentligt."

I samme punkt efter afsnittet "I forhold til miljøet..." tilføjes følgende: "Reformen vil medføre et betydeligt demokratisk underskud og brud på principperne om at løse opgaverne så tæt på borgerne som muligt."

Endelig indføjes følgende afsnit som sidste afsnit under punkt 1.0: "Afslutningsvis skal Amtsrådet give udtryk for den altoverskyggende usikkerhed reformen efterlader på det økonomiske område. De økonomiske virkninger nationalt, regionalt, kommunalt og for den enkelte borger kendes ikke – hverken på kort eller lang sigt."

Et flertal i Amtsrådet på 17 medlemmer, liste A, B, F, T og Kurt Borregaard godkendte høringssvaret med disse ændringer.

Imod stemte 10 medlemmer, liste C og V.

Venstre og Konservatives amtsrådsgrupper ønsker at tilkendegive, at den nye struktur indebærer en lang række af fordele, og vi finder, at det nu er vigtigt, at det i forbindelse med vedtagelse af de nødvendige følgelove sikres, at strukturreformen får en så hensigtsmæssig udformning som overhovedet muligt, så en positiv overgang til den nye struktur i videst mulig omfang sikres.

Lea Schnoor (A) deltog ikke i sagens behandling.

Birgitte Josefsen (V), Jørgen Østergaard (V) og Inger Støtt (V) deltog i sagens behandling, men forlod mødet inden afstemning.

J.nr. 1-10-0013-04

2 Kommentarer til generelle lovforslag til gennemførelse af strukturreformen.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Kommentarerne behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Kommentarerne, som har været behandlet i de stående udvalg går herefter til behandling i økonomiudvalget og endelig sammen med kommentarerne vedlagt nærværende dagsordenspunkt til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Økonomiudvalget drøfter fællessekretariatets kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Amdsrådet.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som fællessekretariatet har forholdt sig til fordelt på stabskontorer.
- Brev fra amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer.
- Kommentarer til lovforslag fra Beskæftigelsesministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Justitsministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Socialministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Trafikministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Økonomi- og Erhvervsministeriet.

* *Økonomiudvalget traf på mødet den 20. december 2004 følgende beslutning:*
Økonomiudvalget godkendte indstillingen.

Niels K. Kirketerp deltog ikke i sagens behandling.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Beskæftigelsesministeriets område:

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Med lovforslaget sker der en øget centralisering af styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. Lovforslaget fastlægger, hvordan den primærkommunale forvaltning skal indrettes med henblik på en forvaltningsmæssig opdeling i henholdsvis ydelses- og udbetalingsafsnit. Det forekommer i den forbindelse principielt betænkeligt – og er forhåbentlig ikke udtryk for en generel praksis – at man fra centralt hold fastlægger den forvaltningsmæssige og udvalgmæssige struktur i forhold til decentrale politiske enheder med direkte folkevalgt repræsentation. Denne opgave bør overlades til disse kompetente organer.

De fremtidige regioner vil være store arbejdsgivere, og det er specielt på sundhedsområdet, at arbejdsmarkedet oplever flaskehalse, hvorfor de fremtidige regioner bør være repræsenteret i Beskæftigelsesrådet og de regionale beskæftigelsesråd. Der foreslås derfor at der i lovforslagets § 39, stk. 2, tilføjes et nyt nr. 9, og at der foretages ændring i formuleringen af § 43, stk. 2, nr. 9:

39, stk. 2, nr. 9: "2 fra Regionsrådsforeningen."

§ 43, stk. 2, nr. 9: "3 fra regionsrådet, dog 3 fra hver af de to regionsråd i beskæftigelsesrådet for Hovedstaden og Sjælland."

Det forekommer principielt betænkeligt, at man via lovgivning laver indgreb i lokalaftaler, og dermed fastlægger, hvordan personalepolitikken i den offentlige sektor skal være omkring behandling af stillingsopslag. Lovforslagets § 63 bør derfor enten slettes eller alternativt gælde for hele arbejdsmarkedet og ikke kun stillinger i den offentlige sektor.

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love

Af § 23, stk. 4 i lovforslaget fremgår: "Regionerne overtager den 1. januar 2007 amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 2007."

Af bemærkningerne fremgår: "Det indebærer specielt en forpligtelse for regionerne til at fortsætte udbetaling af erstatning m.v. vedrørende sager fra selvforsikrede amter. Hertil kommer en pligt til at finansiere skader vedrørende sager fra selvforsikrede amter, når skaderne først anmeldes efter 1. januar 2007, men vedrører perioden før 1. januar 2007."

Det vurderes at bestemmelsen kolliderer væsentligt med principperne i forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen, hvor udgangspunktet er, at aktiver og passiver følger opgaven.

Når ansvaret for medarbejdere og arbejdsskedeforsikring af medarbejdere – uanset om der er tale om forsikring eller selvforsikring, overføres til andre myndigheder, synes det ulogisk, at regionen i dette tilfælde overtager amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 2007 fuldt ud.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Økonomi- og Erhvervsministeriets område:

Forslag til lov om erhvervsfremme og ophævelse af lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter

Overordnet set er det glædeligt, at de kommende regioner får kompetencen på erhvervsfremmeområdet med henblik på regional udvikling. I Nordjylland har vi meget gode erfaringer med, at kompetencer og udførelse omkring den nære erhvervsservice ligger i kommunerne i regi af erhvervschefer og kommunale erhvervsråd. Derfor er det også naturligt, at denne ydelse fremover skal være kommunal. Samtidig er de nordjyske erfaringerne, at mere specialiseret erhvervsservice, som eksempelvis den rådgivning af virksomhederne, der i dag er i regi af de regionale erhvervsservicecentre kræver et højt kompetenceniveau. Det er derfor nødvendigt, at erhvervsservice på niveau med det, der i dag foregår i erhvervsservicecentre fremtidigt bliver en regional opgave, idet de kompetencer, der er opbygget i disse centre skal forblive samlet, i stedet for at blive delt mellem de fremtidige kommuner.

I Nordjylland er der meget gode erfaringer med, at amtet finansierer erhvervsfremmeaktiviteter. Som lovforslaget p.t. er beskrevet har de fremtidige regioner ingen mulighed for at finansiere sådanne aktiviteter; men kan kun medfinansiere disse – jvf. § 9 stk. 1.

Endelig er de nordjyske erfaringer omkring amtet som entreprenør og udfører af erhvervsfremmeaktiviteter også meget gode. Som eksempel har Nordjyllands Amt på enestående vis været lokomotiv for udviklingsprogrammer for eksportfremme og for en regional kompetenceløftstrategi for både virksomheder og kortuddannede.

Nordjyllands Amt har med den nuværende regionale erhvervsservice en optimal udnyttelse af de ressourcer regionen har til rådighed på dette område. Den fremtidige udnyttelse af disse ressourcer vil ikke blive nær ideel, når kompetencer og ressourcer deles mellem de kommuner, som den nordjyske region vil bestå af i fremtiden. I den forbindelse vil Nordjyllands amt anføre, at det er frivilligt for de enkelte kommuner at yde erhvervsservice, hvorfor lovforslaget vil få direkte offentlige udgiftskonsekvenser, idet de kommuner der ikke vælger at lave erhvervsservice, kan overføre midlerne møntet på erhvervsservice til andre kommunale aktiviteter. Denne kommunale nedprioritering af erhvervsservice rejser et spørgsmål om, hvem der i kommunens sted skal udføre erhvervsservicen for de virksomheder, der er beliggende i de kommuner der foretager denne nedprioritering? Vil disse kommuner nedsættes tilsvarende i deres bloktilskud? Vil midlerne blive overført til regionen, der er forpligtiget til at give en ensartet erhvervsfremme til samtlige virksomheder i regionen?

En regional erhvervsfremme med tilhørende erhvervsservice er derfor nødvendig for at sikre, der sker en ensartet udvikling af regionen, og regionens udkantsområder ikke efterlades med risiko for at sygne hen.

Lovforslaget bringer ikke klarhed over, hvorvidt regionen – gennem regionsrådet – selvstændigt kan råde over regionens egne midler, eller hvorvidt regionen kun kan råde over egne midler gennem indstilling fra vækstforaet. I bemærkninger skal det fremgå entydigt, at regionsrådet selvstændigt råder over egne midler, jf. bemærkningerne s. 14, 2. afsnit og s. 25 i bemærkningerne til § 9, stk. 1.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger s. 15, 3. afsnit, at 2/3 af amternes midler på i alt 21 mio. kr. til administration af socialfonden skal overgå til staten, og 1/3 af amternes udgifter til administration af socialfonden skal overgå til regionerne. Dette er direkte i modstrid med de opgaver, som de kommende regioner vil få i f. m. EU's socialfonde. Af lovforslaget fremgår det, at det kun er legalitetskontrollen med EU's socialfonde, der skal overgå fra amterne til staten. P.t. har amterne legalitetskontrollen på Den Europæiske Socialfond Mål 2 og Mål 3, De fremtidige regioners arbejdsopgaver med strukturfondene – herunder socialfonde er stort set uændret i forhold til amternes nuværende opgaver.

Regionerne skal fortsat:

- Indstille til staten gennem de regionale vækstfora
- Vejlede potentielle ansøgere
- Have indgående kendskab til støtteberettigede aktiviteter
- Monitorere forbruget på de indikative regionale rammer
- Servicere regionale styringskomiteer (fremtidige regionale vækstfora) med dagsordener.

Som konsekvens af dette bør det genovervejes, hvordan de 21 mio. kr. fordeles mellem regionerne og staten. I denne forbindelse er det værd at bemærke, at Nordjyllands Amt bruger ca. 1 årsværk til legalitetskontrol af Den Europæiske Socialfond Mål 2 og Mål 3. Øvrige ressourcer på socialfundsarbejdet bruges på ovennævnte punkter.

Det foreslås, at der i lovforslagets § 7, stk. 2 indsættes et nyt nr. 4: "Et medlem efter indstilling fra "Regionrådsforeningen" (Regionrådsforeningen er en arbejdstitel). Nuværende nr. 4 bliver herefter nr. 5.

Lovforslagets § 9, stk. 1, foreslås ligeledes ændret. Det er vigtigt for de kommende regioner, at deres handlemulighed for vækstfremme ikke alene begrænses til at medfinansiere aktiviteter; men at regionerne også skal kunne egenfinansiere vækstfremmeaktiviteter. Derudover bør de 6 punkter ikke være en udtømmende liste, idet dette vil blive en begrænsning i det regionale råderum. Derfor bør listen – på lige fod med listen i § 13 - indeholde et "bl.a."

Bestemmelsen foreslås derfor formuleret således:

"Regionen kan efter indstilling fra vækstforumet finansiere og medfinansiere aktiviteter til fremme af regional erhvervsudvikling bl.a. inden for:

1. innovation, videndeling og videnopbygning,
2. anvendelse af ny teknologi,
3. etablering og overlevelse af nye virksomheder,
4. udvikling af menneskelige ressourcer, herunder udvikling af regionale kompetencer,
5. vækst og udvikling i turismeerhvervet,

6. udviklingsaktiviteter i udkantsområderne.
7. eksportfremme,
8. strategi og ledelse i virksomheder med vækstpotentiale,
9. aktiviteter, der har til formål at skabe overskuelighed for virksomhederne & samarbejde mellem de forskellige aktører,
10. internationale projekter og
11. kobling mellem erhvervs-, arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitik.”

Lovforslagets § 9, stk. 6, bør ændres til to selvstændige stykker, da første sætning i nuværende stykke handler om organiseringen og udførelsen af opgaverne, og anden sætning handler om administration og dermed legalitetskontrol af midlerne. Derudover er det vigtigt, at regionen får mulighed for at iværksætte aktiviteter:

§ 9, stk. 6: ”De i stk. 1 omhandlede erhvervsudviklingsaktiviteter skal iværksættes i regi af selvstændige juridiske enheder eller Regionen.”

Nyt § 9, stk. 7: ”Regionen administrerer anvendelsen af regionens egne midler til erhvervsudviklingsformål.”

§ 9, stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 8 og 9.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område:

Forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab

De følgende kommentarer er alene af "teknisk" karakter. Det betyder, at den grundlæggende beslutning om gennemførelse af strukturreformen, herunder karakteren af strukturreformen ikke er kommenteret. Der er alene taget stilling til, hvorvidt der helt konkret er u hensigtsmæssigheder i loven eller forhold i øvrigt, som bør drøftes, herunder om der er bestemmelser, som så at sige har en særlig nordjysk vinkel.

Beskrivelsen af de konkrete opgaver sker mere udtømmende i anden lovgivning, og så vidt angår de dele af loven, henvises der til kommentarerne vedrørende særlovgivningen.

Endelig skal det bemærkes, at den korte frist høringsfrist og det ganske omfattende og komplicerede lovmateriale (dette lovforslag udgør 190 sider af den samlede lovpakke på cirka 2700 sider) gør, at det ikke kan udelukkes, at der kan være overset problemstillinger eller u hensigtsmæssigheder og herunder særlige nordjyske forhold.

Der kan således være en række uoverensstemmelser i det indbyrdes samspil mellem de forskellige love, herunder i forholdet mellem den mere generelle del af lovgivningen og den mere specifikke sektorlovgivning. Et eksempel herpå er samspillet mellem nærværende lovforslag og forslag til lov om social service. Sammenholdes bemærkningerne i nærværende lovforslag omkring de kommende regioners opgavevaretagelse på det sociale område jf. de almindelige bemærkninger s. 36ø. og de specielle bemærkninger s. 59-60, og bemærkningerne til lov om social service, forekommer det i bedste fald uklart, hvordan afgrænsningen skal være, herunder i forhold til selvejende institutioner (med og uden driftsoverenskomst) og personligt ejede tilbud, hvor amtet efter de nugældende regler fører tilsyn.

Særlige nordjyske forhold?

Der er i det følgende kun i begrænset grad anført kommentarer, som alene vedrører nordjyske forhold. Dog skal det bemærkes, at der i lovforslaget ikke skelnes mellem regionerne størrelse, ej heller vedrørende vederlag.

Hvad er regioner for en størrelse?

Loven kan efterlade en vis tvivl om, hvad de nye regioner egentlig er for en størrelse. Amterne var klart kommunale myndigheder ligesom kommunerne, men den nye lov efterlader tvivl, fordi en række af de grundlæggende kendetegn ved lokale og regionale myndigheder ikke længere er til stede herunder skatteudskrivningsret og kommunalfuldmagt. Samtidig gælder langt hovedparten af styrelseslovens regler fortsat for de nye regioner.

Det har været et vigtigt politisk signal at sende, at kommunalfuldmagten ikke skal gælde for regionerne. Det ville formentlig også have været mere hensigtsmæssigt, hvis de nye regioner kun havde haft et smalt og mere entydigt opgavesæt.

De nye regioner får kompetencer på en række forskellige områder, og det betyder, at der stilles ganske store krav til lovgivningen både på kort og lang sigt i forhold til udtømmende at beskrive regionernes opgaver, idet der er en større risiko for, at opgaver, som har en tæt sammenhæng med de øvrige regionale opgaver, ikke vil kunne gennemføres.

Der næst synes der at være en vis selvmodsigelse indbygget i forslaget i og med, at det på den ene side lægges op til at regionerne skal være udviklings- og vækstdynamoer, mens man på den anden side foretager en positiv afgrænsning af opgavesættet uden mulighed for regionerne til at agere inden for kommunalfuldmagten.

Hvis ønsket er innovation og nytænkning – hvilket forekommer at være væsentlige forudsætninger for udvikling og vækst – i regionalt regi ville en mulighed for at agere inden for kommunalfuldmagtens rammer styrke denne kompetence hos regionerne. Som forslaget ligger nu, vil der blive tale om, at regionerne skal agere inden for en – i sammenligning med den mere dynamiske kommunalfuldmagt – relativt statisk lovgivning, som enten vil lægge alvorlige begrænsninger på regionernes mulighed for at agere som ønsket og dermed reelt umuliggøre eller i bedste fald alvorligt vanskeliggøre regionens opfyldelse af denne opgave, eller vil nødvendiggøre en udvidende og udfyldende fortolkning af den foreliggende lovgivning, hvis opgaven skal forsøges løst som forudsat og ønsket af lovgiver.

Uklarheder

Nærværende lovforslaget er lige som lovforslagene generelt karakteriseret ved en række uklarheder. Som ovenfor nævnt skal regionerne kunne "... fungere som en regional udviklingsdynamo"... (side 34), men det er ikke beskrevet særlig udførligt, hvorledes det skal kunne ske i praksis med de begrænsede driftsopgaver, kompetencer, økonomi mv.

Herudover giver lovforslagets § 5, stk. 1 nr. 3 litra d og stk. 4 mulighed for, at regionerne efter aftale med kommunerne i en overgangsperiode på 4 år varetager kommunale opgaver, der ligger i naturlig tilknytning til regionens opgaver på det sociale område og på området for lands- og landsdelsdækkende specialundervisning. Dette giver anledning til at overveje, om de ansatte der i overgangsperioden i regionsregi løser opgaverne får den samme sikkerhed når opgaverne senere flytter over til kommunerne som de ansatte der overgår på 1. januar 2007. Forslaget til Lov om proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen ses ikke at tage højde for spørgsmålet.

Styrelseslov og en selvstændig lovgivning for regionerne

Det anføres: "Reglerne svarer i et vist omfang til eller henviser til bestemmelser om styrelsen af kommuner i lov om kommunernes styrelse, men forslaget indeholder samtidig en række styrelsesregler, som tager højde for, at regionernes opgaveområde er væsentligt anderledes end de tidligere amtskommuners."

Det kan være hensigtsmæssigt med en særlig lovgivning for de nye regioner og dermed en opgivelse af et fælles regelsæt for såvel kommuner som regioner. Problemet med den omfattende henvisning til den kommunale styrelseslov er, at der let i praksis kan blive tvivl om, i hvilket omfang styrelseslovens regler fortsat er gældende eller ikke er gældende. Ligeledes vil lovændringer eller forskellig praksis i henhold til de to forskellige regelsæt, fordi der er tale om to væsensforskellige myndigheder, i praksis kunne give anledning til fortolkningstvivel eller uhensigtsmæssigheder.

Det foreslås derfor, at det overvejes, hvorvidt man i stedet ikke bør enten fastholde et fælles regelsæt med de særlige regler, som er nødvendige for at tilpasse det til de nye regioner, eller sikre at alle relevante bestemmelser kommer over i den nye lov for regioner, således at der ikke er tvivl om, hvilke regler, der gælder for regionerne.

Forretningsudvalg i stedet for Økonomiudvalg og stående udvalg

Lovforslaget forudsætter, at der alene vil være et forretningsudvalg til afløsning af økonomiudvalg og stående udvalg. Dette kan være meget fornuftigt, men der er samtidig ikke noget antydning af, hvilken rolle regionsrådsmedlemmer, som ikke er medlem af forretningsudvalget skal have. Der vil

således i større grad end i dag være en fare for, at der opstår et A- og B-hold af regionsmedlemmer, hvor kun de i forretningsudvalget vil få indflydelse (og vederlag for deltagelse i udvalg, se nedenfor).

Forretningsudvalget skal bestå af minimum 11 og maksimum af 19 regionsrådsmedlemmer. Det er det nye regionsråd, som afgør forretningsudvalgets endelige størrelse, men der kan ligge et incitament til at gøre det så stort som muligt for at give så mange regionsmedlemmer som muligt indflydelse. Og til dels vederlag, om end det enkelte udvalgsmedlems vederlag indskrænkes i takt med at antallet af medlemmer udvides.

Forretningsudvalget skal på mange måder varetage de samme opgaver som økonomiudvalget, men et forretningsudvalg på 19 medlemmer vil i praksis ikke kunne fungere på samme måde. Der er en fare for, at forretningsudvalget reelt bliver en form for mini- regionsråd og dermed dels ikke vil kunne fungere som et effektivt forretningsudvalg.

Der er dermed en risiko for, at den egentlige magt flytter fra regionsrådet til forretningsudvalget, og at en stor del af regionsrådet reelt efterlades uden større indflydelse. Det bør overvejes, hvorvidt indflydelse ikke i stedet for at være i udvalgene bør flyttes til regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne.

Det foreslås derfor, at man i stedet overvejer at begrænse antallet af medlemmer til 11 eller færre medlemmer og at give de øvrige regionsrådsmedlemmer mulighed for at sikre deres politiske indflydelse via deres deltagelse i forskellige ad hoc udvalg. Sidstnævnte forudsætter, at de også vil kunne vederlægges herfor.

Lukkede udvalgsmøder

Udvalgsmøderne er lukkede, og generelt er udvalgsmøderne undergivet de samme regler som hidtil. Det foreslås, at det overvejes, hvorvidt udvalgsmøderne i et vist omfang kan åbnes for offentligheden. Dette gælder ikke mindst hvis forretningsudvalget får en sådan størrelse, at de minder om et mini-regionsråd. Se også hertil vedrørende kontaktudvalget.

Vederlagsreglerne

Regionsmedlemmerne vil alene få et fast vederlag på 70.000 kr. og vil som udgangspunkt ikke kunne få yderligere vederlag, medmindre de er medlemmer af forretningsudvalget. Der vil således ikke kunne ydes vederlag for deres deltagelse i de såkaldte § 17 stk. 4 udvalg.

Medlemskab af forretningsudvalget giver mulighed for et udvalgsvederlag til medlemmerne. Dog kan den samlede sum højst udgøre 100 % af vederlaget til formanden for regionsrådet.

Det må anses for vigtigt, at det fortsat vil være politisk attraktivt at deltage i de kommende regionsråd, også for menige regionsrådsmedlemmer. Den begrænsede opgaveportefølje, det mere begrænsede politiske råderum, vægten flyttet fra regionsråd til forretningsudvalg og vederlagsreglerne gør, at det kan være tvivlsomt, hvorvidt der fortsat vil kunne tiltrækkes kvalificerede politikere til valg til regionsråd.

Det foreslås, at der åbnes mulighed for at yde vederlag til andre politiske aktiviteter, således at det dels vil være mere attraktivt at stille op til regionsrådene, og dels også lettere at udpege regionsrådsmedlemmer til fx § 17 stk. 4 udvalg. Den nye ordning forudsætter, at regionerne i højere grad skal indgå i en dialog med ikke mindst kommunerne, men det bliver svært, hvis ikke vederlagsreglerne åbner for, at regionsmedlemmer tidsforbrug hermed belønnes.

Kontaktudvalg og offentlighed

Der nedsættes et kontaktudvalg bestående af regionsrådets formand og borgmestrene for kommunerne i regionen. Det anføres i kommentaren, at "Med henblik på at styrke den frie og formelle meningsudveksling er møder i kontaktudvalget – i overensstemmelse med almindelige retsgrundsætninger – ikke åbne for offentligheden.", side 66.

Det foreslås, at det overvejes, hvorvidt man ikke tværtimod af hensyn til offentlighedens interesse i kontaktudvalgets arbejde bør åbne møderne, eventuelt med mulighed for at lukke enkelte punkter eller omvendt som minimum mulighed for at åbne møderne i forhold til enkelte punkter, som har offentlighedens særlige interesse.

(Det skal hertil bemærkes, at kontaktudvalget som udgangspunkt ikke har beslutningskompetence, medmindre det særskilt fremgår af § 7 stk. 1-5.)

Konsekvenser af lovforslaget

På side 49 er der en oversigt over henholdsvis negative og positive konsekvenser af lovforslaget. Den findes fejlplaceret, idet der reelt ikke er foretaget nogen vurdering af konsekvenser. I de første to rubrikker, økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner, er intet anført.

I de tre følgende rubrikker, økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet og miljømæssige konsekvenser, er som konsekvenser anført "Ingen".

Det synes klart, at lovforslaget vil og vel også bør have konsekvenser på flere af de anførte områder, og det ville have været mere korrekt at anføre, at konsekvenserne ikke var blevet vurderet.

Forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen

Forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen regulerer overførslen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte ved de foreslåede opgaveflytninger.

Konsekvenser i forhold til overførsel af aktiver og passiver

De overordnede retningslinier for fordelingen af aktiver og passiver mv. rejser forskellige praktiske spørgsmål, som enten kan afklares i de lokale forhandlinger eller i de retningslinier, som fastlægges.

Forudsætningen om, at fordelingen af aktiver og passiver skal ske efter et nettoprincip, hvor samtlige aktiver og passiver indgår, kan blive vanskelig at håndtere i praksis. Som udgangspunkt skal alle elementer der måtte indgå i en sådan fordeling værdiansættes. Det gælder såvel reale og finansielle aktiver, finansielle passiver og andre forpligtelser. Hvad er eksempelvis den korrekte værdiansættelse af en bygning? (Er det sidste ejendomsvurdering? Dette kan kompliceres af, at der ikke er anvendt ens principper for beregningen af ejendomsværdier hos de offentlige myndigheder. Eller er det i stedet en mere teknisk beregning med tilbagediskontering af den fremtidige nytteværdi – og hvordan skal dette begreb i givet fald beløbsættes). Værdisætningen af pensionsforpligtelsen skal også indgå, såvel for allerede pensionerede, som for aktive tjenestemænd. Også her vil det blive vanskeligt at skabe en værdisætning, der umiddelbart kan indgå i en nettobetragtning. Tilsvarende skal der indgå en vurdering af f.eks. finansielle instrumenter, ligesom det skal afvejes hvordan eventualrettigheder eller –forpligtelser skal indgå. Andre ikke så beløbsmæssigt tunge områder er værdiansættelsen af amternes tilgodehavender.

I øvrigt skal det erindres, at der i mange amter vil være nettogæld, når man ser på summen af likvide aktiver og kortfristede tilgodehavender og gæld. Denne værdi skal også finansieres på en eller anden måde og derfor indgå i nettoberegningen.

Generelt skal der formuleres en regel for, hvordan man gør nettobegrebet dækkende, idet der vil indgå mange forskellige typer af aktiver og passiver. Visse poster er likvide, andre poster skal betales ud i fremtiden. Herudover vil der være en opgave med ikke værdisatte aktiver, som skal med i den fremtidige opgavefordeling, f.eks. veje.

I praksis vil det nok blive sådan, at de fleste fysiske aktiver kan henføres til opgaver, mens passivsiden må fordeles forholdsmæssigt efterfølgende. Dette rejser spørgsmålet om, hvilken fordelingsnøgle der skal anvendes for at få en ligelig fordeling.

Efter lovbermærkningerne er det forudsat, at fordelingen mellem myndigheder på forskellige niveauer sker efter udgiftstyngden. Det fremgår dog ikke, om der skal anvendes brutto- eller nettodriftsudgifter ved fastlæggelsen af udgiftstyngden. Det mest nærliggende er form., at der anvendes bruttodriftsudgifter, da der skal overføres aktiver til de driftsopgaver, som skal varetages på de forskellige områder. Hvis der anvendes nettodriftsudgifter, vil regionernes andel af socialområdet f.eks. ikke veje med, da området skal takstfinansieres.

Hvorledes resultatet af denne fordelingsnøgle vil harmonere med forudsætningen om en ligelig fordeling set i forhold til indbyggertal er uklar.

Den vejledning og de fordelingsnøgler, som fastlægges centralt, vil få væsentlig betydning for de efterfølgende decentrale forhandlinger og de aftaler, som skal indgås.

Det tidsmæssige aspekt berøres ikke yderligere, men det må forudsættes at regelsættet foreligger således, at aftaleudkastene kan udarbejdes på forsvarlig vis til den 1. februar 2006. Det taler for, at arbejdet med regelsættet igangsættes samtidig med lovgivningsprocessens videre forløb.

Som et led i arbejdet i amtsdirektørernes projektgruppe om økonomi er der udarbejdet et notat, hvor der er taget stilling til en række principielle spørgsmål omkring overdragelse af aktiver og passiver, som vil kunne danne baggrund for deltagelsen i arbejdet med det kommende regelsæt. Notatet er tilgængeligt på Amtsrådsforeningens hjemmeside.

Der har bl.a. været enighed om, at

- Amternes låneportefølje i sin helhed bør overdrages til regionerne, som så får refunderet den statslige og kommunale andel af låneydelserne. Modellen har den betydelige fordel, at regionerne bevarer amternes nuværende relationer til långiverne, og at regionerne vil blive udstyret med en vis startvolumen i låneporteføljen.
- Regionerne bør overtage amternes pensionsforpligtelser fuldt ud. Modellen forudsætter, at der skaffes finansiering til at dække forpligtelserne. Modellen vil umiddelbart lette en del af problemstillingen nævnt ovenfor med værdisætning og fordeling.
- Deponerede midler bør frigives og indgå i amternes likvide midler ved regnskabsafslutningen i 2006. Der bør være deponeringsfritagelse for de myndigheder, som overtager leje- og leasingkontrakter.

Projektgruppen har også beskæftiget sig med regnskabsafslutningen i 2006 og peget på, at denne bør varetages af regionsrådene. Dette spørgsmål er behandlet i lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommuner mv., hvor der er lagt op til en tilsvarende løsning.

Selv om de nye regioner påtager sig opgaven med regnskabsafslutningen for 2006 og afviklingen af aktiver og passiver, vil der med stor sandsynlighed opstå forespørgsler omkring andre bagudrettede forhold. Hvem skal behandle disse spørgsmål og hvem skal sørge for at baggrundsmaterialet er til stede og den nødvendige dokumentation foreligger. Herunder indgår arkivproblematikken.

Umiddelbart synes det mest nærliggende, at regionen også her påtager sig opgaven, som koordinator og sættes i stand til at besvare de indkomne spørgsmål.

I de afgivende amter skal løsningen af opgaven forberedes, dels ved at det fysiske arkivmateriale samles hvor det er nødvendigt, dels ved at skabe oversigt over hvor evt. decentrale arkiver befinder sig og at man aftalemæssigt sikrer sig adgang til disse. Tilsvarende vil det blive nødvendigt (formålstjenligt), at sikre adgang til det benyttede økonomisystem (også bagudrettet), for at have adgang til forskellige søgemuligheder med informationer, som kan afklare de stillede spørgsmål.

Ansættelsesretlige konsekvenser

Lovforslaget indeholder som grundlæggende princip at den eller de myndigheder hvortil en opgave overføres i henhold til lovgivningen om kommunalreformen overtager de ansatte der udelukkende eller overvejende er beskæftiget med varetagelse af opgaven. Lovforslaget fastsætter at overtagelsen sker med virkning fra 1. januar 2007.

Som et andet grundlæggende princip indeholder lovforslaget en procedure for overførelse af ansatte der pålægger den myndighed hvorfra opgaver overføres at udarbejde et udkast til aftaler med de myndigheder hvortil opgaverne overføres om fordelingen af blandt andet ansatte.

De udarbejdede aftaleudkast er fortrolige indtil der er indgået en aftale eller fordelingen på anden måde er fastsat.

Aftaleudkastene forelægges inden 1. februar 2006 for de myndigheder hvortil opgaverne overføres med henblik på forhandling og med henblik på at der senest 1. maj 2006 er indgået en endelig aftale.

Er det ikke muligt at indgå en aftale inden 1. maj 2006 optages forhandlingerne med de nedsatte delingsråd som mæglere. Er det ikke muligt senest 1. juli 2006 efter mægling at indgå en aftale træffer delingsrådet inden 1. august 2006 en afgørelse om fordelingen. Delingsrådets afgørelser er bindende.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om at forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse sættes ud af kraft i forbindelse med forhandlinger, aftaleindgåelse, vedtagelse af mæglingsforslag og beslutninger.

Lovforslaget fastslår at de pligter og rettigheder der følger af virksomhedsoverdragelsesloven finder tilsvarende anvendelse for personale der er ansat i henhold til overenskomst eller individuel aftale – og som ikke er omfattet af loven. Hermed får alle ikke-tjenestemandsansatte rettigheder og pligter i henhold til virksomhedsoverdragelsesloven.

Parallelt med disse regler gælder dog fortsat de almindelige ansættelsesretlige regler. Dette medfører at væsentlige ændringer i medarbejderens ansættelsesvilkår varsles svarende til den ansattes individuelle opsigelsesvarsel. Dette vil således gælde for væsentlige ændringer i forhold til den ansattes geografiske ansættelsessted, arbejdstid og stillingens indhold – herunder referenceforhold. Det længste varsel vil være seks måneder.

Lovforslagets procedureregler vil derfor kunne gøre det umuligt for den overførende myndighed at varsle væsentlige vilkårsændringer for ikke-tjenestemandsansatte på et så tidligt tidspunkt at det vil

kunne få virkning fra den 1. januar 2007. I de tilfælde hvor et delingsråd skal træffe afgørelse om fordelingen vil varslet tidligst kunne gives med udgangen af august 2006. Dermed vil ændringerne i forhold til den ansatte der har krav på et seks måneders varsel først kunne træde i kraft 1. marts 2007.

Lovforslaget fastsætter at forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse sættes ud af kraft i forbindelse med forhandlinger, aftaleindgåelse, vedtagelse af mæglingsforslag og beslutninger efter lovens kapitel 3.

Det er i bemærkningerne til lovforslaget anført at det er forudsat at de overførende myndigheder løbende orienterer de ansatte og i den forbindelse giver de ansatte mulighed for at fremsætte ønsker til fordelingen. Det synes således forudsat at undtagelsen fra forvaltningsloven også gælder i forhold til den enkelte medarbejder.

Af lovteksten følger dog at undtagelsen fra forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse alene gælder for de aftaler der indgås mellem myndighederne og for de afgørelser der træffes af delingsrådene med virkning for myndighederne.

For de afgørelser den overførende myndighed træffer om væsentlige vilkårsændringer for en række ansatte er det ikke ganske klart om forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse skal iagttages. Afgørelsen træffes i forhold til den enkelte medarbejder. Umiddelbart synes disse afgørelser derfor fortsat at være underlagt af et krav om partshøring, aktindsigt og begrundelse. Dette vil forlænge sagsbehandlingen og dermed kunne udskyde tidspunktet for en ændring af ansættelsesvilkår yderligere.

Uoverensstemmelser

Endelig skal det bemærkes, at den korte frist høringsfrist og det ganske omfattende og komplicerede lovmateriale gør, at det ikke kan udelukkes, at der kan være oversete problemstillinger eller uhensigtsmæssigheder.

Der kan således være en række uoverensstemmelser i det indbyrdes samspil mellem de forskellige love, herunder i forholdet mellem den mere generelle del af lovgivningen og den mere specifikke sektorlovgivning

I den sammenhæng skal det nævnes, at principperne om at aktiver og passiver skal følge opgaven i procedureloven findes at kollidere konkret med forslåede bestemmelser i forslag til lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

I forslag til lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 23, stk. 4 i lovforslaget fremgår: "Regionerne overtager den 1. januar 2007 amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 2007."

Af bemærkningerne fremgår: "Det indebærer specielt en forpligtelse for regionerne til at fortsætte udbetaling af erstatning m.v. vedrørende sager fra selvforsikrede amter. Hertil kommer en pligt til at finansiere skader vedrørende sager fra selvforsikrede amter, når skaderne først anmeldes efter 1. januar 2007, men vedrører perioden før 1. januar 2007."

Når ansvaret for medarbejdere og arbejdsskadeforsikring af medarbejdere – uanset om der er tale om forsikring eller selvforsikring, overføres til andre myndigheder, synes det på baggrund af forslag til procedureloven ulogisk, at regionen i dette tilfælde overtager amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 2007.

Forslag til lov om regionernes finansiering

Overordnet set skal Nordjyllands Amt knytte følgende bemærkninger til lovforslaget.

Det er vurderingen, at finansieringen af såvel drifts- som anlægsaktiviteter skal ses under ét. Det betyder, at det generelle tilskud fra staten vil være den primære finansieringskilde for såvel drifts- som anlægsaktiviteter.

I lovforslagets bemærkningsdel anføres det, at driften af institutioner på social- og undervisningsområdet skal finansieres fuldt ud af kommunerne, bortset fra nogle særlige administrative opgaver. Det fremstår uklart, hvordan disse særlige administrative opgaver i givet fald skal finansieres.

I lovforslagets bemærkningsdel anføres det, at administrationen af regionernes likvide beholdninger evt. skal adskilles mellem regionens tre opgaveområder. Dette vil være særdeles vanskeligt at håndtere i praksis, ligesom det vil medføre unødige omkostninger, såfremt et likviditetsmæssigt underskud indenfor ét område ikke kan dækkes af et likviditetsmæssigt overskud på et andet område.

I de opstillede beregninger vedr. bloktilskuddet til regionernes udviklingsopgaver i lovforslagets bemærkningsdel, bør der ske en opsplitning mellem kollektiv trafik og øvrige udviklingsopgaver, idet der er tale om vidt forskellige driftsområder.

Strukturreformen betyder, at en større del af regionernes økonomi kommer til at afhænge af DRG-taksterne. I lyset heraf bør det overvejes at revurdere grundlaget for hvilke omkostningselementer, der medregnes i taksterne. Således indgår eksempelvis udgifter til forskning/udvikling, udgifter til anlæg, til leasing og diverse fællesudgifter ikke i taksterne. Endvidere kan det samtidig gennemføres en tilretning, således at der indføres et et-strengt takstsystem, hvorved der ikke opretholdes separate takster for Lands-landsdelssygehuse, ved siden af den almindelige DRG-afregning for basispatienter. Med hensyn til, at den aktivitetsbestemte statsfinansiering kommer til at spille en større rolle i den fremtidige finansiering af regionerne, bør der ske en principiel gennemgang af de tekniske principper, der i dag indgår i beregningen af baseline med tilhørende kriterier, idet disse ikke forekommer "robuste" set i lyset af at betydningen øges væsentligt i fremtiden.

I forhold til de takster, som amtet i dag opkræver hos kommunerne for færdigbehandlede patienter, afhænger disse på nuværende tidspunkt af, hvorvidt patienten er over eller under 67 år. Med den forenkledte opgavefordeling på hele det sociale område, synes der ikke – set alene ud fra en sygehusvinkel – at være grundlag for at opretholde en 2-delt takst, da en sygehusseng "koster det samme" til en færdigbehandlet patient, hvad enten patienten er over eller under 67 år.

I forhold til lovforslagets enkelte paragraffer bemærker Nordjyllands Amt følgende:

§ 9: I det omfang region og kommuner kan blive enige om at hæve grund- eller udviklingsbidrag mere end den årlige norm, kan det forekomme modstridende at der medregnes for en sådan aftale.

§ 19: Af denne paragraf fremgår det, at udgangspunktet for grundbidraget fra kommunerne for tilskudsåret 2007 er 1.000 kr. pr. indbygger i 2004 P/L. Af lovforslagets bemærkninger (s. 9) fremgår det imidlertid, at grundbidraget udgør 1.000 kr. pr. indbygger i 2003 P/L. Nordjyllands Amt går ud fra, at grundbidraget opgøres med udgangspunkt i 2003 P/L.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Justitsministeriets område:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love

I lovforslagets § 1, nr. 2, 4 og 8, foretages der ændring med hensyn til udpegningsretten i forhold til forskellige instanser f.eks. i forhold til politiklagenævn, således at det regionale niveau ikke længere har udpegningsret.

Det er ikke ud af lovforslaget muligt at læse sig til en nærmere begrundelse herfor. De specielle bemærkninger indeholder alene en nøgtern konstatering af, hvad der ændres uden en nærmere begrundelse for ændringerne. De yderst sparsomme almindelige bemærkninger konstaterer alene, at ændringerne foreslås som led i gennemførelsen af strukturreformen. Det forekommer umiddelbart vanskeligt at se, at afskaffelsen af udpegningsretten for det regionale niveau – som jo bevares om end i reduceret form – skulle være en naturlig følge af strukturreformen. Det mest naturlige ville vel have været, at det regionale niveaus udpegningsret – som vel ikke er begrundet i varetagelsen af den del af amternes opgaver, som overføres til kommunerne, men derimod i ønsket om en regionalt udpeget repræsentation – var bevaret og overført til de nye regioner.

Den angivne begrundelse er således i bedste fald vildledende. Der kan muligvis være andre grunde til at afskaffe den regionalt udpegede repræsentation – der ses blot ikke at være redegjort herfor.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Socialministeriets område:

Forslag til lov om ændring af forskellige boliglove

Etablering og drift af almene boliger

Med hensyn til etablering af nye boliger til målgruppen af personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, vil det ifølge aftalen fremover alene være kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom.

De eksisterende amtskommunale boliger til målgruppen skal overføres til regionerne pr. 1. januar 2007. Eksisterende boliger er i den sammenhæng alle boliger med støttetilsagn, uanset at opførelsen ikke er påbegyndt den 1. januar 2007.

Det må formodes, at kommunerne fremover selv vil bygge og drive almene boliger til målgruppen hvis alle - eller hovedparten af personerne - kommer fra egen kommune. Derfor vil det formentligt kun være relevant for kommunalbestyrelsen at lade regionen bygge og drive boliger til målgruppen i de tilfælde, hvor personkredsen kommer fra en bred vifte af kommuner.

Problemet med lovforslaget er, at den pågældende kommunalbestyrelse, der beslutter at overlade etableringen og driften af boligerne til regionsrådet, skal betale grundkapitallånet på 7 pct. af ældreboligernes anskaffelsessum til regionsrådet. Der er således indbygget en konflikt i loven, idet kommunen således "straffes" for at lade regionen drive almene boliger i sit område til gavn for alle regionens kommuner.

Lovforslaget tager således ikke højde for, at øvrige kommuner i regionen kan have en interesse i etablering af nye almene boliger. Forslaget kan på den måde virke hæmmende for processen med omdannelse af utidssvarende regionale botilbud til tidssvarende almene boliger. Problemstillingen vil specielt gøre sig gældende i forhold til de mest specialiserede tilbud med et stort optageområde i regionen. Samtidig er der risiko for, at der kun vanskeligt kan udvikles og etableres specialiserede tilbud i regi af lov om almene boliger.

Anvisningsret til regionalt drevne almene boliger

Lovforslaget indebærer, at kommunerne får anvisningsretten til og tilsynet med de af regionerne drevne almene boliger.

Forslaget om anvisning er problematisk i forhold til risiko for udvanding af målgruppen og dermed også en risiko for den fortsatte specialisering af tilbudet. Dertil kan lovforslaget begrænse regionens mulighed for at opfylde sin forsyningspligt overfor andre kommuner - jf. forslag til lov om social service - idet boligerne kan risikere at blive anvendt til personer udenfor målgruppen.

At regionen ikke skal føre tilsyn med tilbud som drives af regionen vil i vid udstrækning give anledning til dobbelt tilsyn, idet regionen lige som amterne i dag vil føre tilsyn gennem

den løbende drift. Samtidig er regionen af hensyn til tilbudenes udvikling og drift nødsaget til at oprethold det, der svarer til en tilsynsfunktion.

Forslaget synes ikke konkret at forholde sig til forholdet mellem anvisningsrettens overdragelse til kommunerne og kapacitetsudnyttelsen i de af regionerne drevne almene boliger. Dette skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen sammen med anvisningsretten overtager garantiforpligtelsen i forbindelse med udgifter ved lejeledighed og tab ved fraflytning. Det vil aktualisere en konkret stillingtagen til, hvilke/hvor mange almene boliger den enkelte kommunalbestyrelse har anvisningsretten/garantiforpligtelsen til.

En sådan fiksering af regionens boliger på de enkelte kommunalbestyrelser kan imidlertid få negative konsekvenser i form af en lavere udnyttelse af den totale kapacitet og en opdeling af ventelisterne, som ikke er trangsaseret.

I forslaget vil kommunalbestyrelsens årlige redegørelse for behov og forventet forbrug af boliger i regionen være basis for regionens opgørelse af det samlede kapacitetsbehov, men det kan ikke forventes at være muligt at op- eller nedregulere antallet af almene boliger i takt hermed. Denne regulering vil ske forsinket gennem nybyggeri/frasalg/udlejning til andre målgrupper.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Trafikministeriets område:

Forslag til lov om trafikskaber

Nordjyllands Amts hørings svar er baseret på tilbagemeldinger fra NTs bestyrelse. På baggrund heraf skal Nordjyllands Amt knytte følgende bemærkninger til lovforslaget.

- Loven åbner adgang til, at der kan indgås aftale med en kommune om, at trafikskabet varetager opgaver vedr. indkøb af trafik, som en kommune skal varetage efter anden lovgivning. Der bør være mulighed for at indgå tilsvarende aftale med regionen om varetagelse af patienttransport og kørsel til specialinstitutioner. NTs nuværende model for samordnet kørsel vil kun kunne fortsætte, såfremt denne mulighed sikres.
- Det er vurderingen, at den nye lovgivning ikke hindrer, at de nuværende tværgående samarbejder (X-bus, Titsam og Bektra) kan fortsætte, men der bør ske en nærmere afklaring heraf.
- Det virker urimeligt, at hver kommune kun får en repræsentant i repræsentantskabet, uanset indbyggertal. Størrelsesforholdet bør indgå i et eller andet omfang.
- Omlægningen af amter til regioner og den ændrede kommuneinddeling samt ændret finansieringsmodel vil indebære, at det regionale niveau kommer til at finansiere en mindre del og kommunerne en større del af den kollektive trafik. Man skal være opmærksom på, at de nuværende udligningsordninger ikke giver fuld kompensation.
- Trafikskabernes økonomiske handlemuligheder vil blive stærkt begrænset med bindinger på, hvor meget taksterne må stige, og snævre økonomiske rammer for regionerne. Trafikskaberne får hermed ikke store muligheder for at agere ved bristede forudsætninger i budgetlægningen (større passagerfrafald end forventet, uforudsete stigninger i tilbudspriserne o. lign.). Det kan give et økonomisk styringsproblem og en forkert prioritering.
- Det regulerende indeks i forhold til hvor meget taksterne maksimalt må stige bør ikke være forbrugerprisindekset, men ARFs indeks for buskørsel.
- I det generelle afsnit om trafikskabernes finansiering i bemærkningsdelen er følgende angivet: "Kommunernes fordele af trafikskabets ydelser kan defineres på flere måder. Det mest hensigtsmæssige skønnes at ville være kommunernes forbrug opgjort efter indbyggernes faktiske forbrug af trafikskabets transport – uanset om rejserne sker indenfor den enkelte kommune eller uden for. En sådan opgørelsesmetode bliver dog i praksis først mulig ved implementeringen af det elektroniske rejsekort. Indtil da må tilskuddet fordeles efter andre metoder, der

relaterer trafikproduktionen til de enkelte enheder i samarbejdet". Til dette er der at sige, at fordelingen kun bliver mulig for en del af de rejsende, når rejsekortet er indført. En stor del af de rejsende vil anvende anonyme rejsekort. Desuden vil der fortsat være billetter købt kontant, hvor køberens bopæl ikke registreres. Fordelingsmodellen vil også være problematisk af flere grunde. Alle kommunerne vil få en aktie i trafiksystemerne i alle andre kommuner, fordi de skal bidrage til omkostningerne når deres borgere bruger kollektiv trafik uden for kommunegrænsen. Man får dermed ikke ansvaret for at fastlægge serviceniveauet til at følge pligten til at betale, og det vil være uhensigtsmæssigt.

- Der er for anlægsudgifter til terminaler peget på en tilsvarende model, men denne vil heller ikke være hensigtsmæssig. Det ville fx have betydet, at stort set alle kommuner i Nordjylland skulle have været med til at finansiere den nye busterminal i Aalborg, og for den sags skyld også kommuner uden for den nordjyske region, fordi der kommer fjernrejsende.

J.nr. 1-10-0013-04

1 Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen på Teknik- og Miljøudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Kommentarerne behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med kommentarer inden for Økonomiudvalgets område til behandling i Økonomiudvalget og endelig til behandling i Amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" og på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Udvalget for Teknik og Miljø drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalget og Amtsrådet.

Bilag:

- Amtsrådsforeningens notat med en gennemgang af centrale områder

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder
 - Liste over lovforslag som forvaltningen for Teknik- og Miljøområdet har forholdt sig til
 - Kommentarer på Miljøministeriets område
 - Kommentarer på Fødevareministeriets område
 - Kommentarer på Trafikministeriets område.
- * *På Udvalget for Teknik og Miljø møde den 21. december 2004 blev følgende besluttet:*

Udvalget tiltrådte forvaltningens kommentarer til lovforslagene. Sagen fremsendes til drøftelse i Økonomiudvalget og Amtsrådet.

Niels Kristian Kirketerp og Inger Støtt deltog ikke i udvalgets behandling af sagen.

Kommentarer på Trafikministeriets område

1. Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje, lov om private fællesveje, lov om grundejerbidrag til offentlige veje, lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje samt lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Ændringer:

Ændringerne af vejlovene er i meget stor udstrækning simple rettelser som følger af, at kommuner og stat skal overtage de nuværende amtsveje. I følge aftalen om reformen skal hovedparten af de nuværende amtsveje overgå til kommunerne. Det gælder bl.a. alle lokalt orienterede veje og veje med lokalpræg. Staten overtager derimod veje, der indgår i erhvervslivets transportkorridorer og veje af væsentlig betydning for trafikken mellem lands- og egnsdele.

Kommentarer og anbefalinger:

I regionplanen har amtsrådet klassificeret amtsvejene ud fra en samlet vurdering af deres trafikale funktion, trafikbelastningen og det regionale bymønster. Sammenholdt med regionplanen bemærkes det, at flere af de højst klassificerede veje ifølge lovforslaget nedklassificeres til kommuneveje.

I kraft af det nuværende amtsvejnets størrelse har amtet haft ressourcer til at opretholde et fagligt miljø med en høj specialiseringsgrad. Eksempelvis arbejder 2-3 medarbejdere med trafiksikkerhed. Disse specialister kan ikke deles ud på 8 kommuner. Bevarelse af en høj grad af ekspertise i vejforvaltningen taler for, at mest muligt af amtsvejnettet overdrages til staten, hvis der ikke kan ske en samlet overdragelse til regionen.

Med udgangspunkt i regionplanens klassificering og en trafikal betragtning kan det som minimum anbefales, at følgende veje opklassificeres til statsveje frem for at blive nedklassificeret til kommuneveje:

Vejnr.	Navn
621 + 627	Åbyen – Tværsted – Ålbæk
548	Adgangsvejen til Aalborg Lufthavn
470 + 714	Aalborg - Nibe - Løgstør
530	Haverslev – Aars
704	Egense – Aalborg
504	Hals – Aalborg

Ved opsplitningen af amtsvejnettet går sammenhængen i løsningen af driftsopgaverne tabt. Specielt uhensigtsmæssigt og omkostningskrævende forekommer det, at glatførebekæmpelse og snerydning, som i dag løses i sammenhæng for stats- og amtsvejene, fremover bliver opdelt på staten og de kommende kommuner. Det anbefales at loven sikrer en fortsat sammenhæng i de driftsopgaver, der hidtil er varetaget af amterne.

Trafiksikkerheden er en opgave, der ikke er specielt lovhjemlet. Det gælder både de sort-plet bekæmpende mindre anlægsarbejder og kampagnerne. Lovforslaget behandler ikke trafiksikkerhedsområdet specifikt. Det anbefales at det i loven afklares, hvem der skal løfte amternes indsats fremover.

Adgangsforholdene til en vej er et af kendetegnene for vejens standard. Ved administration af adgangsforholdene vægtes forskellige hensyn til trafikens fremkommelighed og sikkerhed overfor

naboernes ønsker om tilgængelighed. De fleste amtsveje men kun få kommuneveje er pålagt varige adgangsbegrænsninger. Amtsvejenes adgangsbegrænsninger er under konstant pres fra lokale interesser i forbindelse med virksomheders lokaliseringssønsker eller udlæg af nye boligområder. Det anbefales at loven sikrer fastholdelse af en høj standard for hele eller dele af det nedklassificerede vejnet, eksempelvis de rutenummererede veje og de veje, som krydser de kommende kommunegrænser.

Det fremgår ikke af de fremlagte lovændringer hvilken myndighed, der fremover skal varetage nettet af nationale og regionale, rekreative cykelruter. Det anbefales at dette spørgsmål afklares gennem loven.

2. Lov om kystbeskyttelse

Ændringer:

Lovforslaget indebærer en yderligere opsplnitning af den i dag komplicerede myndighedsudøvelse i sager vedr. kystbeskyttelse. En sag efter kystbeskyttelseslovens § 1 skal fremover behandles af 3 instanser (Kystdirektoratet, Skov- og Naturstyrelsen og kommunen) mod tidligere 2 instanser.

De danske kyster er en værdifuld ressource, hvor beskyttelses- og benyttelsesinteresserne til stadighed må afvejes overfor hinanden. Amterne har gennem regionplanlægningen hidtil gennemført en sammenhængende planlægning, dækkende bl.a. behovet for kystbeskyttelse. Efter lovforslaget overføres og opsplittes denne planlægning til de enkelte kommuner.

Kommentarer og anbefalinger:

Denne opsplnitning vil svække helheden i opgaveløsningen. Den logiske konsekvens må følgelig være, at en statslig landsplanlægning overtager styringen af den kommunale planlægning på området. Det anbefales at der tages initiativ til at sikre at opgaverne på dette område fremover løses helhedsorienteret og med så få instanser involveret i sagsbehandlingen som muligt.

13. december 2004

Kommentarer på Fødevareministeriets område

1. Lov om ændringer af jordfordelingsloven, landdistriktsstøtten, lov om drift af landbrugsjorder og forskellige andre love på Fødevareministeriets område

Ændringer:

MVJ-ordningerne har siden 1996 været administreret i amterne. I dag er der 30 årsværk beskæftiget med MVJ-ordningerne fordelt på 14 amter. Ifølge lovudkastet lægges op til, at de 30 årsværk fordeles med 28 til statsadministrationen og 2 årsværk til kommunerne.

Med hensyn til Jordbrugskommissionen vil sekretariatet i den nye struktur blive placeret i tilknytning til en regional statsforvaltning.

Kommentarer og anbefalinger:

Staten skal varetage den daglige sagsbehandling, mens de 2 årsværk i kommunerne skal forestå den årlige SFL-udpegning/revision samt forestå informationen omkring SFL. Ressourceforbruget til disse opgaver ligger i dag betydeligt over dette niveau, og en reduktion vil uden tvivl betyde en væsentlig forringelse af såvel information, som vedligeholdelse af udpegningsgrundlaget for SFL-områderne. Det anbefales at den fremtidige sagsbehandling foregår decentralt. Mest hensigtsmæssigt på de foreslåede landsdelscentre under Skov- og Naturstyrelsen, hvor en betydelig del af den øvrige naturadministration vil blive placeret. Det nyudviklede TAS-datasystem til sagsbehandling understøtter i høj grad en løsning, hvor sagsbehandlingen sker så tæt på borgerne som muligt.

Med hensyn til Jordbrugskommissionen finder amtet det hensigtsmæssigt at kommissionen placeres i tilknytning til de regionale landsdelscentre, således der sikres en mulighed for sparring og koordinering med relevante fagområder inden for arealforvaltningen, hvilket igen giver mulighed for gensidigt udnyttelse af erfaringer og ajourføring med relevante lovområder. Det anbefales derfor at kommissionen fysisk placeres i tilknytning til de regionale landsdelscentre.

13. december 2004

Kommentarer på Miljøministeriets område

1. Lov om planlægning

Ændringer:

Det nuværende system er et rammestyringssystem, hvor landets overordnede planlægning udformes i 14 regionplaner. Statens planpolitik konkretiseres decentralt af de folkevalgte amtsråd i regionplaner, som angiver rammerne for den kommunale planlægning. Det nye plansystem flytter formelt regionplanopgaven fra 14 amter til ca. 100 kommuner. Samtidig styrkes den statslige styring af planlægningen gennem landsplanredegørelser, landsplandirektiver og øget anvendelse af statslig vejledning.

Lovforslaget indfører en ny plantype, den regionale udviklingsplan. Det er en slags strategiplan eller vision, der gennem dialog med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, kommuner og Staten kan påvirke den overordnede udvikling i regionen. Det regionale niveau skal fungere på baggrund af legitimitet (accept blandt kommunerne) i stedet for som hidtil på grundlag af legalitet. Der arbejdes med partnerskaber og netværk i stedet for myndighed.

Kommentarer og anbefalinger:

En af den nuværende regionplans væsentligste opgaver er at udstikke rammer for den kommunale planlægning, baseret på Statens udmeldinger. Dermed har amtet en stærk koordinerende opgave, der varetages ved hjælp af bred faglig ekspertise og regionplanlægningen er funderet i et decentralt system med folkevalgt ledelse.

I det nye system er det amtslige demokratiske niveau fjernet og samarbejdet bliver mellem et folkevalgt niveau (kommunen) og et administrativt system (Staten). Den faglige ekspertise på amtsniveauet fjernes og fordeles mellem de ca. 100 kommuner og Staten. Dermed svækkes den regionale politiske og faglige koordinering afgørende og Staten vil nødvendigvis skulle regelstyre i langt højere grad end i det nuværende system. Loven i sin nuværende form vil medføre en svækkelse af det decentrale element i det danske plansystem og en styrkelse af statens rolle i et vist – endnu ikke kendt – omfang.

Det anbefales, at den regionale koordinering gøres betydeligt stærkere end forudsat i lovforslaget. Dette skal ske regionalt med dækkende faglig ekspertise og detaljeret lokalkendskab og vil hermed modvirke svækkelsen af det decentrale element i planlægningen

De kommende regioner bliver udtryk for nytænkning hvad angår politisk valgte organers rolle og funktion i Danmark. Denne nytænkning mangler imidlertid konsekvens hvad angår statens rolle inden for regional udvikling, da der ikke er krav om at staten skal skabe sammenhæng i egne initiativer med regionalt sigte. Det anbefales at indbygge mekanismer i loven, der kan sikre denne sammenhæng.

Det er en væsentlig styrke ved den nye plantype, at erhvervsudviklingen har en så betydelig rolle og skal ses i sammenhæng med natur og miljø, uddannelse, byudvikling osv. Men det vil være afgørende for den nye plantypes succes, at regionerne også kan levere det overblik over alle relevante forhold til brug i kommuneplanlægningen, i landsplanlægningen og i udarbejdelsen af den regionale udviklingsplan. Det er også afgørende at regionen medvirker til omsætning af ny viden og forskning fra universiteterne og fra EU-samarbejdet i regionen.

Regionerne må derfor sikres ressourcer til at fastholde og udvikle datagrundlaget for en videnbaseret regional udviklingsplan. Dette kræver ressourcer til at fastholde de nuværende amters indsigt og overblik, og øvrige myndigheder, som skal levere data og baggrundsmateriale til den

regionale udviklingsplan (fx kommuner og de regionale beskæftigelsesråd) må forpligtes til at inddrage regionerne i arbejdet med tilrettelæggelse af analysegrundlag m.v. for at sikre at den regionale udviklingsplan baseres på et retvisende billede af regionens styrker og svagheder.

Det anbefales derfor, at pligten til tidlig dialog indskrives i lovteksten, og at regionerne sikres ressourcer dertil og til fastholdelse og udvikling af datagrundlaget for udviklingsplanerne.

Der vil efter amtets vurdering fortsat være behov for at varetage overordnede hensyn til planlægning på det regionale niveau. Generelt vurderes det at kommunerne med de foreslåede ændringer ikke har mulighed for at udfylde amternes hidtidige rolle med at skabe sammenhæng i den fysiske planlægning i regionen på det overordnede niveau. Hensyntagen til regional udvikling ud fra sammenfattende mål og politikker kan ikke opfyldes gennem kommunernes adskilte, individuelle fysiske planlægning. Et sådan hensyntagen kan kun varetages effektivt hvis opgaven for den sammenfattende fysiske planlægning varetages på et regionalt niveau. Det anbefales at loven udformes således at ansvaret for den overordnede og sammenfattende fysiske planlægning i regionen placeres på det regionale niveau.

2. Lov om miljøbeskyttelse

Ændringer:

Alle amternes nuværende opgaver indenfor miljøbeskyttelsesloven overgår til enten kommunerne eller Staten. For beskyttelse af grundvand og afledning af spildevand overgår beføjelserne til kommunerne. Overvågning af miljøtilstanden i omgivelserne overføres til Staten. For godkendelse og tilsyn med forurenende virksomheder afgør ministeren, om Staten eller kommunerne fremover skal være myndighed. Som en konsekvens af dette vil der fremover være virksomheder, hvor kommunen giver tilladelse, mens Staten fører tilsyn. Reglen om kompetenceovergang ophæves ved lovforslaget. Det betyder at kommunerne i højere grad end tilfældet er i dag får tilsynet med egne anlæg, f.eks. med varmeværker og affaldsanlæg. Endelig ændres klageadgangen så der kun er én klageinstans.

Kommentarer og anbefalinger:

Strukturreformen lægger generelt op til, at langt den overvejende del af amternes nuværende myndigheds- og tilsynsopgaver på miljøområdet lægges ud til kommunerne. Der er ofte tale om afgørelser, der har stor økonomisk betydning for involverede borgere og virksomheder og dermed også for lokalsamfundets økonomi. Det er derfor vigtigt, at der fortsat kan træffes afgørelser på et højt fagligt niveau. Amternes virksomhedseksperter fordeles mellem staten (ca.70) og kommunerne (ca. 90) og her vil kvalitetsstyringordninger ikke kunne sikre den faglige kompetence. Det anbefales derfor enten at fastholde opgaven med de miljøtunge virksomheder, herunder også landbruget, hos regionerne, alternativt at lade Staten overtage den.

Det har siden 1987 været et bærende princip at godkendelse og tilsyn med en virksomhed bør samles hos samme myndighed for at opbygge viden og sikre sammenhæng. Lovforslaget lægger op til, at kommunalbestyrelsen giver udledningstilladelser for egne renselanlæg, mens Staten fører tilsyn. Tilsvarende skal Staten føre tilsyn med visse affaldsdeponeringsanlæg, mens kommunen har godkendelseskompetencen. Det anbefales, at lovforslaget ændres, så godkendelse og tilsyn fortsat følges ad, som det har været tilfældet siden 1987. Staten bør derfor ikke kun have tilsynet men også være myndighed for godkendelse/udledningstilladelse for eksempelvis kommunale renselanlæg og affaldsanlæg. Alternativ kunne regionen løse denne opgave for at sikre armslængdeprincippet.

Et andet forhold, som kan medføre, at administrationen af loven vanskeliggøres, at der nu bliver mange flere aktører, som skal koordinere indsatsen. Eksempelvis får Staten tilsynet med forureningstilstanden i omgivelserne og skal fastsætte mål for vandområdernes og grundvandets

kvalitet mens kommunerne skal give tilladelse til spildevandsudledningen fra byer og virksomheder, hvilket vil kræve mere koordinering end i dag hvor amtet løser hele opgaven.

Med den ændrede Miljøbeskyttelseslov og de mange aktører vil administrationen på dette område blive vanskeligere og det anbefales at opgaverne samlet hos samme myndighed, enten regionerne eller Staten, alternativt at loven styrkes omkring kravene til koordinering mellem myndighederne,

Der vil altid opstå en konflikt mellem økonomiske interesser og hensynet til miljøet, når en myndighed har tilsynet med eller selv skal godkende egne anlæg. Det har derfor hidtil været en vigtig grundregel i Miljøbeskyttelsesloven, at tilsynet skal føres af en anden myndighed end den der ejer virksomheden. Det anbefales, at dette princip videreføres i den nye lov.

Fremover vil der kun være én klageinstans, Miljøklagenævnet. Imidlertid ændres loven også, så Staten ikke kan påklage kommunale afgørelser. Herved bliver der ingen anden offentlig myndighed der kan påklage kommunernes afgørelser, samtidigt med at der er lagt op til at kommunerne gives beføjelser til at godkende egne anlæg. Det anbefales, at loven ændres så Staten sikres klageadgang på kommunale afgørelser.

3. Lov om naturbeskyttelse

Ændringer:

Med lovforslaget flyttes den overvejende del af naturbeskyttelsesopgaverne ud på et stort antal kommuner, mens naturovervågning, sekretariatsbetjeningen af fredningsnævnene samt nogle myndighedsopgaver omkring kysterne overføres til staten.

Kommentarer og anbefalinger:

Amterne løser efter den gældende lovgivning langt den overvejende del af myndighedsopgaverne på naturbeskyttelseslovens område, hvorfor der har været sammenhæng mellem overvågning, analyse, planlægning, myndighedsudøvelse, indsats og drift. Nu opsplittes naturligt sammenhørende opgaver mellem de mange kommuner og Staten, hvilket betyder tab af synergieffekt i opgaveløsningen. Kvaliteten i opgaveløsningen vil forringes og ressourcebehovet til at løse opgaverne dermed øges.

Amternes geografiske størrelse har muliggjort opbygning af en betydelig faglig ekspertise, en viden der ofte besiddes af ganske få medarbejdere. Opsplitningen af opgaverne på naturområdet vil betyde at disse faglige miljøer opløses i mindre og organisatorisk adskilte enheder.

Opgaverne indenfor naturbeskyttelse består primært i at afveje beskyttelses- og benyttelseshensyn. Kommunernes naturlige erhvervsmæssige interesser kan vanskeliggøre denne afvejning og en opgavefordeling indenfor naturområdet med udgangspunkt i armslængdeprincippet ville være at foretrække.

Naturområderne i form af bl.a. fredede arealer, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder vil i mange tilfælde blive gennemskåret af flere kommunegrænser. I Nordjylland vil nogle af de største fredninger og habitatområder blive omfattet af 2 – 3 kommuner. Lovforslaget vil medføre et stort koordineringsarbejde mellem kommunerne med henblik på at tilrettelægge en hensigtsmæssig indsats og pleje, et arbejde der i dag undgås fordi de geografisk større amter varetager opgaven.

Det anbefales derfor at hele administrationen af naturområdet revurderes og samles hos større enheder, helst hos regionerne der vil kunne bibringe administrationen lokalkendskab og regional politisk afvejning, alternativt hos statslige enheder der placeres regionalt.

4. Lov om miljømål

Ændringer:

Ændringen af miljømålsloven er i hovedtræk, at ministeren fastlægger retningslinier for indsatsen på vand- og naturområdet og får ansvaret for den overordnede vand- og Natura2000-planlægning. Regionerne og kommunerne kan fremlægge ideer, planforslag og har høringsret over for Staten. Kommunerne skal udarbejde handleplaner indenfor de statslige indsatsprogrammer og regionerne får en mindre koordinerende rolle. Overflytning af amternes ansvarsområde til Staten indenfor vandområdet sker allerede pr 1. juli 2005 og for NATURA2000-planernes analysedel pr 1. juli 2006.

Kommentarer og anbefalinger

Forvaltningen af natur og miljø er i dag stort set samlet hos amterne. Det betyder, at der er sammenhæng mellem videnopbygning, planlægningen, indsatsplaner og myndighedsudøvelsen. Deles opgaverne på tre myndigheder er der risiko for tab af faglig sammenhæng i arbejdet og for tab af en nærdemokratisk styring af planprocesserne, der samtidig skal tage højde for at især vandmiljøet har regional udstrækning og er uafhængig af de kommunale administrative grænser. Det anbefales derfor at den samlede opgave placeres i regionerne for dels at sikre en bevarelse af det faglige miljø som grundlag for opgaveløsningen, dels at sikre det nærdemokratiske element. Alternativt anbefales det at den samlede opgave placeres hos staten og udføres i praksis af statslige lokalkontorer med det formål at sikre fagligheden, sammenhæng i opgaveløsningen og nærheden til de kommuner der skal føre planerne ud i livet.

Når opgaverne som foreslået fordeles på tre myndigheder med staten og kommunerne som de mest aktivt involverede, er det nødvendigt at staten fremover gennem en præcis styring sikrer sammenhæng og ensartethed i kommunernes arbejde. Dette skyldes ikke mindst at de kommende kommuners begrænsede geografiske udstrækning ofte ikke er sammenfaldende med vandområdernes afgrænsning, og at kommunerne ofte vil kunne have forskellige mål og interesser i et givet område. På den anden side risikerer en præcis styring af kommunerne at indebære en begrænsning i kommunernes mulighed for involvering af de lokale interessenter. Det bør derfor ligeledes være et krav til lovgivningen, at statens decentrale centre kan og skal sikre en medvirken fra lokale interessenter. Det anbefales derfor at såfremt det overordnede ansvar for miljømålsloven placeres hos staten, skal loven sikre en præcis styring af kommunerne med det formål at skabe ensartethed og sammenhæng i kommunernes arbejde, og statens centre pålægges at sikre det lokale engagement i grundvandsplanlægningen fra borgere, virksomheder og organisationer.

5. Lov om vandforsyning

Ændringer:

Ændringerne i vandforsyningsloven er i hovedtræk, at amternes ansvar på vandforsyningsområdet reduceres til en mæglerrolle for regionen i forbindelse med kommunernes indsatsplanlægning, at amternes kompetence til at pålægge ændringer i eller veto mod vandforsyningsplaner overføres til miljøministeren og at amternes ansvar for oprettelse af koordinationsfora, opkrævning af gebyr, udarbejdelse af indsatsplaner overføres til kommunerne.

Kommentarer og anbefalinger:

Opgaveløsningen indenfor vandforsyningsloven kræver faglig ekspertise. Et godt resultat forudsætter at kortlægning og indsatsplan udføres i et tæt og integreret forløb med løbende dialog mellem de involverede. Det vurderes at være vanskeligt at sikre det faglige niveau og sammenhæng i arbejdet ved udflytningen af amternes medarbejdere til Staten og de mere end 100 nye kommuner.

Det anbefales at kortlægningsopgaven og indsatsplanlægningen ikke adskilles, og at opgaven varetages af en myndighed, hvor der er forudsætning for at skabe de nødvendige faglige miljøer.

Den enkelte grundvandsforekomst vil mange steder involvere flere kommuner, hvor den enkelte kommune ikke nødvendigvis har en lokal interesse i ressourcen. Indvindingen i den enkelte kommune har i flere tilfælde ikke lokale forbrugere men forsyner tilstødende kommuner eller kommuner i større afstand fra indvindingskommunen. Dette indebærer en mulighed for interessekonflikter når de sparsomme grundvandsressourcer skal fordeles til drikkevand. Det anbefales derfor, at grundvandsforekomster og de dertil knyttede ansøgninger forvaltes regionalt eller statsligt.

Jordforureningslovens grundvandsbeskyttende oprydning af fortidens synder skal for at være effektiv og resultere i mest miljø for de afsatte midler koordineres med den gebyrfinansierede grundvandsbeskyttende kortlægning og indsatsplanlægning. Opgaverne har hidtil været håndteret i amterne. Med den nye lov foreslås en spredning af opgaverne mellem Staten, regionerne og kommunerne. Det anbefales at grundvands- og jordforureningsopgaverne som udgangspunkt varetages af samme myndighed.

6. Lov om forurenet jord

Ændringer:

Ændringen af jordforureningsloven er i hovedtræk, at hovedparten af amternes opgaver overdrages til regionerne, men at enkelte områder overdrages til kommunerne (bortskaffelse og anvendelse af jord, godkendelse af byggeri mv. på forurenede ejendomme, påbud om undersøgelser) eller miljøministeren (pålæg til regionerne om undersøgelser og oprensning).

Kommentarer og anbefalinger:

Kommunalbestyrelserne tildeles kompetencen til at give tilladelser til at ændre anvendelse på forureningskortlagte arealer f.eks. fra erhverv til bolig. Denne ændring kan i mange tilfælde give problemer fordi den kolliderer med, at det er regionens ansvar at kortlægge og rense forurenede arealer. Det anbefales at opgaverne holdes samlet i regionen.

Kommunalbestyrelserne tildeles den samlede myndighedsrolle i forhold til bortskaffelse og anvendelse af jord. Med denne ændring sættes kommunerne i en dobbeltrolle. Kommunerne vil i mange tilfælde skulle give tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven til bortskaffelse og anvendelse af jord i sager, hvor kommunerne selv er bygherre eller har væsentlige lokalpolitiske og økonomiske interesser i et byggeprojekt. Det anbefales at loven imødegår en sådan interessekonflikter.

En konsekvens af lovforslaget er at grundvandsområdet fordeles på stat og kommuner mens jordforureningsområdet ligger hos regionerne - altså tre forskellige myndighedsniveauer. Efter jordforureningsloven skal indsatsplanlægningen overfor jord- og grundvandsforurening koordineres med indsatsplanlægningen på grundvandsområdet. Hidtil har dette ligget hos én administrativ myndighed. Det anbefales at grundvands- og jordforureningsopgaverne som udgangspunkt varetages af samme myndighed for at sikre koordinering og hindre dobbeltadministration.

6. Lov om råstoffer

Ændringer:

Ændringerne af råstofloven er i hovedtræk, at amternes kompetence på råstofområdet deles mellem regionerne og kommunerne, således at regionen kortlægger råstofforekomster og udarbejder

bindende sektorplaner, og at kommunerne overtager administrationen af tilladelser og tilsyn med råstofindvinding.

Kommentarer og anbefalinger:

Med lovforslaget bliver administration, kortlægning og planlægning spredt ud på et regionalt og et kommunalt niveau. Som følge af områdets begrænsede størrelse kan det blive vanskeligt for selv de større kommuner at etablere og vedligeholde faglig kompetence på området. Hertil kommer at råstofforekomsterne er ujævnt fordelt mellem kommunerne, og indvinding af råstof er i mange tilfælde ikke ønsket i den enkelte kommune på grund af miljø- og nabogener. Dette kan få betydning for forsyningssikkerheden. Som følge af den tætte sammenhæng mellem administration, kortlægning og planlægning anbefales det at arbejdsopgaverne samles hos én myndighed. En samlet placering af alle kompetencerne vedrørende råstofindvinding (på land, søterritoriet og kontinentalsoklen) i statslige regionskontorer kunne eksempelvis være en løsning.

7. Lov om genteknologi

Ændringer:

Lovforslaget indebærer at tilsynet med produktion der anvender genteknologi overgår fra amterne til Staten.

Kommentarer og anbefalinger:

Antallet af sager indenfor denne kategori er så begrænset at en samling af kompetencen hos Staten kan anbefales.

8. Lov om vandløb

Ændringer:

Med forslaget flyttes amternes myndighedsopgaver omkring amtsvandløbene og de offentlige pumpelag, til kommunerne. Amtsvandløbene omfatter typisk regionernes største vandløb. Selv med de nye og geografisk større kommuner, vil disse vandløb danne grænse mellem eller gennemløbe flere kommuner. I Nordjylland vil således en snes af disse vandløb skulle administreres af to eller tre kommunale vandløbsmyndigheder.

Kommentarer og anbefalinger:

En sådan opsplitning er uhensigtsmæssig, og vil nødvendiggøre en række tværgående og koordinerede tiltag mellem de berørte kommuner med mere bureaukrati til følge.

Hidtil har amterne indenfor vandløbsområdet sikret sammenhæng mellem planlægning (målfastsættelse), overvågning, administration, indsats (restaureringstiltag) og udførelsen af vedligeholdelsen. Med den statslige overtagelse af planlægnings- og overvågningsopgaven opsplittes denne sammenhørende opgaveløsning. Dette gælder tilsvarende udførelsen af restaureringstiltag, der efter forslaget deles mellem staten (store VMPII - projekter) og kommunerne (mindre projekter).

Amterne har gennem årtier opbygget et fagligt miljø der samarbejder om løbende forbedringer af vandløbsvedligeholdelsen, -administrationen, -tilsynet og -restaureringer. Disse fagekspertiser vil efter lovforslaget blive splittet op i små kommunale enheder og opbygning af tværkommunale netværk vil end ikke på længere sigt kunne genskabe tilsvarende faglige enheder.

Det anbefales derfor at administration af de store vandløb samles hos myndigheder (regionerne eller Staten) der dækker over større geografiske områder end de kommende kommuner for at sikre den faglige opgaveløsning og minimere bureaukratiet.

9. Lov om havmiljø

Ændringer:

Efter gældende regler har amtet kompetencen til at meddele tilladelse til klapping af optaget havbundsmateriale fra havne, sejlrender m.v. og til at udarbejde beredskabsplan for strandrensning i tilfælde af forurening og til at forestå koordineringen af indsatsen i forbindelse med omfattende strandforureninger, der berører flere kommuner. Med lovforslaget deles kompetencen mellem kommunerne og staten, således kommunen får kompetencen inden for - og staten uden for 12 sømilegrænsen. Samordningen af de kommunale beredskabsplaner overføres til staten, medens den koordinerende indsats ved større forureninger overføres til kommunerne.

Kommentarer og anbefalinger:

Amterne har gennem mange års miljøovervågning det miljømæssige grundlag for at behandle ansøgninger om klapping. Den miljømæssige helhedsvurdering vil ikke kunne gennemføres af kommunerne, da overvågningsopgaven placeres hos staten. Antallet af ansøgninger vil for de fleste kommuner blive få og det vil ikke være muligt at opretholde den faglige ekspertise på området. Mange havne er kommunalt ejede eller støttede, hvilket giver interessekonflikter i sagsbehandlingen. Opdelingen af søterritoriet i kommunale "distrikter" er uhensigtsmæssig, da der er tale om et miljømæssigt sammenhængende system.

Det er ikke problematisk, at amternes beredskabsopgaver overgår til staten henholdsvis kommunerne.

Det anbefales at opgaven vedrørende klapping placeres hos den myndighed, der skal varetage overvågningsopgaverne.

13. december 2004

J.nr. 1-10-0013-04

3. Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt" på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Sundhedsudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag som er sendt i høring.
- Kommentarer til lovforslagene på Sundhedsområdet.

- Brev til alle amtsrådsmedlemmer fra Amtsrådsforeningen med resumé og kommentarer til lovkomplekset.

* *Sundhedsudvalget traf i mødet den 16. december 2004 følgende beslutning:*

Udvalget besluttede til Økonomiudvalget at videresende det udsendte notat om kommentering af lovkomplekset med bemærkninger om at særligt genoptræningsområdet bør beskrives meget nøje og at det forekommer uhensigtsmæssigt at sundhedsaftalen skal godkendes centralt.

Kommentarer fra Sundhedsområdet vedrørende lovgivningen i forbindelse med strukturreformen.

Sundhedsrådets kommentarer vedrører følgende love:

- Sundhedsloven
- Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet
- Lov om ændring af beredskabsloven
- Lov om et evalueringsinstitut for kommuner
- Lov om regionernes finansiering

Kommentarerne knytter sig til de bestemmelser der er relevante for Sundhedsudvalgets kompetenceområde.

Det bemærkes at kommentarerne koncentrerer sig om de forhold som ændres i forbindelse med de udsendte lovforslag. Det betyder at de områder som tilsyneladende er uændrede i deres indhold, men som det måske kunne have været hensigtsmæssigt at benytte lejligheden til at ændre, ikke er medtaget, da det ikke kan forventes at der vil ske sådanne ændringer i denne fase.

Det er ej heller påpeget hvor §-henvisning er ukorrekt, hvor bemærkninger er knyttet til forkerte lovbestemmelser eller hvor kommentarerne fremstiller nugældende ret som noget nyt.

Sundhedsloven

Generelt:

Loven er generelt meget bredt formuleret og der er mange bemyndigelsesbestemmelser. Det er af stor betydning – for at forhindre forvirring og usikkerhed hos myndigheder og borgere at de uklare områder præciseres så hurtigt som muligt og i god tid inden loven træder i kraft.

Til enkelte områder:

Patientens retsstilling (§42 stk 2)

Den foreslåede bestemmelse (§ 42 stk. 2 litra 2) om fremsendelse af udskrivningsbrev til egen læge uden patientsamtykke er en hensigtsmæssig ændring af den nugældende lov om patientens retsstilling og er i overensstemmelse med de fleste patienters forventning. Formuleringen af bestemmelsen kunne være mere præcis.

Hospice: (§§ 75, 79 og 233)

Kamillianergården Hospice er oprettet efter sygehuslovens § 4b, (i lovforslaget § 227) som en selvejende institution. Betalingen for patienterne er delt mellem amt og kommuner efter en særlig aftale. Institutionen har fået tilskud fra hospicepuljen på betingelse af bl. a. af at det blev omfattet af det frie sygehusvalg. I kommentaren til §75, som er en videreførsel af sygehuslovens § 3 om bl. a.

mulighed for at indgå driftsoverenskomster med private institutioner m.v. er anført at hjemmelen i §75 stk 6 for indenrigs- og sundhedsministeren til at lade private sygehuse være omfattet af det frie sygehusvalg er anvendt til at bestemme at de selvejende hospicer som har modtaget støtte fra de på finansloven 2003 og 2004 afsatte hospicepuljer er omfattet af det frie sygehusvalg. Institutionen er dog ikke medtaget i den nugældende sygehuslovs § 5 stk 3 og heller ikke i denne lovs tilsvarende bestemmelse, §79 stk 2. Hjemmelen til at opkræve kommunal medfinansiering af hospicepladser i §233 henviser til §79 stk 2. I bemærkningerne til § 233 er imidlertid anført at hjemmelen til opkrævning af færdigbehandlingstakst hos kommunen knytter sig til om der er frit valg til den pågældende institution.

Der er brug for en klarere hjemmel til at også betaling for ophold på institutioner som Kamillianergården kan kræves medfinansieret af kommunerne.

(Vedr. takster i den forbindelse henvises til senere kommentar vedr. § 233 om betaling for færdigbehandlede patienter.)

Der er d. 17. november 2004 fremsat et lovforslag om ændring af sygehusloven vedrørende driftsoverenskomster med hospicer. Det foreslås at dette lovforslag indarbejdes i forslaget til Sundhedslov.

Forebyggelse og sundhedsfremme (§119)

Lovforslaget lægger klart op til at kommunerne skal varetage ansvaret på dette område. Dog står der i § 119 stk 3 at regionen tilbyder rådgivning mv. i forhold til kommunernes indsats. I bemærkningerne uddybes dette og der nævnes en række områder som begrundet eller giver hjemmel til en fortsættelse af en stor del af den igangværende og hidtil højt prioriterede amtslige indsats på sundhedsfremmeområdet (sygehusenes indsats, praksissektoren, samarbejdet med kommunerne, de mange koordinerings- og udviklingsprojekter om røg, motion mv.) Det umiddelbart største problem i forhold til de nuværende aktiviteter er at der tilsyneladende ikke vil blive mulighed for at regionerne kan være medfinansierende på disse områder i aftalerne med kommunerne – samtidig med at kommunerne formentlig ikke vil få tilført økonomi til erstatning for dette.

Det bemærkes at forebyggelsestilbud til gravide ifølge forskellige bestemmelser i lovforslaget er en regionsopgave.

Tandplejeområdet (§§137 og 160)

Ansvaret for koordineringen på tandplejeområdet (praktiserende tandlæger, kommunal børnetandpleje og specialtandpleje) er placeret i §137 under afsnittet om kommunal tandpleje. Efter bestemmelsen er ansvaret placeret hos kommunalbestyrelsen og regionsrådet. Samtidig fastholdes i § 160 at regionsrådet har ansvaret for koordinering af specifikt regionsspecialtandplejen. Det er efter ændringen ikke længere muligt at definere ansvaret for koordineringen præcist, herunder placering af udgifter til sekretariatsbistand. Det må formodes at disse forhold bliver klargjort af ministeriet i henhold til bemyndigelsen i §137 stk 2.

(Ændringer i forhold til den nuværende amtstandpleje, som i dag hører under amtets socialområde vil blive kommenteret af socialområdet.)

Genoptræning (§140)

Definition af genoptræningsbegrebet er i lovforslaget generelt uklar. Loven lægger op til et fremtidigt samarbejde på tværs af sektorer om genoptræningsopgaven. En klar og entydig definition er en afgørende forudsætning for at etablere et konstruktivt samarbejde om genoptræningsopgaven, herunder afklaring af finansieringsforhold.

Et eksempel er RehabiliteringsCenter Dallund, som er Kræftens Bekæmpelses tilbud til kræftpatienter, der er færdige med behandlingen. I dag er rehabilitering på Dallund finansieret af amtet, men hvis Dallund defineres som et genoptræningssted må formodes at ophold på Dallund vil omfattes af kommunal finansiering.

Dette er kun et enkelt eksempel, men for mange andre tilbud er der brug for en nærmere definition af genoptræningsbegrebet.

Der er ligeledes behov for en klar definition af hvornår der er tale om genoptræning under indlæggelse og hvornår der er tale om behandling. Også her er en klar og entydig definition af genoptræningsbegrebet en afgørende forudsætning foret konstruktivt samarbejde om patienterne, herunder afklaring af finansieringsforhold.

Hjælpemidler (§200)

Så vidt ses er hjælpemiddelområdet ikke nævnt andre steder i sundhedsloven end i bemærkningerne til denne bestemmelse, som nævner hjælpemidler som et af de områder der skal indgås sundhedsaftaler om. Der tiltrænges nogle klare regler på området, herunder afgrænsningen mellem behandlingsredskaber og hjælpemidler. Samtidig er den nuværende amtslige finansiering af bistand til respiratorbrugere i eget hjem hjemlet i det gældende cirkulære om afgrænsningen af behandlingsredskaber – et område som oftest er samfinansieret af amt og kommune. Med strukturreformen ændres de kommunale finansieringsforhold og der er en god anledning til at der bliver en mere entydig finansiering af disse ordninger.

Planlægning (§201)

Bestemmelsen viderefører §27 e i sygesikringsloven, hvorefter der i hvert amt skal foreligge en sundhedsplan. Amtsrådet skal behandle planen på et møde i hver kommunal valgperiode. Nordjylland har endnu ikke udarbejdet en sundhedsplan i denne valgperiode. Det er ikke helt klart om indeværende valgperiode i denne forbindelse skal forstås som varende til udgangen af 2005 eller 2006. Det vil næppe være hensigtsmæssig at der på nuværende tidspunkt udarbejdes en sundhedsplan, som vil skulle ændres efter strukturreformens ikrafttræden. Der ønskes en afklaring af amtets forpligtelse til at udarbejde en sundhedsplan i indeværende valgperiode.

Specialeplanlægning (§§202-204)

Det er afgørende for opretholdelsen af lands- og landsdelsfunktioner på Aalborg Sygehus og sektorerne Ortopædkirurgi og Anæstesi at Sundhedsstyrelsen aktivt sikrer det nødvendige optageområde/patientunderlag for disse funktioner.

Sundhedsberedskab (§ 205 stk 3)

Det bør præciseres om regionerne har en koordinerende funktion i forbindelse med integration af de private sygehuses beredskab i regionens øvrige beredskab.
(Se i øvrigt kommentarer til beredskabsloven nedenfor)

Finansiering af ydelser i praksissektoren (§228)

Det bemærkes at der foreslages kan forventes at medføre betydelige administrative opgaver.

Kommunal betaling for færdigbehandlede patienter (§233)

De nugældende betalingstakster er videreført, således at taksten for personer under 67 år kun er 50 % af taksten for over 67-årige. Oprindeligt blev taksten differentieret på grund af kommunernes omkostninger ved kommunal pleje for ældre med et omfattende plejebehov. Det bør nærmere undersøges om præmisserne for denne sondring bortfalder med strukturreformen og i bekræftende fald bør den høje takst gælde for alle. Bestemmelsen omfatter også kommunal medfinansiering af hospiceophold, hvor differentieringen ligeledes synes ulogisk.

Aktivitetsafhængigt tilskud til regionernes sygehusvæsen (§237)

Strukturreformen betyder at en større del af regionernes økonomi kommer til at afhænge af DRG-taksterne idet den aktivitetsafhængige pulje øges og der introduceres kommunal medfinansiering på sygehusbehandling.

I lyset heraf bør det overvejes at revurdere grundlaget for hvilke omkostningselementer der medregnes i taksterne. Eksempelvis indgår udgifter til forskning/udvikling, udgifter til anlæg, til leasing og diverse fællesudgifter ikke i taksterne. Det foreslås at der sker en tilretning således at der ikke opretholdes separate takster for lands- og landsdelssygehuse ved siden af den almindelige DRG-takst for basispatienter. Da den aktivitetsbestemte statsfinansiering kommer til at spille en større rolle i finansieringen af regionerne bør der ske en principiel gennemgang af de tekniske principper der i dag indgår i beregningen af baseline med tilhørende kriterier, idet disse ikke forekommer tilstrækkeligt "robuste".

Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet

Klage over administrative afgørelser efter sundhedsloven (§§ 6-11)

Der er foreslået en materiel ændring idet Patientklagenævnet afløser Den Sociale Ankestyrelse som klageinstans for disse afgørelser (§7). Der er ifølge bemærkningerne ikke tilsigtet nogen ændringer i omfanget af det der kan klages over. Det har hidtil for sygehuslovens vedkommende været noget uklart formuleret og det er det også i lovforslaget (§7nr. 2). Det foreslås at lejligheden benyttes til at præcisere dækningsområdet for klageadgangen.

Lov om ændring af beredskabsloven

Revision af beredskabsplan (§1)

Der ønskes en præcisering af hvornår indeværende valgperiode udløber.

I skrivelse af 17. august 2004 vedrørende sundhedsberedskabsplanlægning opfordrer Sundhedsstyrelsen kommuner og amter til at sikre at kommunernes planer for sundhedsberedskabet integreres i i amternes sundhedsberedskabsplaner – med henvisning til sygesikringslovens kap. 6 a. Der er ikke i forslag til ændringer i beredskabsloven eller i sundhedsloven nævnt om regioner og kommuner har denne gensidige forpligtelse i forbindelse med planer for sundhedsberedskab.

Det bør præciseres om regionerne er forpligtede til at koordinere sundhedsberedskabsplanlægningen i regioner og kommuner.

Lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

Kvalitetsudvikling (§1)

Instituttets faglige kompetence er baseret på anvendelse af evalueringsteknikker, formidling af bedste praksis, offentliggørelse, selvevaluering mv. som anvendes inden for kvalitetsarbejdet.

Det er i lovforslaget og bemærkningerne til lovforslaget ikke henvist til den naturlige sammenhæng, som det har med forslaget om at lovregulere kvalitetudvikling i sundhedsvæsenet i regionerne og kommunerne, jfr. udkast til Sundhedsloven, afsnit XIV.

Det bør indarbejdes at der skal indgå faglige samarbejdsrelationer mellem evalueringsinstituttet for kommuner m.v. og kvalitetsudviklingen i sundhedsvæsenet med udvikling og drift af Den Danske Kvalitetsmodel.

Tilsvarende er det i de enkelte regioner/kommuner nærliggende at samarbejdet med evalueringsinstituttet for kommuner mv. integreres med opgavevaretagelsen af Den Danske Kvalitetsmodel.

Lov om regionernes finansiering

Regionernes finansiering (§2)

Det bør i denne bestemmelse nævnes at det finansielle grundlag for sundhedsvæsenet også omfatter aktivitetsbestemte bidrag fra stat og kommuner.

(§9)

I det omfang region og kommuner kan blive enige om at hæve grund- eller udviklingsbidraget mere end den årlige norm forekommer det modstridende at der modregnes for en sådan aftale.

J.nr. 1-10-0013-04

1 Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen på Social- og Psykiatriudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Social- og Psykiatriudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som forvaltningen på social- og psykiatriudvalgets område har forholdt sig til.

- Udkast til kommentarer til lovforslagene:
 - Notat vedrørende lovforslag til udmøntningen af kommunalreformen på Socialministeriets område.
 - Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område.
 - Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Beskæftigelsesministeriets område.
- Brev fra Amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med en gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer, de relevante lovforslag og umiddelbare problemer ved disse.

* *Social- og Psykiatriudvalget traf på mødet den 16. december 2004 følgende beslutning:*

Tiltrådt.

Jørgen Østergaard deltog ikke i behandlingen af punktet.

Notat vedrørende lovforslag til udmøntningen af kommunalreformen på Socialministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til Lov om social service
- Forslag til Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
- Forslag til Lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Forslag til lov om social service

Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti vedrørende det sociale område.

Ifølge aftalen samles alle myndighedsopgaver på og finansieringen af socialområdet i kommunerne. Kommunerne får ligeledes ansvaret for at sikre at der er sociale tilbud til egne borgere.

Regionerne skal efter aftalen have ansvaret for "at videreføre og udvikle tilbud, som kommunen ikke på faglig bæredygtig måde selv kan tilvejebringe." Regionerne skal således have "den forsynings- og udviklingspligt, der følger af, at regionerne som udgangspunkt driver alle de nuværende amtslige institutioner, som ligger i regionen", bortset fra institutioner for børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer.

Kommunerne kan vælge selv at drive tilbuddene.

Lovforslaget indeholder mange bemyndigelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler. Det er derfor vanskeligt ud fra lovforslaget, som det foreligger at vurdere de fulde konsekvenser, som lovforslaget vil have for regionerne.

Regionernes opgaver og ansvar

De bestemmelser i forslaget til lov om social service, som fastlægger regionens ansvar og forpligtelser fremgår af §§ 5, 6 med bemærkninger, samt bemærkningerne til § 173 og afsnit i de almindelige bemærkninger.

Regionernes forsyningsansvar og -forpligtelse og finansiering fra kommunerne er i alle tilfælde betinget af en kommunal godkendelse/bestilling i form af en årlig rammeaftale.

Der er således ikke i lovforslaget taget højde for, hvorledes behov der opstår akut eller i løbet af året og som kommunerne ikke har kunnet forudse, skal kunne dækkes i regionalt regi. Regionerne kan ikke drive tilbud, som ikke er forudsat i aftalen.

Nordjyllands Amt er bekymret for den fortsatte eksistens og udvikling af "den brede vifte af tilbud". Den samlede forsyningsikkerhed vil således hvile på kommunal forudseenhed ved indgåelsen af rammeaftalen for det kommende år.

Brugerne vil være afhængige af, at kommunerne kender deres borgeres fremtidige behov, og kender kommunens samlede behov for volumen. Nordjyllands Amt ser en stor risiko for, at de nordjyske brugere vil komme til opleve forringelser i form af afspecialisering og bortfald af specialtilbud samt en begrænsning i deres adgang til specialtilbud.

Af bemærkningerne til § 5 fremgår det, at en region kan indgå aftale med andre regioner om pladssalg. Det er vanskeligt at se, hvorledes det harmonerer med bemærkningerne til § 173 om kommunal bestilling/godkendelse i den årlige rammeaftale.

Endvidere er det vanskeligt at se, hvorledes brugernes hidtidige ret til frit valg over amts/regionsgrænser kan indpasses i bestemmelserne om, at pladstallet aftales/bestilles i den årlige rammeaftale mellem regionen og kommunerne.

Amtet finder generelt, at muligheden for at en region kan varetage sine forpligtelser reduceres, hvis den samlede kapacitet er for lille, og regionen derfor har begrænsede muligheder for fleksibelt at udnytte og udvikle kapaciteten efter udviklingen i behovene. Regionen bør sikres stabile driftsbetingelser inden for sit ansvarsområde, så der ikke skabes vedvarende usikkerhed om opgaven og driftsgrundlaget.

Specielt i forhold til rammeaftalerne vedr. det socialpsykiatriske område anbefales det fra amtet, at rammeaftalerne ses i sammenhæng med de sundhedsaftaler, der skal udarbejdes mellem kommuner og regioner – specielt af hensyn til sammenhængen mellem tilbud indenfor sygehuspsykiatri og socialpsykiatri.

Bemærkninger til døgntilbud til børn og unge med væsentlige behandlingsbehov

Ud fra lovforslaget synes der at være en uklar afgrænsning af, hvilke tilbud til børn og unge, der fremover skal være regionale og hvilke der skal drives af kommunerne. Et eksempel er børn og unge med sindslidelser, det er uklart om de fremover skal henføres til § 67, stk. 1 eller § 67, stk. 2 i lovforslaget om social service.

Såfremt de skal henføres til 67, stk. 1, hvilket bemærkningerne til lovforslaget tyder på, vil der blive tale om et rent kommunalt ansvarsområde, hvor regionerne ikke vil være berettiget til at yde specialrådgivning til kommunerne på dette felt.

Henføres børn og unge med sindslidelser derimod til § 67, stk. 2 vil de være omfattet af den regionale leverandørpligt, således at den sociale del af børne – og ungdomspsykiatrien fortsat vil være tilknyttet regionerne, hvilket skønnes mest hensigtsmæssigt for denne svære gruppe af patienter/brugere.

Kommunernes overtagelse af amtslige/regionale tilbud

Kommunerne kan ifølge lovforslagets §§ 186 og 190 dels allerede i 2006 (med virkning fra 1. januar 2007) og dels løbende overtage amtslige/regionale institutioner/ tilbud, der mere "hensigtsmæssigt" kan overgå til beliggenhedskommunen. Hvis der ikke er enighed i 2006 træffer delingsrådene endelig afgørelse. Socialministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere retningslinier.

I forbindelse med spørgsmålet om kommunal overtagelse af amtslige/regionale institutioner/ tilbud er det væsentligt at der fastsættes sådanne retningslinier for en kommunal overtagelse, at regionen fortsat får mulighed for at kunne leve op til sin forpligtelse til at kunne levere specialiserede tilbud, både fagligt og økonomisk i forhold til de øvrige kommuner i regionen. Dette vil i særlig grad gøre sig gældende i Region Nord, som er en mindre region og samtidig har en meget stor kommune. Af Nordjyllands Amts nuværende institutioner er 40% beliggende i Aalborg kommune. 60% af disse institutioner er specialinstitutioner.

Finansiering

Der er intet beskrevet i lovforslagets tekst om den fremtidige finansiering af regionernes opgaver på socialområdet, men af bemærkningerne fremgår det, at driften af regionale tilbud finansieres hovedsagelig ved kommunal takstbetaling, herunder bl.a. at taksterne skal rumme en række udgifter, der ikke har sammenhæng med den konkrete ydelse.

Disse økonomiske vilkår udgør en reel risiko for, at de regionale specialiserede tilbud vil undermineres, bl.a. fordi prisen bliver højere end i dag, og kommunerne derfor har incitament til at vælge andre og billigere tilbud. Her har det også betydning, at regionerne kun får takstbetaling efter kommunernes faktiske anvendelse af pladserne. Tomplads-udgifter ud over det budgetterede må overvæltes på næste års takst.

Det vil for så vidt angår finansieringen af de regionale tilbud være afgørende, at der i loven tages højde for de særlige forpligtelser regionerne har i form af udviklings- og forsyningspligten således at det sikres, at regionen får lige konkurrencevilkår i forhold til f.eks. private udbydere.

Der er i lovforslaget og bemærkningerne en række regionale opgaver, der ikke er forudsat finansieret gennem taksten. For disse udgifter er det angivet i bemærkningerne, at de foreslås finansieret som en generel del af den regionale administration. Det fremgår dog ikke hvordan. Det er i bemærkninger beskrevet som udgifter til:

- bearbejdning af kommunernes redegørelser, udarbejdelse af forslag til ramme aftale samt opfølgning af rammeaftalen
- koordinering af lands- og landsdelsdækkende institutioner
- udarbejdelse af udviklingsplaner for meget store institutioner

Udover ovennævnte, er der en række opgaver, hvortil der ikke er beskrevet en finansiering af regionens udgifter til varetagelse af opgaven, hverken i forslag til lov om social service eller i forslag til lov om regionernes finansiering. Disse udgifter har ikke direkte tilknytning til taksten, og opgaverne er ikke pålagt private udbydere. Det omfatter f.eks. opgaver som:

- tilsyn med egne institutioner
- magtanvendelsesindberetninger
- tilpasning og udvikling af kapacitet og nye tilbud
- indberetninger til tilbudsportal
- administration af ventelister
- indgåelse af aftale med private udbydere af boformer, institutioner og andre regionsråd.
- tilsyn med de boformer, institutioner og tilbud, som indgår i regionens forsyning (dette må forstås som tilbud udover regionens egne tilbud)
- deltagelse i udviklingsråd, herunder udarbejdelse af årlig redegørelse.

Endelig er der spørgsmålet om evt. udgifter til politisk betjening på området.

Specialrådgivning

Ifølge lovforslaget etableres der en statslig videns- og specialrådgivningsfunktion.

Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om funktionens virksomhed og organisering. Modellens konkrete udformning og finansiering har afgørende betydning både for den fortsatte bevarelse af viden og specialrådgivning i relation til de regionale tilbud.

Det er forudsat, at regionerne fortsat kan yde rådgivning enten som en del af et regionalt tilbud hvor ydelsen indgår i taksten, eller som en særskilt takstbelagt ydelse. Endvidere, at regionen skal levere rådgivningsydelser til den statslige videns- og specialrådgivningsfunktion. Det er positivt at der fortsat vil være adgang for regionen til at yde rådgivning

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "denne specialrådgivning skal udgå fra og baseres på den indholdsmæssige opgavevaretagelse i de regionale institutioner/tilbud". Forudsætningen om, at rådgivningen i alle tilfælde skal gives/udgå fra den konkrete institution eller tilbud vil imidlertid lægge en uhensigtsmæssig binding på regionernes mulighed for selv at beslutte hvorledes rådgivningen organiseres bedst muligt. Eksempelvis kan nævnes Nordjyllands Amts Småbørnsvejledning på handicapområdet, som for at sikre størst mulig faglighed er etableret som en samlet enhed. Denne faglighed vil ikke kunne fastholdes, hvis rådgivningen spredes ud på og gives fra den enkelte specialbørnehavegruppe.

Endvidere vil kravet om fysisk sammenhæng mellem en rådgivningsenhed og institutionsdrift betyde, at regionen ikke har mulighed for at yde specialrådgivning på et område, hvor en beliggenhedskommune hjemtager regionens institutionstilbud på området. Specialrådgivningen baseres oftest på et stort befolkningsunderlag. Derfor kan det få konsekvenser for opretholdelsen af specialrådgivningen.

Med lovforslaget ændres borgernes muligheder for og adgangen til specialrådgivning. I dag har borgerne fri adgang til at søge rådgivning ved de amtslige specialrådgivningsfunktioner. Fremover vil borgerens vej til og muligheder for rådgivning i langt højere grad afhænge af og gå gennem kommunen. Det nævnes i bemærkninger til lovforslaget, at det i langt de fleste tilfælde vil være mest hensigtsmæssigt, at borgerens henvendelse til VISO'en går via kommunen.

Visitation

Efter lovforslaget er det kommunerne der visiterer til de regionale tilbud. Det rejser en række spørgsmål om matchning af brugere og tilbud, hvilke brugere der skal have et ledigt tilbud etc. Dette forstærkes af, at de fleste tilbud har brugere fra flere kommuner. Den kommune, der visiterer, har således ikke nødvendigvis kendskab til de øvrige brugere.

Af bemærkningerne fremgår, at "såfremt der opstår ventelistesituationer, opstiller regionen som led i realiseringen af forsyningsforpligtelsen en prioriteret liste over brugen af pladserne, ligesom de skal kunne henvise til brugbare alternativer.

Disse bemærkninger er ikke tilstrækkelige. Der vil være brug for en egentlig hjemmel for regionerne til at træffe beslutning om anvendelse af pladserne for bedst muligt at kunne udnytte disse og for at kunne imødekomme brugernes behov.

Endvidere vil regionens mulighed for at anvise brugbare alternativer være begrænset af, at regionen kun kan oprette tilbud i henhold til rammeaftalen med kommunerne, der indgås årligt.

Samarbejde med brugere

Det samarbejde mellem amterne og brugerne, deres pårørende og organisationer, der har været bærende for udviklingen af bl.a. handicapområdet i mange år, vil med det foreliggende lovforslag blive afskåret. Der skal fremover være positiv hjemmel for og finansiering af regionale aktiviteter. Der savnes både i forslaget til lov om social service og i forslaget til ændring af lov om

retssikkerhed og administration på socialområdet hjemmel til at fortsætte samarbejdet regioner og brugere imellem både gennem samarbejdsorganer og omkring de enkelte tilbud.

Nordjyllands Amt finder det beklageligt, at der ikke ud fra lovgivningen også fremover er krav om, at brugerne får mulighed for indflydelse på tilrettelæggelsen og udviklingen af de regionale tilbud.

Der har på alle områder været en tradition for samarbejde med pårørende og brugere i de amtslige sociale tilbud. Det gælder f.eks. i forbindelse med udflytningen af særforsoget og senere i forbindelse med udarbejdelse Masterplan for handicapområdet og Masterplan for Psykiatrien. I flere af de socialpsykiatriske boformer og dagtilbud er der i disse år specielt fokus på at fremme beboernes/brugernes muligheder for indflydelse og medbestemmelse.

Der er udarbejdet politikker for samarbejdet/kontakten på de konkrete tilbud, og i alle boformer er der brugerråd og evt. pårørenderåd. I Psykiatrien er der endvidere på tværs af de amtslige socialpsykiatriske tilbud i samarbejde med SIND etableret et overordnet brugerråd.

Specielt for brugere med mangeårige ophold på de regionale tilbud, findes lovforslaget at være en forringelse af deres og de pårørendes muligheder for inddragelse og medindflydelse på beslutninger i dagligdagen og udviklingen af tilbudene.

Omsorg og magtanvendelse

I den gældende lov om social service er der for kommuner og amter fastsat en omsorgspligt, som ifølge socialministeriets vejledning er grundlaget for at yde den nødvendige pleje, omsorg og socialpædagogiske indsats overfor personer, der mangler forståelse for hvad et samtykke indebærer. Mange af brugerne i de nuværende amtslige og de kommende regionale tilbud ligger indenfor denne målgruppebeskrivelse.

I det fremsatte lovforslag er bestemmelsen i princippet videreført, men kun i forhold til kommunalbestyrelsen. Af bemærkningerne fremgår, denne ændringen skyldes, at opgaven nu alene er kommunalbestyrelsens som konsekvens af strukturaftalen.

Det er vanskeligt at se, hvorledes kommunerne i de konkrete situationer, som omsorgspligten omhandler, kan træffe de nødvendige beslutninger om brugere af regionale tilbud.

Ifølge lovforslaget får kommunerne som myndighedsansvarlig tillagt kompetencen til at træffe afgørelse om magtanvendelse. Dette giver særlige problemer i forhold til reglen vedrørende fastholdelse/føre til andet opholdsrum. Denne regel anvendes ved akutte opståede situationer, og der kan ikke træffes afgørelse gældende for en periode. Dette betyder at reglen ikke kan finde anvendelse i de regionale tilbud. Dette er problematisk i forhold til de regionale tilbud, der rummer den absolutte kerne af boformer mv, hvor magtanvendelse typisk kommer på tale. Kommunerne kan alene delegerer kompetencen til at træffe afgørelse til kommunale medarbejdere. Problematikken er allerede nu kendt for de private botilbud samt for selvejende institutioner.

Magtanvendelsesindberetninger skal sendes til regionen, for de magtanvendelser finder sted på regionale tilbud. Regionen må herefter, som nu, skulle underrette de pårørende/værger om magtanvendelsen, da disse personer skal vurdere hvorvidt de ønsker at påklage afgørelsen vedrørende anvendelsen af magt. Hvilken myndighed skal behandle en evt. klagesag, herunder foretage remonstration m.v. forud for oversendelsen til det sociale nævn?

Forslag til ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som konsekvens af at det fremover er kommunerne der varetager myndighedsopgaver i forhold til borgerne udgår " amtskommunen" af en række bestemmelser.

Desuden ophæves bestemmelsen om amtslige brugerråd og hermed forsvinder det forum hvor brugerorganisationer og brugere af de amtslige tilbud og amtet hidtil har haft mulighed for at drøfte udviklingen af tilbud mv. indenfor det amtslige forsyningsområde. Jf. i øvrigt bemærkningerne ovenfor.

Der nedsættes i stedet et handicapråd i hver kommune, som kan rådgive kommunalbestyrelsen i generelle lokalpolitiske spørgsmål, som har betydning for personer med betydeligt og varig nedsat funktionsevne.

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger mv.

Etablering og drift af almene boliger

Med hensyn til etablering af nye boliger til målgruppen af personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, vil det ifølge aftalen fremover alene være kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom.

De eksisterende amtskommunale boliger til målgruppen skal overføres til regionerne pr. 1. januar 2007. Eksisterende boliger er i den sammenhæng alle boliger med støttetilsagn, uanset at opførelsen ikke er påbegyndt den 1. januar 2007.

Det må formodes, at kommunerne fremover selv vil bygge og drive almene boliger til målgruppen hvis alle - eller hovedparten af personerne - kommer fra egen kommune. Derfor vil det formentligt kun være relevant for kommunalbestyrelsen at lade regionen bygge og drive boliger til målgruppen i de tilfælde, hvor personkredsen kommer fra en bred vifte af kommuner.

Problemet med lovforslaget er, at den pågældende kommunalbestyrelse, der beslutter at overlade etableringen og driften af boligerne til Regionsrådet, skal betale grundkapitallånet på 7 pct. af ældreboligernes anskaffelsessum til Regionsrådet. Der er således indbygget en konflikt i loven, idet kommunen således "straffes" for at lade regionen drive almene boliger i sit område til gavn for alle regionens kommuner.

Lovforslaget tager således ikke højde for, at øvrige kommuner i regionen kan have en interesse i etablering af nye almene boliger. Forslaget kan på den måde virke hæmmende for processen med omdannelse af utidssvarende regionale botilbud til tidssvarende almene boliger. Problemstillingen vil specielt gøre sig gældende ifht. De mest specialiserede tilbud med et stort optageområde i regionen. Samtidig er der risiko for, at der kun vanskeligt kan udvikles og etableres specialiserede tilbud i regi af lov om almene boliger.

Anvisningsret til regionalt drevne almene boliger

Lovforslaget indebærer, at kommunerne får anvisningsretten til og tilsynet med de af regionerne drevne almene boliger.

Forslaget om anvisning er problematisk i forhold til risiko for udvanding af målgruppen og dermed også en risiko for den fortsatte specialisering af tilbudet. Dertil kan lovforslaget begrænse regionens mulighed for at opfylde sin forsyningspligt overfor andre kommuner - jf. forslag til lov om social service - idet boligerne kan risikere at blive anvendt til personer udenfor målgruppen.

At regionen ikke skal føre tilsyn med tilbud som drives af regionen vil i vid udstrækning give anledning til dobbelt tilsyn, idet regionen lige som amterne i dag vil føre tilsyn gennem den løbende drift. Samtidig er regionen af hensyn til tilbudenes udvikling og drift nødsaget til at oprethold det, der svarer til en tilsynsfunktion.

Forslaget synes ikke konkret at forholde sig til forholdet mellem anvisningsrettens overdragelse til kommunerne og kapacitetsudnyttelsen i de af regionerne drevne almene boliger. Dette skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen sammen med anvisningsretten overtager garantiforpligtelsen i forbindelse med udgifter ved lejeledighed og tab ved fraflytning. Det vil aktualisere en konkret stillingtagen til, hvilke/hvor mange almene boliger den enkelte kommunalbestyrelse har anvisningsretten/garantiforpligtelsen til.

En sådan fiksering af regionens boliger på de enkelte kommunalbestyrelser kan imidlertid få negative konsekvenser i form af en lavere udnyttelse af den totale kapacitet og en opdeling af ventelisterne, som ikke er trangsaseret.

I forslaget vil kommunalbestyrelsens årlige redegørelse for behov og forventet forbrug af boliger i regionen være basis for regionens opgørelse af det samlede kapacitetsbehov, men det kan ikke forventes at være muligt at op-/nedregulere antallet af almene boliger i takt hermed. Denne regulering vil ske forsinket gennem nybyggeri/frasalg/udlejning til andre målgrupper.

Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Beskæftigelsesministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (vedrørende revalidering)

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Som en følge af kommunalreformen, hvor amtskommunerne nedlægges, overtager kommunerne 1. januar 2007 forpligtelsen til at tilvejebringe tilbud til den specialiserede revalideringsindsats. De nuværende amtskommunale revalideringstilbud overgår således den 1. januar 2007 til beliggenhedskommunen.

Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Indenrigs- og sundhedsministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til Sundhedslov
- Forslag til Lov om regionernes finansiering

Forslag til Sundhedslov samt Lov om regionernes finansiering vedrørende Psykiatri.

Sundhedsstyrelsens rolle og den lægelige videreuddannelse

Sundhedsstyrelsen tillægges en styrket faglig rolle fremover. Nordjyllands amt tilslutter sig betydningen af, at Sundhedsstyrelsen påtager sig en central rolle i udviklingen af sundhedsvæsenet, herunder at bidrage til høj kvalitet og effektivitet og fagligt kvalificeret rådgivning. Det er dog væsentligt, at der også tillægges et vis regionalt råderum, således at tilrettelæggelsen af det nordjyske sundhedsområde – også på psykiatriområdet – kan tage hensyn til særlige regionale forhold.

Det er for psykiatrien i Nordjyllands amt vigtigt at bemærke, at Sundhedsstyrelsen også i langt højere grad må påtage sig et ansvar for, at de nødvendige faglige ressourcer også er til rådighed i regionerne bl.a. en sikring af uddannelsen af de forskellige fagprofessioner.

Der er behov for, at Sundhedsstyrelsen i langt højere grad sikrer en central styring af fordelingen af de lægelige uddannelsesstillinger samt også sikrer, at besættelsen af disse fordeles ligeligt mellem regionerne. På denne måde sikres alle borgere lige muligheder for kvalificeret behandling uafhængig af geografi. Nordjylland har behov for, at de rekrutteringsvanskeligheder af såvel speciallæger som læger under uddannelse, der kan være i yderamt og en lille region, på denne måde afbødes.

Forslag til sundhedslov sammenholdt med forslag til lov om social service, for så vidt angår problemstillingen om sammenhæng i psykiatrien

I overensstemmelse med Folketingets og Regeringens hidtidige politiske tilkendegivelser har der i Nordjyllands Amt igennem en årrække været politisk fokus på at udbygge sammenhængen mellem socialpsykiatrien og sygehuspsykiatrien, hvorfor social- og sygehuspsykiatrien politisk og administrativt/organisatorisk er samlet i Nordjyllands Amt.

Den politiske fokus på at skabe sammenhæng i Psykiatrien i Nordjyllands Amt har medført, at der primært ved indgåelsen af samarbejdsaftaler er etableret et veludbygget samarbejde mellem Psykiatrien og kommunerne i Nordjyllands Amt. Målet med det udbyggede samarbejde er alene:

- at de sindslidende og pårørende oplever det offentlige tilbud som et sammenhængende tilbud
- at tilbuddene er mindst muligt indgribende og let tilgængelige for den sindslidende
- at der er sammenhæng og fleksibilitet mellem de forskellige psykiatriske behandlings-, pleje- og omsorgstilbud

I henhold til udkast til de foreliggende lovforslag (Sundhedsloven og Lov om social service) vil

ansvaret for de psykiatriske tilbud fremover være placeret på to myndighedsniveauer. Myndighedsopdelingen af de psykiatriske tilbud skaber nogle helt særlige problemstillinger både for Psykiatrien generelt og for Nordjyllands Amt specifikt.

Det vurderes, at den sammenhæng, der i dag er skabt mellem de socialpsykiatriske og sygehuspsykiatriske tilbud i høj grad er truet med de fremlagte lovforslag om, at opdele ansvaret for tilbud til de svageste sindslidende mellem to myndigheder (kommune/Region). Det vurderes, at lovforslaget vil få mærkbare konsekvenser for sindslidende og pårørende, og at der er særlige problemstillinger på følgende områder:

a) Stigning i antallet af genindlæggelser

Sammenhæng mellem behandlingstilbud og socialtilbud er for især sindslidende med længerevarende sygdomsforløb ofte afgørende for, at behandlingsresultaterne kan opretholdes. Dette gælder særligt svage sindslidende (eksempelvis patienter med dobbeltdiagnoser), der ofte er meget behandlingskrævende samtidig med, at gruppen socialt er meget tung.

Manglende sammenhæng mellem behandlings- og socialtilbud kan således medføre, at situationen forværres for svage og behandlingskrævende sindslidende med mange genindlæggelser til følge.

b) Stigning i antallet af længerevarende indlæggelsesforløb og antallet af færdigbehandlede patienter

I Nordjyllands Amt har der, i tråd med udviklingen på landsplan, i løbet af de seneste år været arbejdet aktivt på at undgå unødvendigt lange indlæggelsesforløb, herunder at færdigbehandlede patienter hurtigst muligt udskrives til relevante socialpsykiatriske tilbud. Med forslaget om at sektoropdele ansvaret for de sindslidende, vil der være en økonomisk motivation for kommunerne i at opretholde indlæggelsestiden for de svageste sindslidende, herunder færdigbehandlede patienter, idet døgntaksten for et specialiseret botilbud fremover vil være en del højere end døgntaksten for en sygehusindlæggelse. Eksempelvis skal kommunerne i henhold til bemærkningerne i sundhedslovens § 232 betale 60 % af sengedagstaksten (2.747 kr. i 2004 pris- og lønniveau), dog maksimalt 6.000 kr. for sygehusindlæggelse af en sindslidende. Maksimumbetalingen er således nået i løbet af 4 dage. Døgnbetalingen for en færdigbehandlet patient under 67 år udgør 671 kr., jf. Forslag til Lov om regionernes finansiering.

Kommunernes økonomiske motivation for at modtage færdigbehandlede patienter forventes således at dale væsentligt i forhold til i dag, hvor kommunerne alene skal finansiere grundtaksten for ophold i socialpsykiatriske botilbud. Fremover skal kommunerne finansiere udgifterne ved døgnophold fuldt ud.

Hvis kommunerne fremover skal være medfinansierende på den psykiatriske behandlingsaktivitet i regionen er det vigtigt, at der er så høje takster for betaling af færdigbehandlede patienter på sengeafsnittene, at kommunernes incitament til at lade patienter vente på specialiserede sociale tilbud forsvinder.

c) Foringelse af tilbud til psykisk syge børn og unge

Der har igennem de seneste år været særlig fokus på at skabe sammenhæng i tilbud til børn og unge på tværs af sektorer med formålet at styrke indsatsen overfor psykisk syge børn og unge,

herunder at nedbringe venteliste- og ventetiden til udredning og behandling samt skabe en optimal udnyttelse af ressourcerne. I Sundhedsministeriets rapport fra 2001 "Udredning af tilbuddene til psykisk svage børn og unge i undervisnings- og socialsektoren og samspillet med sundhedssektorens tilbud samt Sundheds redegørelse fra 2001 "Børne- og ungdomspsykiatrisk virksomhed – den fremtidige tilrettelæggelse "anbefales det, at der skabes et øget samspil mellem behandling, undervisning og de sociale ydelser, da et øget samspil har stor betydning for udredning og behandling af psykisk svage børn og unge, ligesom det skaber en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer på området. I Sundhedsstyrelsens statusnotat fra opfølgingsgruppen, marts 2004, konkluderes det endvidere, at den eksisterende arbejdsdeling mellem social-, undervisnings- og sundhedssektoren er hensigtsmæssig.

Forslaget om at skabe en yderligere sektoropdeling af tilbud til børn og unge, ved at placere den vidtgående specialundervisning og de specialiserede sociale tilbud til psykisk svage børn og unge adskilt fra behandlingsområdet, vurderes at øge afstanden mellem tilbuddene til psykisk syge børn og unge, hvilket er i direkte modstrid med tidligere anbefalinger på området.

Det er uklart om børn og unge med sindslidelser fremover skal henføres til § 67, stk. 1 eller § 67, stk. 2 i lovforslaget om social service. Såfremt de skal henføres til § 67, stk. 1, hvilket bemærkningerne til lovforslaget tyder på, vil der blive tale om et rent kommunalt ansvarsområde, hvor regionerne ikke vil være berettiget til at yde specialrådgivning til kommunerne på dette felt.

Henføres børn og unge med sindslidelser derimod til § 67, stk. 2 vil de være omfattet af den regionale leverandørpligt, således at den sociale del af børne- og ungdomspsykiatrien fortsat vil være tilknyttet regionerne, hvilket skønnes mest hensigtsmæssigt for denne svære gruppe af patienter.

d) Problemer med videreførelse af de koordinerende funktioner, rådgivnings- og forebyggende funktioner samt pårørendearbejde

Lovforslaget omfatter ikke, hvorledes de koordinerende funktioner på sundhedsområdet, rådgivnings- og forebyggende funktioner, pårørendearbejde, rehabilitering/behandling i socialt regi og opøgende psykoseteams, fremover skal organiseres og finansieres.

Det er vigtigt at bemærke, at de koordinerende funktioner i høj grad er med til at sikre sammenhængende patientforløb således, at de sindslidende ikke tabes mellem flere stole. Områder i Psykiatrien, der sikrer sammenhæng mellem behandlings- og socialpsykiatri bør således fremover samles i regionerne.

Hvis de koordinerende funktioner fremover placeres i regionen, er det meget vigtigt, at der fastlægges finansiering heraf.

Hvis der fremover skal være sammenhængende patientforløb på tværs af sektorer og myndigheder, skal der åbnes op for tværgående indsatser. Med det nuværende lovforslag bliver det fremover meget svært at gennemføre projektet på tværs af sektorer, fordi de kommende regioner ikke er omfattet af kommunalfuldmagten, der giver mulighed for, at regionen kan deltage i tværgående projekter, der ikke er direkte lovhjælp for. De kommende regioner er i stedet bundet op på bestemte opgaver, der er defineret i lovene.

Psykiatrien i Nordjyllands Amt kan pege på følgende funktioner, som i dag varetages af behandlingspsykiatrien, men som fremover forventes at være vanskelige i videreføre:

- Psyk-Info
- Team børn af psykisk syge
- Koordinerende funktion på demensområdet (mellem praktiserende læger, primærkommuner, somatikken og Psykiatrien)
- Pårørenderarbejde/psykoedukation
- Bryd Isolationen (samarbejdsprojekt vedrørende undervisning til sindslidende mellem SIND, amtets specialundervisning og Psykiatrien)

e) Præcisering af indholdet i den behandlende psykiatri med særlig fokus på distriktskykiatri

Der bør i lovforslaget være en afklaring af begrebet "behandlende psykiatri", herunder at det er vigtigt med en præcisering af distriktskykiatriens fremtidige organisering. Det anbefales, at det i lovforslaget præciseres, at der vedrørende den behandlende psykiatri ikke er ændringer i forhold til amternes nuværende opgaver, og at den behandlende psykiatri således omfatter stationær og ambulant behandling, distriktskykiatri, opsøgende psykoseteams og andre udgående teams, konsulentbistand til kommuner og regionale institutioner samt informationsarbejde i forhold til patienter og pårørende.

I Nordjyllands Amt anvendes op til 50 % af ressourcerne i distriktskykiatrien på ikke direkte patientrelaterede aktiviteter eksempelvis konsulentbistand til praktiserende læger og kommuner, forebyggelse og oplysningsaktiviteter. Det er således vigtigt, at der i lovforslaget fastlægges finansiering af samtlige også ikke direkte patientrelaterede distriktskykiatriske opgaver.

f) Indgåelse af sundhedsaftaler

Det vurderes generelt at være en styrke for det fremtidige samarbejde mellem kommuner og region, at der skal udarbejdes lovpligtige regionale sundhedsaftaler med formålet at sikre sammenhæng mellem behandling, forebyggelse og pleje samt indgå aftaler om den sociale indsats for mennesker med sindslidelser.

Det bemærkes, at Regionsrådet, i henhold til bemærkningerne til lovforslaget, skal fremsende de indgåede sundhedsaftaler til godkendelse i Sundhedsstyrelsen, således at der også på dette område lægges op til, at der fremover skal være en øget central/statslig styring af sundhedsområdet.

Det vurderes at være hensigtsmæssigt, at der sker en konkret samordning mellem Sundhedsaftalerne og de lovpligtige rammeaftaler, der skal udarbejdes mellem kommuner og Region på det sociale område med formålet at skabe en øget sammenhæng i indsatsen for sindslidende og pårørende.

Som tidligere nævnt har Psykiatrien i Nordjyllands Amt siden 2001 indgået samarbejdsaftaler med alle kommuner i amtet. Samarbejdsaftalerne vedrører både sygehuspsykiatri og socialpsykiatri, og processen og indholdet i samarbejdsaftalerne vurderes at ligge tæt op af de Sundhedsaftaler og rammeaftaler, der skal indgås, når kommunalreformen træder i kræft. Dog vil der være behov for at de kommende aftaler er mere præcise, konkrete og økonomisk og socialfagligt velbeskrevet og af bindende karakter.

På baggrund af de nuværende erfaringer med indgåelse af samarbejdsaftaler vurderer Psykiatrien i Nordjyllands Amt, at der skal afsættes *betydelige* ressourcer til udarbejdelse af såvel Sundhedsaftaler og rammeaftaler.

Speciel problemstilling bl.a. forårsaget af manglen på speciallæger i den kommende nordjyske region

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det aktivitetsbestemte tilskud fra staten kan udgøre op til 5 % af udgifterne, således at regionens indtægter fra en sådan pulje vil afhænge af, i hvilket omfang regionerne præsterer en nærmere aftalt aktivitet (udover en baseline).

Allerede på nuværende tidspunkt er der inden for Psykiatrien i Nordjyllands Amt en markant mangel på især speciallæger i psykiatri (ca. 50 % ubesatte stillinger), hvorfor det vil være yderst vanskeligt at udvide aktivitetsniveauet og således få andel i den statslige aktivitetspulje. Dette forhold forstærkes yderligere af, at den kommende nordjyske region geografisk ligger i et yderkantsområde.

Det vil derfor være nødvendigt at der på dette punkt tages særlige hensyn til den kommende nordjyske region, således at behandlingstilbudet til de nordjyske psykiatriske patienter ikke udsættes for en indirekte udhuling.

Som fremhævet i afsnittet om Sundhedsstyrelsens rolle og den lægelige videreuddannelse må der tages centrale initiativer med henblik på at forbedre rekrutteringsmulighederne for læger i Nordjylland. Dette kan ske ved at henlægge lands- eller landsdelsfunktioner til den kommende nordjyske region og der er allerede etableret et Universitetshospitalssamarbejde mellem Århus Universitet og Aalborg Sygehus og Aalborg Psykiatriske Sygehus.

Det bør sikres, at der i den kommende finansieringsmodel tages højde for, at disse initiativer kan fortsættes og styrkes.

Forslag til Sundhedsloven vedrørende misbrugsområdet (alkohol- stof og substitutionsbehandling).

Efter §§ 119, 141 og 248 i forslag til Sundhedsloven får kommunerne det samlede myndighedsansvar for forebyggelse- behandling og efterbehandling på alkoholområdet. Efter § 141 yder regionerne faglig bistand og rådgivning. Det fremgår ikke klart, om der her er tale om en borgerrettet rådgivning eller om en bistand til kommunerne. Det fremgår ikke, hvorledes denne rådgivning og bistand tænkes finansieret.

Bestemmelsen i § 141 viderefører gældende regler om at behandling og rådgivning af alkoholmisbrugere kan ske anonymt, hvis alkoholmisbrugeren ønsker det. Det fremgår ikke, hvorledes dette skal finansieres.

Alkoholbehandlingen foregår allerede i dag i socialsektoren, og da det foreliggende lovforslag med kommunalt myndigheds- og finansieringsansvar og regionalt forsyningsansvar svarer til § 101 i forslag til lov om social service om stofmisbrugsbehandling, bør det overvejes at "flytte" alkoholbehandlingen fra Sundhedsloven til Serviceloven.

For så vidt angår den lægelige behandling af stofmisbrugere med euforiserende stoffer (substitutionsbehandlingen – typisk metadonbehandling) fremgår det af § 142 i forslag til Sundhedsloven, at dette fremover bliver et kommunalt ansvar. Også her fremgår, at regionerne yder faglig bistand og rådgivning uden at det ses, hvorledes denne skal finansieres.

Et vægtigt argument for at placere ansvaret for substitutionsbehandlingen i amterne i 1996 og fratage de praktiserende læger retten til at ordinere metadon til stofmisbrugere var ønsket om at kunne kontrollere ordinationen, udleveringen og indtagelsen af metadon. Denne problemstilling ses ikke behandlet i det foreliggende lovforslag. De ulemper og gener for andre mennesker, der kunne være forbundet med at udlevere metadonen fx på apotekerne og som forsøgtes reduceret ved et amtsligt ansvar for den lægelige behandling ses heller ikke at være behandlet.

Forslag til Sundhedsloven vedrørende specialiseret tandplejetilbud

Nugældende tandplejelov § 6 a pålægger amterne at drive et samlet tandplejetilbud til udviklingshæmmede, sindssyge m.v., som ikke kan modtage/eller kun i begrænset omfang kan modtage tandplejetilbud i kommunerne og hos praktiserende tandlæger. Amternes forpligtigelse på området, blev indsat ved en lovændring med virkning pr. 1. januar 2002. Begrundelsen for § 6 a er, at den persongruppe som omfattes af reglen, har så særligt et tandplejebehov, at tilbudet bør gives som et samlet tilbud bestående af en opsøgende forebyggende, behandlende og vidensopsamlende enhed, betjent af tandplejepersonale med særlig indsigt/kendskab til den omhandlende persongruppe.

Amternes forpligtigelse til at tilbyde tandpleje til udviklingshæmmede, sindssyge m.v. overflyttes i det nye lovforslag til kommunerne. Kommunerne kan vælge at opfylde deres forsyningsansvar ved brug af egne klinikker, ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private klinikker.

Regionsrådet forpligtes til at stille de nødvendige behandlingspladser til rådighed for de kommuner i regionen, der ikke ønsker eller har mulighed for at løfte opgaver. Den regionale kapacitet på området, tilpasses på baggrund af årlige redegørelser fra kommunerne vedrørende behov og forventet forbrug af behandlingspladser.

Kommunerne kan således selv vælge at stå for hele behandlingen eller enkeltelementer af et behandlingsforløb. Eksempelvis kan kommunerne vælge udelukkende at ville henvise behandlinger, der kræver narkose.

Regionerne kan få problemer med den valgte model, da modellen kan betyde, at det vil blive vanskeligt for regionerne at fastholde den særlige tandplejefaglig bistand, da opretholdelse af dette særlige kendskab til brugergruppen, kræver et vist patientantal.

Modellen kan også betyde, at især vidensopsamlingen på området falder bort. Dette kan medføre forringelser på sigt for patientgruppen.

J.nr. 1-10-0013-04

2. Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af struktur- reformen på Undervisnings- og Kulturudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Undervisnings- og Kulturudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videregiver sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som forvaltningen på Undervisnings- og Kulturudvalgets område har forholdt sig til.
- Brev fra Amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med en gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer, de relevante lovforslag og umiddelbare problemer ved disse.
- Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for kulturområdet.
- Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for Voksen- og Ungdomsuddannelserne.
- Bemærkninger vedrørende lovforslaget "Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellig andre love.

** Undervisnings- og Kulturudvalget traf på mødet den 22. december 2004 følgende beslutning:*

Undervisnings- og Kulturudvalget vedtog at videresende sagen til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd med følgende bemærkninger:

Udvalget finder generelt at der er mange forhold, som i lovforslagene ikke er tilstrækkelig klart formuleret til at give et ordentligt samlet overblik, blandt andet er der mange ministerbeføjelser, som skaber uklarhed.

Udvalget ønsker derudover særskilt at gøre opmærksom på følgende forhold vedrørende børnespecialundervisningen:

Det er vigtigt, at flest mulige børn og unge undervises i nærmiljøet og i bedste fald i regi af den almene folkeskole.

Større kommuner end i dag kan og bør derfor også løfte en større del af den vidtgående specialundervisning, som i dag er et amtsligt ansvar, for eksempel de nuværende enkeltintegrerede elever, specialklasser mv.

Der gøres dog opmærksom på, at der vil være 1-2 % af børnene, som fortsat vil have brug for de højt specialiserede tilbud, der i dag varetages af primært de amtslige specialskoler, som i følge lovforslaget overgår til beliggenhedskommunen. Bortset fra de allerstørste kommuner vil de nye og større kommuner ikke selv have den nødvendige, kritiske masse, hvorfor der vil skulle laves aftaler over kommunegrænser for at sikre det nødvendige elevgrundlag til de højt specialiserede og omkostningstunge tilbud og unge vil således enten blive undervist på kryds og tværs af kommunegrænser, hvilket ikke giver den entydige ansvarsplacering og gennemsigtighed, der er ønsket, eller der vil blive forsøgt etableret tilbud lokalt, men uden den nødvendige specialisering og høje faglighed. Specialskolerne foreslås derfor i udgangspunktet overført til regionerne.

Med foranstående udgangspunkt tilslutter udvalget sig forvaltningens udkast til høringssvar.

Signe Friis kunne ikke tilslutte sig høringssvaret, da det giver udtryk for en beklagelse over strukturreformen, ligesom Signe Friis ikke kunne tilslutte sig udvalgets bemærkninger vedrørende børnespecialundervisningen.

Signe Friis kan dog tilslutte sig bemærkningen vedrørende taxameterproblematikken på ungdomsuddannelserne.

Signe Friis mener endvidere, at kulturområdet bør skrives helt ud af regionerne, så den uklarhed bliver fjernet, således at kulturområdet skrives ud af den regionale udviklingsplan. Endvidere bør landsdelsscenerne overgå til kommunerne.

Vedrørende specialundervisning er Signe Friis enig i problematikkerne vedrørende udviklingsråd og vedrørende Aalborgskolen.

Den 14. december 2004

Bemærkninger vedrørende lovforslaget "Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenudnervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Teknologicentret er ikke nævnt blandt dem, der forbliver i regionen. Det må bero på en fejl. De 3 institutter (syns-, høre- og tale-) i Nordjyllands Amt er nævnt. Teknologicentret (der tager sig af særlige teknologiske kommunikationshjælpemidler til personer med væsentlig nedsat syns- og talefunktion) er en del af et kommunikationscenter i andre amter, men i Nordjyllands Amt er det en selvstændig institution. (bemærkninger til lovforslag, til § 2, s.31).

Med hensyn til finansieringen af institutterne – så gælder samme problematik som for de lands- og landsdelsdækkende institutioner, hvis de bliver rent takststyrede. En kombination med objektiv finansiering og takstbetaling vil i højere grad sikre borgerne behov for ydelser og tilbuddenes bæredygtighed.

Aalborgskolen, som en af de landsdelsdækkende institutioner der bliver i regionen, anføres fortsat som en skole der både har døve/hørehæmmede samt autister – selv om det er anført, autistområdet overføres til kommunerne (bemærkninger til lovforslag, til § 1, s. 24). Det må være Aalborgskolens døveskole, der bliver i regionen, mens autistafdelingen overføres til kommunerne.

Regionerne får ansvaret for udvikling og administration m.m., hvilket overhovedet ikke giver mening i forhold til det beløb på 2 mio. kr., der er anført afsat hertil. Hvis det er meningen, at disse opgaver skal finansieres over de kommunale takstindbetalinger, er det uklart, hvad de 2 mio. kr. så skal bruges til (bemærkninger til lovforslag, alm. bem. s.22).

Angående kontaktudvalget er det uklart, hvem det består af, og hvad dets bemyndigelse er. Kan kontaktudvalget beslutte, at en institution, skal overgå fra en region til en kommune? Dette er vel endnu en ministerbemyndigelse, hvordan dette skal foregå (lovforslag kap. 6a, §7d, s.9).

Det forslås, at det udviklingsråd der tænkes oprettet, både skal varetage det sociale område og specialundervisningsområdet og at bestemmelserne om rådene påtænkes indsat i Lov om Social Service. Det er væsentligt at fastholde, at der er forskel på et undervisningstilbud og et socialt tilbud, hvorfor specifikke undervisningsrelaterede spørgsmål bør drøftes ud fra en undervisningssammenhæng. (bemærkninger til lovforslag, alm. bem. afsnit 1).

Der er i lovforslaget lagt op til en lang række ministerbeføjelser, som ikke gør det muligt at afgive et høringssvar, da indholdet reelt er ukendt. Men den lange række af ministerbeføjelser gør at beslutningskompetencen kommer længere væk fra brugerne (anført mange steder).

Der kan næppe opnås faglig og økonomisk bæredygtighed på voksenspecialundervisningsområdet i kommunerne. For at sikre bevarelsen af tilbuddene foreslås en regional forankring. Ligeledes hører voksenspecialskolernes virke tæt sammen med institutternes virke, hvor personer på skift har brug for bistand fra en skole og et institut. For det andet er voksenspecialskolernes og kommunikationsinstitutternes tilbud et sammenhængende og integreret tilbud, som med fordel for brugerne kan holdes samlet hos samme myndighed.

Modellen fra det sociale område, hvor de mest specialiserede institutioner i udgangspunktet overføres til regionerne, og at der senere i samarbejde med kommunerne drøftes om og hvorvidt de bør være kommunale, kunne være mindst ligeså relevant for specialundervisningen – både børne- og voksenområdet.

Lovforslaget skitserer (bemærkninger til §1, nr.22 og til §2 nr. 9) en betalingsmodel sammensat af objektiv finansiering og takstfinansiering. Det vurderes hensigtsmæssigt med en høj grad af objektiv finansiering for at sikre ensartede tilbud landet over uanset økonomisk niveau hos de enkelte kommuner, når det gælder specialundervisning og specialpædagogisk bistand til handicappede borgere - både vedrørende børnespecialundervisningen og voksenspecialundervisningen. Vil også være et vigtigt element i at sikre skolernes eksistens og dermed at eleverne får de specifikke tilbud, de har behov for.

Det er i lovforslaget uklart hvordan børneundervisningen ved tale- høre- og synsinstitutterne skal forankres. I Bemærkninger til lovforslaget (blandt andet side 25) står der "... tilbyder disse institutioner også specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn med tale- høre- og synsvanskeligheder. Det forudsættes at denne specialundervisning gives i henhold til folkeskoleloven". Det er uklart om børneundervisning følger med institutterne i en regional forankring eller om den overgår til kommunerne som den øvrige børnespecialundervisning.

Det er uklart om alle institutternes områder forankres regionalt – herunder Hjerneskadecentret. Det er ligeledes uklart om den undervisning institutterne udfører på sygehusene, mens patienterne er indlagte, fortsat overføres til sygehusene eller om denne undervisning samlet følger institutterne i en undervisningsfaglig forankring.

Det vurderes som hensigtsmæssigt, at al udredning og faglig visitation placeres på tale- syns- og høreinstitutterne, hvilket dels vil medføre større ensartethed på landsplan og dels garantere den enkelte borger en højere grad af retssikkerhed.

Der er en udvidet klageadgang til også at gælde den nuværende kommunale specialundervisning for børn samt også at gælde for voksenspecialundervisningen. Men for specialundervisning for voksne videreføres den nuværende klageadgang (bemærkningerne side 15) – det vil sige, at der udelukkende kan klages over retslige forhold. For at sikre borgernes retssikkerhed bør der være klageadgang, som for børnespecialundervisningen, både over manglende henvisning og over selve foranstaltningen.

Det skønnes at være uhensigtsmæssigt, at Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages (31 § 7a, side 8).

I bemærkninger til lovforslaget side 24 er der nævnt forkert målgruppe og optageområde for Døvblindecentret. Der skal stå: Landsdækkende undervisnings- beskæftigelses- og botilbud til personer med medfødt døvblindhed.

Ligeledes er der fejl i Aalborgskolens landsdelsdækkende målgruppe. Her er målgruppen døve og hørehæmmede børn og voksne. Afdelingen for børn med autisme har p.t. udelukkende en amtsdækkende funktion.

Lovforslaget tager ikke stilling til, hvordan den meget specialiserede specialrådgivning på hele specialundervisningsområdet sikres også i en ændret struktur. Det vil være hensigtsmæssigt med en regional forankring af den mest specialiserede del af specialrådgivningen indenfor både børne- og voksenspecialundervisningen. Eller måske en forankring i VISO.

Bemærkninger vedrørende lovforslag på kulturområdet.

Lovforslag for kulturens område fordeler de hidtidige amtslige opgaver på hhv. staten og kommunerne.

Hovedlinjen er, at kulturlivet skal hvile i et aktivt lokalt engagement og på varetagelse af nationale hensyn. Opgaver placeres hos enten primærkommune eller stat ud fra disse hensyn. Lovforslagene medtager imidlertid alene de opgaver, som er centraladministrationen bekendt på grund af en statslig medfinansiering. Der står intet om de opgaver, som amterne selv har taget op i medfør af kommunalfuldmagten. Det gælder i udpræget grad for kulturen i amterne, at den hviler på kommunalfuldmagten, idet det kun er inden for teaterområdet, at amterne har lovpligtige opgaver.

Dermed vides det ikke, hvad der sker med de frivillige opgaver eller de midler, som knytter sig til dem. I Nordjylland drejer det sig om de frie midler, som findes under "udvikling af det nordjyske museumsvæsen", "tilskud til kulturelle formål", "musikarrangementer", "Nordjyske biografer", "Internationalt kulturudvekslingssamarbejde" og "kultur som led i den regionale udvikling." Disse midler har finansieret Amtets aktive kulturpolitik bl.a. gennem arbejdet i Den regionale Kulturaftale.

Regionens fremtidige rolle på kulturområdet er uklar. Den regionale udviklingsplan skal også omfatte kultur, og derfor er det væsentligt, at regionerne får mulighed for en aktiv deltagelse til understøttelse af realisering af denne plan. På kulturens område gælder det finansiering/medfinansiering af nye tilbud. Det var ønskeligt, hvis det også omfattede driftstilskud i en etablerings-/konsolideringsfase, og også omfattede udviklingsprojekter og regional koordinering. Dette er ikke mindst vigtigt af hensyn til synliggørelse og markedsføring sammen med turisterhvervet.

De regionale kulturelle råd Amtsmusikudvalget og Amtsmuseumsrådet bortfalder og erstattes af frivillige råd, som en eller flere kommuner kan oprette. Hermed overses det, at erfaringerne viser, at der kræves enheder af en relativt stor størrelse for at kunne rumme den kritiske masse, som kræves til kulturudvikling.

Skal disse nævn etableres mellem det et større antal kommuner, vil det medføre tung administration og fare for et tomrum, før det tilstrækkelige antal kommuner har fundet sammen.

1. Forslag til lov om en række love på kulturområdet:

§ 9 (ændring af lov om regionale kulturaftaler): Pkt. 4 fastlægger regionernes kompetence på det kulturelle område. Ifølge ordlyden er det "bidrag til enkeltstående kulturelle aktiviteter" og "inden for denne ramme udvikling af nye kulturtilbud".

Det ville være hensigtsmæssigt, hvis regionerne får en bredere forpligtelse til at medinddrage udvikling af kulturlivet i den regionale udviklingsplan.

2. Forslag til lov om ændring af lov om musik:

§ 1, pkt. 2: Amtsmusikudvalgene afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte lokale musikudvalg. I forbindelse med indgåelse af regionale kulturaftaler kan Kulturministeren fravige denne bestemmelse.

Det kan synes vanskeligt at opnå den mindste "kritiske masse" for et tværgående forum til fremme og samordning af musiklivet i et område. Som følge af amtsmusikudvalgenes nedlæggelse vil Kunstrådet komme til at mangle den stedlige sagkundskab ved tildeling af statslige tilskud.

3. Forslag til lov om ændring af teaterloven:

§ 1, pkt. 6: Staten yder tilskud til de tre landsdelsscener i provinsen. Nærmere regler om landsdelsscenerne fastsættes af Kulturministeren.

Det vil være hensigtsmæssigt, hvis disse regler i videst muligt omfang sikrer, at landsdelsscenerne fortsat kan have den brede forankring og samarbejde med landsdelens øvrige kulturliv, erhvervsliv og uddannelses- og undervisningsinstitutioner.

§ 1, pkt. 19: Staten yder tilskud til formidling af teaterforestillinger til teatre og arrangører af teaterforestillinger. Tilskuddet skal anvendes til nedbringelse af billetprisen.

2. pkt. virker begrænsende. Formidling kan fremmes på mange andre måder end gennem nedsættelse af billetprisen.

4. Forslag til lov om ændring af museumsloven m. fl.

§ 1, nr. 6: Amtsmuseumsrådene afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte et lokalt museumsråd.

Også her må udtrykkes skepsis i forhold til at finde et tværgående forum til fremme og samordning af museumsarbejdet i et område.

§ 1, nr. 9: De regionale faglige kulturmiljøråd afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte et lokalt kulturmiljøråd.

Samme bemærkning som under §1, nr. 6.